

T. C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**ANAOKULUNDA GÖREV YAPAN OKUL
ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİN SINIF YÖNETİMİ
BECERİLERİNİN İNCELENMESİ
(KÜÇÜKÇEKMECE İLÇE ÖRNEĞİ)**

HÜMEYRA BİLMEÇ
1228235408

TEZ DANIŞMANI
DR. ÖĞR. ÜYESİ YÜCEL ATILA ŞEHİRLİ

EDİRNE, 2024

T. C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Temel Eğitim Anabilim Dalı, Okul Öncesi Eğitim Bilim Dalı Ders Dönemindeki Eğitim-Öğretim Programını başarı ile tamamlayan **HÜMEYRA BİLMEÇ** tarafından hazırlanan “**Anaokulunda Görev Yapan Okul Öncesi Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi (Küçükçekmece İlçe Örneği)**” konulu **Yüksek Lisans** Tezinin Sınavı, Trakya Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin 19-6 maddeleri uyarınca **05.07.2024 Cuma günü saat 09.00**'da yapılmış olup, yüksek lisans tezinin “**KABUL EDİLMESİNE**” **OYBİRLİĞİ** ile karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYELERİ	KANAAT	İMZA
Dr. Öğr. Üyesi Yücel Atıla ŞEHİRLİ (Danışman)		
Prof. Dr. Yeşim FAZLIOĞLU		
Doç. Dr. Müzeyyen Eldeniz ÇETİN		

Tezin Adı: Anaokulunda Görev Yapan Okul Öncesi Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi (Küçükçekmece İlçe Örneği)

Hazırlayan: Hümeysra BİLMEÇ

ÖZET

Bu araştırmanın amacı devlet ve özel anaokullarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin belirlenerek bunun çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir.

Araştırmanın çalışma grubunu; 2022-2023 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı bağımsız devlet ve özel anaokullarında görev yapan 260 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada, katılımcıların demografik özelliklerini belirlemek için araştırmacı tarafından hazırlanan “Kişisel Bilgi Formu” ve öğretmenlerinin sınıf yönetim becerilerini ölçmek amacıyla “Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPSS paket programı kullanılmış ve yorumlanmıştır. Araştırmada uygulanan Likert tipi Ölçekte 5’li derecelendirmeli ve Likert türü 35 maddeden oluşmaktadır. Araştırmada verilerin çözümlenmesinde aritmetik ortalama, standart sapma, yüzde ve frekans gibi betimsel istatistikler hesaplanmıştır. Değişkenler arası ilişkiler analiz edilirken Pearson korelasyon katsayısı istatistik tekniği, demografik özelliklere göre grupları karşılaştırırken t testi, ANOVA, LSD istatistik teknikleri kullanılmıştır.

Yapılan araştırmanın sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinde mesleki deneyim, eğitim düzeyi, sosyoekonomik düzey, okul türü, eğitim alıp almamaları, aldılarsa hangi içerikte ve nerede aldıkları, ders dışı eğitsel

içerik okuyup okumamaları, kaynaştırma öğrencisine sahip olup olmamaları, öğretmenlikteki görev durumları, okulda geçirdikleri süre değişkenlerine göre anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Cinsiyet, mezuniyet, daha ileri düzey eğitim almak isteyip istememeleri, üniversitede müfredatı sınıf yönetimi ile ilgili daha fazla ders konulması gerektiğini düşünüp düşünmemeleri, medeni durumu, çocuk sahibi olup olmamaları değişkenlerine göre ise anlamlı düzeyde bir farklılığa rastlanmamıştır. Ayrıca öğretmenlerin sınıfta demokratik bir tutum sergiledikleri ve etkinlikleri planlama, sorun çözme becerileri konusunda kendilerini yeterli buldukları görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Sınıf Yönetimi, Okul Öncesi, Anaokulu, Okul Öncesi Öğretmeni.

Title Of The Thesis: Examination Of Classroom management Skills Of Preschool Teachers' Working In Kindergartens (Kucukcekmece Sample)

Prepared By: Hümeýra BİLMEÇ

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the classroom management skills of preschool teachers working in public and private kindergartens and to examine this in terms of various variables.

The study group of the research consists of 260 preschool teachers working in independent public and private kindergartens affiliated to the Ministry of National Education in Küçükçekmece district of Istanbul province in the 2022-2023 academic year. Relational survey model was used in the study. In the study, "Personal Information Form" prepared by the researcher to determine the demographic characteristics of the participants and "Classroom Management Scale for Preschool Teachers" was used to measure the classroom management skills of the teachers. SPSS package program was used to analyze and interpret the data obtained in the study. The Likert-type scale applied in the study consists of 35 Likert-type items with a 5-point scale. Descriptive statistics such as arithmetic mean, standard deviation, percentage and frequency were calculated in analyzing the data. Pearson correlation coefficient statistical technique was used to analyze the relationships between variables, and t test, ANOVA, LSD statistical techniques were used to compare groups according to demographic characteristics.

As a result of the research, a significant difference was found in the classroom management skills of preschool teachers according to the variables of professional experience, level of education, socioeconomic level, type of school, whether they received training, if so, in which content and where they received it, whether they read extracurricular educational content, whether they have mainstreaming students, their

job status in teaching, and the time they spent at school. No significant difference was found according to the variables of gender, graduation, whether they want to receive further education, whether they think that more courses on classroom management should be included in the curriculum at the university, marital status, and whether they have children. In addition, it was observed that teachers exhibited a democratic attitude in the classroom and found themselves competent in planning activities and problem solving skills.

Key Words: Classroom Management, Preschool, Kindergarden, Preschool Teacher

ÖNSÖZ

Anaokulunda görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerini incelediğim yüksek lisans tez çalışmamda yardımlarını benden esirgemeyen akademik bilgi ve tecrübesiyle çalışmamın her aşamasında beni destekleyip cesaretlendiren ve süreç boyunca bana rehberlik eden saygıdeğer tez danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Yücel Atila ŞEHİRLİ'ye çok teşekkür ederim.

İstatistiksel çalışmalarda bana destek veren ve sorduğum soruları sabırla cevaplayan Em. Öğretim Üyesi Doç. Dr. Demirali Yaşar ERGİN'e, tezimin her aşamasında yanımda olan, desteğini ve yardımını benden hiç esirgemeyen tatlı arkadaşım ve meslektaşım Dilek ATİK'e, yüksek lisansa başlamam konusunda beni teşvik eden ve bu süreçte beni destekleyen arkadaşım Melda SABAN ZOGO'ya çok teşekkür ederim.

Çalışmama katılım sağlayan okul öncesi öğretmenlerine, her daim kaprisimi çeken ve bana sürekli motivasyon sağlayan biricik Anıl SÜREN'e, en çok da beni büyütüp bugünlere getiren, her koşulda yanımda olan sevgili annem Ayhan FURAT ve ailemin diğer üyelerine sonsuz teşekkürler.

EDİRNE-2024

Hümevra BİLMEÇ

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	vi
ÖNSÖZ.....	viii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xii
KISALTMALAR.....	xiv
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem	1
1.2. Amaç.....	3
1.3. Önem.....	4
1.4. Sayıtlılar	6
1.5. Sınırlılıklar	6
1.6. Tanımlar	6
2. İLGİLİ ALAN YAZIN	8
2.1. Okul Öncesi Eğitimin Tanımı ve Önemi	8
2.2. Sınıf Yönetimi Tanımı ve Önemi	9
2.3. Sınıf Yönetiminin Amacı.....	10
2.4. Sınıf Yönetimi Yaklaşımları.....	11
2.4.1. Geleneksel Sınıf Yönetimi Yaklaşımı	11
2.4.2. Çağdaş Sınıf Yönetimi Yaklaşımı.....	12
2.5. Sınıf Yönetimi Modelleri.....	12
2.5.1. Tepkisel Model.....	12
2.5.2. Önlemsel Model.....	13
2.5.3. Gelişimsel Model.....	13
2.5.4. Bütünsel Model.....	14
2.6. Sınıf Yönetimini Etkileyen Faktörler.....	14
2.6.1. Sınıf Dışı Etmenler.....	14
2.6.1.1. Aile.....	11
2.6.1.2. Çevre.....	15
2.6.1.3. Okul.....	16
2.6.2. Sınıf İçi Etmenler.....	17
2.6.2.1. Sınıfın Yapısı ve Ortamı.....	17
2.6.2.2. Öğretmenin Özellikleri.....	17
2.6.2.3. Çocukların Özellikleri.....	18

	X
2.6.2.4. Programın Özellikleri.....	19
2.6.2.5. Akran İlişkileri.....	19
2.7. Sınıf Yönetimi Stilleri.....	20
2.7.1. Otokratik Stil.....	20
2.7.2. Demokratik Stil.....	21
2.7.3. İlgisiz Stil.....	22
2.8. Sınıf Yönetimi Boyutları.....	23
2.8.1. Fiziksel Ortam.....	23
2.8.2. Plan Program Etkinlikleri.....	24
2.8.3. Zaman Yönetimi.....	24
2.8.4. İletişim.....	25
2.8.5. Davranış Yönetimi.....	26
2.9. Okul Öncesi Dönemde İstenmeyen Davranışlar.....	26
2.10. Okul Öncesi Dönemde Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Davranışlara Yönelik Kullanılan Stratejileri.....	28
2.11. İlgili Araştırmalar.....	30
2.11.1. Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar.....	30
2.11.2. Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar.....	38
3. YÖNTEM.....	42
3.1. Araştırma Modeli	42
3.2. Çalışma Grubu	42
3.3. Veri Toplama Araçları.....	45
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu.....	46
3.3.2. Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Ölçeği.....	46
3.4. Verilerin Toplanması.....	46
3.5. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması.....	47
4. BULGULAR VE YORUM.....	50
4.1. Sınıf Yönetimi Boyutlara İlişkin Betimsel İstatistikleri	50
4.2. Grupların Sınıf Yönetim Beceri Düzeylerini Karşılaştırma	54
5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	78
5.1. Sonuç.....	78
5.2. Tartışma.....	81
5.3. Öneriler	94
5.3.1. Araştırmacılara Yönelik Öneriler.....	94
5.3.2. Politikalara Yönelik Öneriler.....	95
KAYNAKLAR.....	97
EKLER.....	116
EK A. KİŞİSEL BİLGİ FORMU	117
EK B. OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİ İÇİN SINIF YÖNETİMİ ÖLÇEĞİ	118

EK C.	ETİK KURUL ONAYI	120
EK D.	ÖLÇEK KULLANIM İZNİ.....	122
EK E.	MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ARAŞTIRMA İZNİ	124

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1.	Örneklem Demografik Frekans Dağılımı	43
Tablo 2.	Örneklem Eğitsel Özellikler Frekans Dağılımı	44
Tablo 3.	Örneklem Sınıf Yönetimi Özellikleri Frekans Dağılımı	44
Tablo 4.	Sınıf Yönetimi Ölçeği Betimsel Değerleri ve Normallik İstatistikleri.....	48
Tablo 5.	t Test İçin Varyansların Homojenliği Sınaması	48
Tablo 6.	ANOVA İçin Varyansların Homojenliği Sınaması.....	49
Tablo 7.	Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam Boyutu Betimsel İstatistikleri.....	50
Tablo 8.	Etkinlikleri Planlamada Yeterlik Boyutu Betimsel İstatistikleri.....	51
Tablo 9.	Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi Boyutu Betimsel İstatistikleri.....	53
Tablo 10.	Öğretmenin Kişisel Yeterliliği Boyutu Betimsel İstatistikleri	53
Tablo 11.	Sorun Davranışların Yönetimi Boyutu Betimsel İstatistikleri	54
Tablo 12.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 1) Cinsiyetiniz? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları	55
Tablo 13.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 2) Yaşınız? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları	56
Tablo 14.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 3) Mesleki Deneyiminiz? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları.....	57
Tablo 15.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 3) Mesleki Deneyiminiz? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin LSD Testi Sonuçları	57
Tablo 16.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 4) Eğitim Düzeyiniz? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları.....	58
Tablo 17.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 4) Eğitim Düzeyiniz? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin LSD Testi Sonuçları.....	59
Tablo 18.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 5) Mezuniyetiniz? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları.....	59
Tablo 19.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 6) Görev Yaptığınız Okul Türü? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları	60
Tablo 20.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 7) Görev Yaptığınız Okulun Sosyoekonomik Düzeyi? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları	61
Tablo 21.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 7) Görev Yaptığınız Okulun Sosyoekonomik Düzeyi? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin LSD Testi Sonuçları	62
Tablo 22.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 8) Sınıf Yönetimi Eğitimi Aldınız mı? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları	63
Tablo 23.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 9) Sınıf Yönetimi Eğitimi Aldıysanız Nerede Aldınız? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları.....	64
Tablo 24.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 10) Sınıf Yönetimi Eğitimi Aldıysanız Hangi İçerikte Aldınız? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları	65
Tablo 25.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 11) Daha İleri Düzey Bir Sınıf Yönetimi Eğitimi Almak İster misiniz? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları	66
Tablo 26.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 12) Sınıf yönetim ile ilgili ders dışı herhangi bir eğitsel içerik okudunuz mu? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları	67
Tablo 27.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 12) Sınıf yönetim ile ilgili ders dışı herhangi bir eğitsel içerik okudunuz mu? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin LSD Testi Sonuçları.....	68

Tablo 28.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 13) Üniversitede Okul Öncesi Eğitim Müfredatına Sınıf Yönetimi İle İlgili Daha Fazla Ders/Uygulama Konulması Gerekliğini Düşünüyor musunuz? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları.....	70
Tablo 29.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 14) Medeni Durumunuz? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları.....	70
Tablo 30.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 15) Çocuğunuz Var mı? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları.....	71
Tablo 31.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 18) Sınıfınızda Kaynaştırma Öğrencisi Var mı? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları.....	72
Tablo 32.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 19) Öğretmenlikteki Görev Durumunuz? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları	73
Tablo 33.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 19) Öğretmenlikteki Görev Durumunuz? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin LSD Testi Sonuçları	74
Tablo 34.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 20) Çalıştığınız Yaş Grubu? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları	75
Tablo 35.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 20) Çalıştığınız Yaş Grubu? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin LSD Testi Sonuçları	75
Tablo 36.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 21) Okulunuzda Geçirdiğiniz Günlük Çalışma Süresi? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları	76
Tablo 37.	Sınıf Yönetimi Becerilerinin 21) Okulunuzda Geçirdiğiniz Günlük Çalışma Süresi? Değişkenine Göre Farklılaşması İçin LSD Testi Sonuçları	77

KISALTMALAR

AÇEV	: Anne Çocuk Eğitim Vakfı
Akt.	: Aktaran
ANOVA	: Varyans Analizi
Diğ.	: Diğerleri
Ed.	: Editör
F	: Frekans
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
MEM	: Mili Eğitim Müdürlüğü
MEGEP	: Mesleki Teknik Eğitimin Güçlendirilmesi Projesi
N	: Katılımcı Sayısı
SYBÖ	: Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği
SPSS	: Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı
Sd.	: Standart Sapma
T	: Tek Değişkenli Hipotez Testi
Vb.	: Ve Benzeri

1. GİRİŞ

Araştırmanın bu bölümünde problem durumu, amacı, önemi, sınırlılıkları, varsayımları ve tanımları yer almaktadır.

1.1. Problem

Okul öncesi dönem, çocuğun duyuşsal, psikomotor, sosyal, duygusal, bilişsel alanlarının geliştiği, kişilik yapısını kazandığı bir dönemdir. Anaokulları ise eğitimin temellerinin atıldığı ilk kurumlardır. Çocukların belli zaman aralıklarında bulunarak sosyalleştikleri bu yapıda kaliteli zaman geçirebilmeleri için öğretmen ve öğrenci arasında olumlu bir tutum geliştirilmelidir. 0-6 yaş arasında bulunan çocuklar karşılaştığı bu kurumlarda bazen zorluk yaşayabilir ve olumsuz davranışlar sergileyebilir. Fakat etkili sınıf yönetimine sahip bir öğretmen bu davranışları minimuma indirebilir. Çocuklar okula başladıklarında tamamen farklı bir ortama girdikleri için ayrılık kaygısı ve okula uyumda zorluk çekme gibi problemler yaşayabilir (Mercan Uzun, 2017). Bu sorunlarla baş etmek ve çocukları okula alıştırmak için öğretmenlere büyük görevler düşmektedir. Öğrencilerin okula karşı olumlu tutum geliştirebilmeleri ve program içerisinde yer alan kazanımları elde edebilmeleri için öğretmenlerin etkili sınıf yönetim becerilerine ihtiyaçları vardır. Sınıf yönetimi, eğitimin ilk ve temel basamağıdır, öğretimin de ön şartıdır (Mercan Uzun, 2017). Etkili sınıf yönetimi becerilerine sahip öğretmenler, eğitici-çocuk iletişimini de olumlu şekilde geliştirmektedir (Warner ve Lynch, 2004; akt. Çakıcı, 2023).

Okul öncesinde sınıf yönetimi, eğitim ortamının ve gerçekleştirilecek olan etkinliklerin çocukların gelişimlerine uygun biçimde düzenlenerek bu düzenin korunmasını, kendisini özgürce ifade edebilmesinin yanında öğretmenlerin, öğrencilerin tutum ve davranışlarına rehberlik yapabilmesine imkân sağlayacak bir sınıf ortamı tasarlanmasını zorunlu kılmaktadır (Turan, 2015).

Öğretmenlerin, sınıf yönetimine etki eden sınıf dışındaki ve içindeki değişkenleri çok iyi analiz etmesi, istenmeyen davranışları tespit etmede ve bu davranışları ortadan kaldırmada kullanacakları stratejileri çok iyi bilmeleri ve uygulamaları gerekmektedir. Davranışın sebebini bulmak ve buna uygun bir yaklaşımla problemi ortadan kaldırmak çok önemlidir. Okul ortamı içerisinde oluşan çok çeşitli problemler bulunmakla birlikte bunları çözecek çeşitli yöntem ve stratejiler de mevcuttur. Öğretmenlerin bunları çok iyi bilmeleri ve kendi sınıflarında bir problemle karşılaştıklarında uygun şekilde baş etmeleri gerekmektedir (Dal, 2016). İyi yönetilmeyen sınıflarda eğitim-öğretim gören öğrenciler barındırdıkları yetenekleri ortaya koyamazlar (Başar, 2016).

Anaokulunda çocuklar zamanlarının çoğunu sınıfta ve öğretmenleri ile bir arada geçirdikleri için sınıf yönetimi, günlük eğitim akışında ve planların uygulanmasında kilit rol üstlenmektedir. Etkili bir sınıf yönetimi gerek öğretmenin performansı ve verimliliği açısından gerekse çocukların kuralları benimseyerek etkinliklere aktif olarak katılması noktasında güdüleyicidir. Öğretmenlerin etkin sınıf yönetimi becerileri, çocukların başarısı ve okula karşı pozitif duygular geliştirmesi üzerinde de etkilidir. İyi bir sınıf yönetimi, öğretmenin çocuklarla kuracağı olumlu iletişime ve sağlıklı duygusal etkileşime bağlıdır. Bu sebeple öğretmenler, çocuklar ile kuracakları iletişim ve ilişkiler konusunda hem doğru hem de yeterli bilgiye sahip olmalıdırlar (Sadık, 2002; akt. Akgün, Yarar ve Dinçer, 2011).

MEB Okul Öncesi Eğitim Programı, çocukları odağa almakta ve çocuklara faydalı niteliklerin kazandırılmasını hedeflemektedir. Programın unsurları arasında sınıf ortamının oluşturulması, öğretmen-öğrenci iletişimi ve istendik davranışların kazandırılması gibi ilkeler yer almaktadır (MEB, 2013). Bahsi geçen ilkelerin tam olarak anlaşılması öğretmenlerin sınıflarını etkili bir şekilde yönetmelerini sağlayacak ve bu da çocukları akademik başarıya ulaştıracaktır.

Öğretmenin sahip olduğu özellikler de sınıf yönetiminin kalitesi üzerinde önemli düzeyde etkilidir. Eğitimcilerin kişilik özellikleri, öğretim tarzı, meslekteki deneyimi, sosyokültürel özellikleri, bedensel ve ruhsal sağlığı, öğrencilerden beklentileri, öğrencileri algılayışı sınıf yönetimini başarıya ulaştıran

faktörlerdendir. Öğretmenin, öğrencileri değerli bir varlık olarak görmesi veya tam tersi ne yapılırsa yapılsın herhangi bir sonuca ulaşamayacağını düşünmesi farklı davranış şekillerini benimsemesine dolayısıyla farklı sınıf yönetim modellerini uygulamasına yol açar (Erdoğan, 2008). Ayrıca öğretmenin sahip olduğu yönetim anlayışı, iletişim becerisi, özgüveni, kişilik özellikleri, eğitim felsefesi, derse hazırlıklı gelip-gelmemesi, dersi sıradan işlemesi, çocukları sevmemesi, tükenmişlik hissi, ruhsal durumu gibi birçok etmen doğrudan ya da dolaylı olarak öğretmenin sınıf yönetimi becerilerini etkiler (Yüksel, 2013).

Etkili ve donanımlı bir eğitimci, olumsuz dış etkenlerin varlığında dahi öğrencilerini güdüleyerek hedeflenen içeriğin kazandırılmasına ve öğrencilerin gelişiminin istendik şekilde ilerlemesine imkân sunar.

Öğretmenler ve öğretmenlik mesleği ile ilgili son yıllarda yapılan araştırmalar, öğretmenlerin çeşitli değişkenler açısından sınıf yönetimi becerileri üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda üzerinde çalışılan bu araştırma ile anaokulunda görev alan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin incelenmesi amaçlanmıştır ve elde edilen bulguların değerlendirilmesi ile öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin incelenmesi açısından gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.2. Amaç

Eğitim öğretimin başarılı olabilmesi için en önemli unsurlardan birisi sınıf yönetimidir. Bu çalışmanın genel amacı; anaokulunda görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimiyle ilgili mesleki yeterliklerinin belirlenmesi ve çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Araştırmanın genel amacı;

- 1) Anaokulunda görev yapan okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimiyle ilgili mesleki yeterlik düzeyleri nedir?
- 2) Okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimiyle ilgili mesleki yeterlikleri onların cinsiyet, yaş, mesleki deneyim, eğitim düzeyi, mezuniyet, görev yaptığı okul türü, sınıf yönetimi eğitimi alıp almaması, sınıf yönetimi eğitimi aldıysanız nerede aldığı ve hangi içerikte aldığı, daha ileri düzey

bir sınıf yönetimi eğitimi almak isteyip istememesi, sınıf yönetim ile ilgili ders dışı herhangi bir eğitsel içerik okuyup okumaması, üniversitede okul öncesi eğitim müfredatına sınıf yönetimi ile ilgili daha fazla ders/uygulama konulmasını isteyip istememesi, medeni durumu, çocuğu olup olmaması, sınıfında kaynaştırma öğrencisi olup olmaması, öğretmenlikteki görev durumu, çalıştığı yaş grubu, okulda geçirdiği günlük çalışma süresi değişkenlerine göre farklılık göstermekte midir? Sorularına cevap bulmaktır.

1.3. Önem

Eğitim ve öğretimin ilk adımı olan okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmenler sistemin en önemli ögesi olmaktadır (Bilir, 2011). Her ne kadar eğitimde öğrenci merkezli yaklaşımlar yaygınlaşsa da öğretmenin eğitimdeki kilit rolü değişmeyecektir. Öğretmenler görevlerinin ilk yıllarında enerjilerinin ve zamanlarının büyük çoğunluğunu sınıf yönetimi ile disiplin sorunlarına harcamaktadırlar (Çiftçi, 2015). Bu yüzden göreve yeni başlayan öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda bilgi ve beceriye sahip olması büyük önem teşkil etmektedir (Demirtaş, 2009). Sınıf yönetiminde başarılı olan bir öğretmen, yalnızca nasıl öğreteceğini bilmekle kalmaz aynı zamanda eğitimle ilgili sorunları nasıl çözeceğini ve uygulayacağını da bilir.

Çocukların bağımsız bir birey olarak yetişmesini sağlamak, kendi kendilerini yönetme becerilerini kazandırmak, onların öz güvenli bireyler olarak topluma kazandırılmalarını sağlamak öğretmenlerin birincil görevlerindendir. Sınıf yönetimi becerisine sahip öğretmenler bu görevi etkin bir şekilde yerine getirir. Başarılı bir sınıf yönetimi için öğretmenlerin planlama, zaman yönetimi, ölçme değerlendirme, materyal geliştirme gibi çeşitli becerilere sahip olmaları gerekir (Süral, 2013). Mesleki yeterliliğini kazanamayan öğretmenler, sınıfta karşılaşılan problemlerle başa çıkmada ve süreci yönetmekte zorlanırlar (Semerci, 2004).

Sınıf yönetimi konusuna bakıldığında kaynakların etkin kullanımı, dersliklerin düzenlenmesi, öğrencilerin gelişiminin izlenmesi, proaktif tutum gibi pek çok faktörün uyumlu bir şekilde yürütülmesi gerektiği görülür (Terzi, 2002).

Etkili bir sınıf yönetimi yalnızca sorunlara çözüm bulmak değil, aynı zamanda sorunları önlemektir (Kapuzusoğlu, 2004). Bu nedenle öğretmenlerin yetkin insan yetiştirebilmeleri için bazı temel becerilere sahip olmaları ve bu becerileri etkili bir şekilde kullanmaları gerekmektedir.

Anaokullarının çocukların öğretmenlerle temas ettikleri ilk basamak olması sebebiyle okul öncesi öğretmenlerinin mesleğini severek yapması, mesleğine ve çocuklara karşı olumlu tutum sergilemesi çocukların gelecek yaşamlarını etkiler (Uyanık Balat, Bilgin ve Ünsal, 2017).

Erken çocukluk eğitimin hedeflenen başarıyı gösterebilmesi için toplumun ve eğitim programının niteliklerine göre öğretmenlerin kişilik özelliklerinin, mesleki becerilerinin ve sınıf yönetimindeki farklılıklarının belirlenmesinin uygulamada karşılaşılan güçlüklerle karşı bir çözüm yolu oluşturabileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda bu araştırma ile eğitim politikalarına, öğretmenlere, okul yöneticileri ve çocuk gelişimi ve eğitimi konusunda araştırma yapan kişilere, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini farklı boyutlardan incelemesi ve varsa geliştirmeye açık alanların tespit edilmesine hizmet etmesi açısından ön bilgiler sağlaması, düşünce, görüş ve yeni fikirler kazandırması bakımından önem taşımaktadır.

Bu önemli hususlar da dikkate alınarak “Anaokulunda Görev Yapan Okul Öncesi Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi” araştırmaya değer görülmüştür.

Bu araştırmanın;

- 1) Anaokullarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimiyle ilgili mesleki yeterlik düzeylerinin belirlenmesine,
- 2) Eğitim fakültelerinde okul öncesi eğitim müfredatındaki sınıf yönetimiyle ilgili eğitimin yeterlik düzeyinin değerlendirilmesine,
- 3) Millî Eğitim Bakanlığı’nın çalışmakta olan okul öncesi öğretmenlerine yönelik bu konuda hizmet içi eğitimler düzenlemesine, kapsamının genişletilmesine ve yaygınlaştırılmasına katkı sağlayacağı umulmaktadır.

1.4. Sayıtlar

- 1) “Kişisel Bilgi Formu” ve Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Ölçeği”ne öğretmenlerin verdikleri cevaplar onların gerçek görüş ve düşüncelerini yansıtmaktadır.
- 2) Literatür çalışması, araştırmanın geçerliliği açısından yeterlidir.
- 3) Bulguların tüm Küçükçekmece ilçe evrenini temsil ettiği varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- 1) 2022-2023 öğretim yılı bahar dönemi ve 2023-2024 güz dönemi ile,
- 2) İstanbul ili Küçükçekmece ilçesi Milli Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı resmi bağımsız devlet ve özel anaokullarında görev yapan okul öncesi öğretmenleri ile,
- 3) Araştırma veri toplama tekniği olarak “Kişisel Bilgi Formu” ve Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Ölçeği” ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Eğitim: Eğitim, bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1998).

Okul Öncesi Eğitim: İnsanın dünyaya gelişi ve ilkokula başlama zamanına kadar olan süreci kapsamaktadır. Bu süreç, çocuğun tüm gelişim alanlarında gelişim gösterdiği, kişisel özellik ve toplumsal değerlerin temelini inşa edip benimsediği önemli bir dönemdir (Yılmaz, 2021).

Okul Öncesi Eğitim Kurumları: Okul öncesi çağı çocuklarına eğitim veren resmi ve özel okul öncesi eğitim kurumlarıdır (MEB, 2004).

Bağımsız Anaokulları: 36-72 ay çocukların eğitimi amacıyla açılan okullardır (MEB, 2004).

Okul Öncesi Öğretmeni: Milli Eğitimin vizyon ve misyonuna uygun olarak öğrencileri ilkokula hazırlamak, olumlu alışkanlıklar kazandırmak, çocukların gelişmelerini sağlamak, çocukları ortak bir paydada buluşturmak ve onları Türkçemizi güzel ve doğru konuşmaya hazırlamak için yüksek öğrenimini çocuk gelişimi ve eğitimi bölümünde görmüş, mesleğiyle alakalı formasyonunu almış kişilerdir (Kayserili, 2009).

Sınıf Yönetimi: Eğitim müfredatını, eğitim ortamının verimliliğini, teknolojiyi, zamanı, öğretim yöntem ve tekniklerini, eğitim ortamını, öğretmenlerle çocuklar arasında etkili iletişimi gerçekleştirerek öğrenme için gerekli şartların sağlanması ve sürdürülmesidir (Keleş, 2013).

2. İLGİLİ ALAN YAZIN

2.1. Okul Öncesi Eğitimin Tanımı ve Önemi

0-72 ay arasında verilen eğitimin değeri gelişmekte olan dünyada günden güne artmaya başlamıştır. Bireylerin doğduğu andan itibaren eğitim almaya başlamalarının nedenlerinden biri insan yaşamındaki belirli dönemlerin ruhsal ve fiziksel gelişimler bakımından hassas zamanlar olduğunun farkına varılmasıdır (Arı, 2005).

Okul öncesi dönem, çocukların gelişmeye en açık ve gelişimin en hızlı olduğu zaman dilimidir. 0-6 yaş arasında içselleştirilen ve öğrenilen davranışların çoğu kişinin yetişkinlikteki tutumlarını, toplumda yer edinebilmelerini, kendilerini ifade edebilme becerilerini ve değer yargılarını şekillendirmektedir (Oktay, 2005). Bireylerin gelişimi ömür boyu devam etmektedir fakat bu sürecin en hızlı olduğu ve algıların çok açık olduğu okul öncesi dönemde alınan eğitim bireylerin gelişiminde önemli bir yere sahiptir.

Kişiler ailelerinden taşıdıkları belirli genetik özellikler ile doğarlar. Bu özellikleri en üst seviyeye kadar geliştirebilmeleri ve bunları açığa çıkarabilmeleri almış oldukları eğitimle doğru orantılıdır (Bekman ve Gürlesel, 2005). Erken yaşlarda çocuk için oluşturulan deneyimlerle kazanılan bilgi, beceri ve alışkanlıklar çocukların hem sonraki öğrenme dönemini hem de sosyal ve duygusal yaşamını şekillendirir. Bu nedenle okul öncesi eğitim şansa bırakılmayacak kadar önemli bir süreç olup, eğitimin en önemli basamağıdır (Arı, 2005).

Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV, 2007)'nin raporuna göre, okul öncesi eğitim alan çocukların okul öncesi eğitim almayan çocuklara göre daha iyi zihinsel yeteneklere ve eğitimsel yeteneğe sahip olduğu ortaya çıkmıştır. En önemlisi bu gelişim yüksek riskli gruplarda çok daha belirgindir.

Ülkemizde yapılan araştırmalarda bir eğitim kurumunda okul öncesi eğitimi almış çocukların zekâ gelişimlerinin ve okul başarılarının herhangi bir eğitim almayanlara göre ileri olduğu belirlenmiş, ergenlik dönemlerindeki takiplerinde ise okul öncesi eğitimin olumlu etkilerinin sürdüğü, çocukların

birçoğunun okula devam ettiği, not ortalamalarının ve zekâ düzeylerinin yüksek olduğu ortaya konmuştur (Kağıtçıbaşı, Sunar, Bekman ve Cemalcılar, 2005). Ayrıca erken çocukluk eğitimi alan çocukların çoğunluğunun en az lise eğitimi aldığı, üniversitede yüksek öğrenim gördüğü ve dil becerilerinin daha ileri seviyede olduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya göre okul öncesi eğitim alan kişilerin, eğitim almayanlara göre daha yüksek pozisyonlarda çalıştıkları gözlemlenmiştir (Kağıtçıbaşı, Sunar, Bekman ve Cemalciler, 2005).

Tüm bu araştırmalar erken çocukluk eğitimi ile çocukların kendine güvenen, fiziksel ve zihinsel becerileri gelişmiş, iletişim becerileri güçlü, potansiyelini en üst seviyede kullanabilen (AÇEV 2007) ve birçok açıdan aileyi ve toplumu etkileyen bireyler haline geldiklerini göstermektedir (Kuru Turaşlı, 2007).

2.2. Sınıf Yönetimi Tanımı ve Önemi

Balay (2012)'a göre sınıf yönetimi, öğrencilerin eğitim öğretim sürecine aktif katılımının sağlanarak etkili öğrenmeyi gerçekleştirdikleri süreçtir. Doğdaş (2021)'e göre ise öğretmenin etkili bir öğrenmenin olabilmesi için belirlediği hedefler doğrultusunda çocuklarda istendik davranış değişikliklerin oluşması için sınıf ortamını ve öğrenme şartlarını kontrol altına alarak düzenlediği faaliyetler bileşkesidir.

Sınıf yönetiminin çocukların katıldığı etkinlikler, öğretmenlerin öğrencilere verdikleri tepkiler, öğrencilerin dikkatini çeken faktörlere ilişkin farkındalıklar, dersliğin fiziksel yapısı, sınıftaki dikkat gibi birçok unsurdan oluşan bir kavram olduğu söylenmektedir (Snyder, 1998; akt; Günaydı, 2019). Başarılı bir şekilde uygulanan sınıf yönetimi, öğretme ve öğrenmeyi olumlu yönde geliştirir ve olumlu bir ortam yaratır. Sınıf yönetimi yetersiz olduğunda etkili eğitim gerçekleşemez ve öğrenci gelişimi olumsuz etkilenir. Öğretmen, öğrencilerine rehberlik ederek birbirleriyle iletişim ve iş birliği yaparak olumlu bir ortamda öğrenmelerini sağlamalıdır.

Sınıf lideri veya öğretmen, belirli bir süre boyunca öğrencilerin gelişimlerini ve ihtiyaçlarını desteklemeye uygun ortam ve şartları hazırlayan, sınıf içi ve sınıf dışı gerekli dengeyi sağlayan kişidir (Aydın, 2020). Sınıf yönetiminde

en önemli görev eğitimcilere düşmektedir. Eğitim sürecinin etkililiği açısından öğretmenlerin alanında uzman olmaları ve sürecin gelişimini kontrol etmeleri önemlidir. Eğitimciler alanlarıyla ilgili sürekli kendilerini yenilemeli ve güncel bilgileri takip etmelidirler. Ayrıca eğitimcilerin sınıf yönetimi ilke ve yöntemlerini bilmeleri, öğrencilerinin bireysel farklılıklarını kabul etmeleri, etkinlikler sırasında meydana gelebilecek istenmeyen hadiselerle karşı tedbir almaları ve onların topluma duyarlı bireyler olmaları için gerekli çalışmaları yapmaları gerekmektedir (Aydın, 2020).

2.3. Sınıf Yönetiminin Amacı

Sınıf yönetiminin amacı gerekli mekân ve şartları oluşturarak öğrenmenin gerçekleşmesini sağlamaktır (Ünal, Ada 2003).

Çocuklarla etkili bir iletişim sağlamak sınıf ortamında istendik davranışları kazandırmak açısından çok önemlidir. Öğretmenlerin sınıfta etkili bir iletişimi sağlayabilmek ve sınıfı yönetebilmeleri için çeşitli amaçları vardır.

Erden (2018) sınıf yönetiminin amaçlarını zamanı verimli kullanma, sınıf ortamının düzenini sağlama ve çocukların öz yönetim yeteneklerini geliştirme şeklinde sıralamıştır. Öğretmenin etkinlik saatlerini iyi planlaması istendik davranışlara ulaşılmasını kolaylaştıracak ve öğretime olumsuz etki yaratan davranışları engelleyecektir. Sınıf ortamının düzenini sağlama; öğretmenin istenmeyen davranışları kontrol altına alması, sorulan sorulara cevap verme, öğrencilerin performanslarını değerlendirme, devam devamsızlık durumlarını takip etme ve çocukların okula keyifle gelmesini sağlama gibi süreçleri kapsar. Çocukların tek başınayken kendilerini denetleyebilmeleri için onlara sorumluluk vermek, onlarla sınıf kurallarını oluşturmak ve oluşturulan kurallara uyulmasını sağlamak ise çocukların öz yönetim yeteneklerinin gelişmesine katkı sağlayacaktır. Oluşturulan kurallar yasaklayıcı baskıcı olmamalı olumlu ve yapıcı olmalıdır.

Birçok istenmeyen davranışın normal büyüme sürecinin bir parçası olduğu unutulmamalıdır. Olumsuz davranışların birçoğu çocukların ihtiyaçlarını karşılayamamalarından, aile ilişkilerinden, saldırgan kişilik yapısından veya arkadaşlık ilişkilerinden kaynaklanabilir. Çocuklar olumsuz davranışlar

sergilediğinde öğretmen adaletsiz davranmamalıdır. Çocuk tehdit ve teşhir edilmemeli, ölçsüz ve abartılı davranılmamalıdır. Olaylar çok büyütülmemeli, çocuğun onuru zedelenmemelidir. Olumlu sınıf atmosferi karşılıklı saygı, sevgi ve anlayışa dayalıdır. Etkinliklerde çocukların ilgisini çekici nitelikte malzemeler kullanmak, sınıfta sürpriz değişiklikler yapmak istenmedik davranışları azaltmaktadır. Ayrıca zamanı verimli kullanarak öğrenmeyi aktif kılmak olumsuz davranışların azalmasını sağlayacaktır. Çocuğa sınıfta bir yeri olduğu, söz hakkı olduğu ve değerli bir birey olduğu hissettirilmelidir. Çocuk Sınıfta bir yeri olduğunu hissetmiyorsa istenmeyen davranış sergilemeye devam edecektir (Çağlar ve Kurtuluş 2005).

2.4. Sınıf Yönetimi Yaklaşımları

Eğitimcilerin sınıflarında benimsedikleri ve kullandıkları iki tür yaklaşım vardır. Bunlar geleneksel ve çağdaş sınıf yönetimi yaklaşımlarıdır.

2.4.1. Geleneksel Sınıf Yönetimi Yaklaşımı

Geleneksel sınıf yönetimi yaklaşımında öğretmen bilgiyi veren öğrenci ise bu bilgiyi ezberleyendir. Daha çok öğretmenin aktif, öğrencinin pasif olduğu bir yaklaşımdır. Öğretmen emredici ve cezalandırıcıdır. Çocuğa davranışının sonucuna göre ödöl veya ceza verilir. Öğretmen kuralları belirler ve çocuk bu kurallara uymak zorundadır. Eğitici çoğunlukla sınıfın üstünlüğüne sahiptir ve genellikle öğretmen- öğrenci arasındaki iletişim tek taraflıdır.

Geleneksel sınıf yönetimi yaklaşımında öğretmen baskı ve otoriteyle sınıfı yönetir. Tarihte uzun bir süre öğretmenler, öğrencileri disipline etmek ve otorite sağlamak için geleneksel sınıf yönetimi yaklaşımını kullanmışlardır (Yalçinkaya ve Tombul, 2002). Bu yaklaşımı benimseyen öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda yetersiz olduğu anlaşılr (Turan, 2015).

2.4.2. Çağdaş Sınıf Yönetimi Yaklaşımı

Çağdaş sınıf yönetimi yaklaşımı öğrenciyi merkeze alır ve tüm unsurlar çocukların özellikleri dikkate alınarak seçilir (Şengül, 2005). Çocuğu bir nesne olarak değil bir birey olarak görür. Sorunlar öğretmen rehberliğinde tartışılabilir. Çağdaş yaklaşımda çocuğa değer verilir. İyilik ve huzur ön plandadır. Çocuk ve öğretmenler birlikte çalışıp sorumlulukları paylaşır, sınıf faaliyetlerini bölüşürler (Aydın, 2010). Çocuğun sınıfta daha aktif olması sağlanır. Çocuk da bir birey olduğunu ve düşüncelerinin dikkate alındığını görerek motive olur. Çocuklar kendi kararlarının sorumluluğunu alarak kendine güvenen ve bağımsız bireyler olma fırsatına sahip olurlar.

Çağdaş sınıf yönetimi yaklaşımı çocuğu bütüncül olarak ele alır. Çocuğun duygusal, sosyal, ruhsal ve bilişsel gelişimine uygundur. Tüm sınıf içi uygulamalar öğrencilerin kendilerini eğitime hazır hissetmelerine ve performanslarını en üst düzeyde ortaya koyabilmelerini sağlayacak şekilde düzenlenir. Çağdaş yaklaşımda öğretmen çocukları çok iyi tanımalı ve onların psikolojik, bilişsel ve akademik gelişimlerini dikkate alarak müfredatı bu özelliklere göre düzenlemelidir (Şengül, 2005).

2.5. Sınıf Yönetimi Modelleri

Sınıf yönetiminde farklı modeller kullanılmaktadır. Kullanılan başlıca modeller; tepkisel model, önlemsel model, gelişimsel model, bütünsel model olarak dörde ayrılmaktadır.

2.5.1. Tepkisel Model

Tepkisel modelde davranışın nedenlerine bakılmaz daha çok sonuçlarıyla ilgilenilir. İstenmeyen davranış her zaman tepkiye yol açar ve tepkiler bireye yöneliktir. Bu durum istenmeyen davranışların artmasına neden olabilir (Sadık, 2018). Davranışların düzeltilmesi için ödül ve cezadan faydalanılır. Tepkisel model ile ilgili yapılan analizler, bu modelin öğretmen öğrenci arasındaki iletişimi zorlaştıracığını belirtmektedir (Erdoğan, 2008).

Bu modelin amacı istenmeyen davranışın değişmesini sağlamaktır. Bu yöntemle sık başvuran öğretmenlerin sınıf yönetim becerilerinde sıkıntı olduğu ve diğer modelleri etkili bir şekilde kullanamadığı söylenebilir (Başar, 2016).

Tepkisel model okul öncesi çağındaki çocuklara uygun olmayan özelliklere sahiptir. Bu yaştaki çocukların davranışlarına ilişkin geciktirmeden geri bildirim verilmelidir. İstendik davranışları kazandırmak için ise olumsuz pekiştireçler yerine ödül kullanılmalıdır (Uyanık Balat, 2018).

2.5.2. Önlemsel Model

Bu modelde amaç sınıfta oluşabilecek sorunları önceden fark edip engelleyecek ortamı oluşturmaktır. Sınıfta olabilecek olayları öngören, planlama ve tedbire dayalı bir modeldir. Geleceği tahmin etmeyi, istenmeyen davranış ve sonuçları önlemeyi amaçlar. Davranışın nedenlerine odaklanır ve bunları ortadan kaldırmaya yönelik hareket eder (Yeşilay Daşiran, 2013).

Bu modelin kullanım örnekleri arasında öğrencinin derse katılımını artırmaya ve derse geç kalma nedenlerini ortadan kaldırarak geç kalmayı önlemeye yönelik dikkat çekici planlar yer almaktadır (Başar, 2016). Bununla birlikte zaman yönetimi sorunlarını da ortadan kaldırarak öğretmenin zamanını verimli kullanmasını sağlar (Uyanık Balat, 2018).

2.5.3. Gelişimsel Model

Gelişimsel modelde çocuğun gelişim düzeyi dikkate alınır. Öğrenme faaliyetleri öğrencinin zihinsel, fiziksel, duygusal ve bilişsel gelişimine göre hazırlanır. Yıllık ve günlük planlar hazırlanırken öğrencilerin gelişim özelliklerine ve hazır bulunuşluk seviyelerine göre düzenlemelerin yapılması önemlidir.

Balat (2011)'a göre okul öncesi eğitim programı gelişimsel bir programdır ve çocuğun tüm gelişim alanlarında ilerlemesinin dikkate alındığı, basitten karmaşığa doğru sıralanan bir yapıdadır. Bu nedenle eğitimciler çocuğun gelişimine özgü becerilerini sürekli takip ederken her çocuğun ayrı bir birey olmasından kaynaklı olarak bireye özgü farklılıkların olabileceğini de dikkate alır. Bu modelde öğretmenler plan ve etkinliklerini çocukların gelişim düzeylerine göre hazırlar

ve sınıf yönetimi yaklaşımını çocuğun gelişimsel özelliklerini dikkate alarak belirler (Balat, 2011).

2.5.4. Bütünsel Model

Bütünsel modelde ihtiyaca ve duruma göre tüm modeller kullanılabilir. Tüm modellerin birleşiminden oluşur. Okul, aile ve akranların etkileşimleri de önemsenmektedir (Başar, 2016). Bireye ve gruba değer veren bir yaklaşımdır. İstenmeyen aktiviteyi durdurmada etkilidir (Şişman, 2014).

Model, çocuk merkezli olup sınıf yönetiminin çok boyutlu bir süreç olduğunu ve birçok faktörden etkilendiğini kabul etmektedir (Sadık, 2018). Bütünsel modelde Gelişimsel modelde olduğu gibi eğitici, öğrencilerin bireysel ve grup ihtiyaçlarını karşılamaya çalışmalı, eğitim öğretim sürecinde doğru yöntemleri uygulayabilmek ve çocukların öğrenmelerini sağlayabilmek için yaş ve gelişim özelliklerini bilmelidir.

2.6. Sınıf Yönetimini Etkileyen Faktörler

Eğitimde sınıf yönetimi çok değerli bir yere sahiptir. Sınıf yönetimi çok katmanlı bir yapı olduğundan birçok faktörden etkilenir. Bunlar iki gruba ayrılır: Sınıf dışı ve sınıf içi etmenler.

2.6.1. Sınıf Dışı Etmenler

Eğitim sadece okullarda ve dersliklerde gerçekleşen bir süreç değildir. Aile, okul ve çevre gibi sınıf dışı etmenler de çocuğun davranışlarını etkileyen ve yaşamına yön veren faktörlerdir (Yüksel, 2013). Okul, aile ve çevre sınıf yönetimine etki eden sınıf dışı faktörlerdir. Etkili sınıf yönetimi için bu etmenlerin çocuk üzerindeki etkisi kontrol altında tutulmalıdır (Çevik Karatekin, 2018).

2.6.1.1. Aile

Aile, çocuğun toplumsallaşmaya başladığı ilk kurumdur. Bu nedenle ailenin çocuğu yetiştirme tarzı sınıf yönetimini etkileyen dış etmenler arasında

önemli bir yer tutar (Celep, 2004). Çocuğun sosyalleşmeye başladığı ilk oluşum ailedir. Ailenin gelir düzeyi, eğitim düzeyi, ailedeki çocuk sayısı, ailedeki çatışma ve baskılar çocuğu olumlu ve olumsuz birçok yönden etkilemektedir (Çalık, 2009).

Benlik yapısının şahsiyet gibi özelliklerinin temelleri ailede kazanılır (Başar, 2016). Çocuğun kişiliğinin başlangıcı ailede gerçekleştiği için aile, bireyin ilk öğretmenin kendisi olduğunun farkına varmalıdır. Çocukla geçirilen her saniye çok önemlidir. Çünkü çocuğu etkileyen her davranış, karakteri etkileyici bir unsurdur (Nergiz, 2014).

Ailenin farklı özelliklerinin bilinmesi çocukların sorunlarının çözümünde birincil öneme sahiptir. Ancak aileyi iyi tanıyan bir eğitimci olumlu bir sınıf atmosferi yaratarak etkili bir sınıf yönetimi sağlayabilir (Çalık, 2006). Öğrenmenin daha etkin olabilmesi ve sınıfta oluşan sorunları azaltabilmesi için öğrenciden beklenen davranış aileye bildirilmelidir (Nergiz, 2014).

2.6.1.2. Çevre

Çevre, çocuğun aileden sonra karşılaştığı ikinci dışsal etmendir. (Yurtal ve Yaşar, 2008). Bu sebeple çocuğu informal yoldan etkileme noktasında büyük bir öneme sahiptir. Sadece öğrencinin yaşamında değil devam edeceği okul açısından da çevre yadsınamaz bir güç teşkil etmektedir. Zira okulun etrafındaki tüm kurum ve kuruluşlar ile o bölgede yaşayan vatandaşlar okulu etkiler.

Hem yakın hem de uzak çevreden gelen etkiler davranışları olumlu etkileyebileceği gibi olumsuz da etkileyebilir. Yakın çevreyi derslik, okul, aile, sokak ve park alanları oluştururken kişinin kendi toplumunun yaşam tarzından diğer ülkelerdeki insanların yaşam tarzına kadar çeşitli yollarla edindiği özellikler uzak çevreyi oluşturur. Öğretmenler çevrelerini ve ortamdan alabilecekleri girdileri bilmeli ve planlamayı bu veriler çerçevesinde oluşturmalıdır.

Çevrenin ve okulun hedefleri birbiriyle uyumlu olmalıdır. Bu sayede çevre okula gerekli maddi ve manevi kaynakları sağlar. Okul çevredeki fiziksel ve sosyal imkanlardan da faydalanır. Belirli gün ve haftalar kapsamında çevredeki uygun mekanlar ziyaret edilebilir. Eğitimciler çevreyi tanıyarak ders planlarını bu tür etkinlikleri de kapsayacak şekilde planlamalıdır.

2.6.1.3. Okul

Okullar bireylerin eğitimleriyle ilgilenen kurumlardır ve sınıflar bulundukları okulun bir parçasıdır. Okulun fiziksel yapısı, imkanları, büyüklüğü, öğrenci sayısı ve okulun yönetimi gibi nedenler sınıf yönetimini etkilemektedir (Çalık, 2009). Ayrıca okullar öğretmenlerin de uygun sınıf yönetimi modellerini seçmesini ve uygulanmasını önemli ölçüde etkilemektedir (Uyanık Balat, 2010). Örneğin; mevcudu fazla olan okullarda öğretmenin sınıfı idare etmesi ve öğrenci merkezli eğitim uygulaması zorlaşacaktır. Mevcudu az olan okullarda ise sınıf yönetimi daha kolay sağlanacaktır. Ekonomik şartlar incelendiğinde ise ekonomik şartları iyi olan okullarda eğitim öğretim faaliyetleri için ihtiyaç duyulan malzemelere daha kolay ulaşılacak ve böylece eğitim kalitesi artacaktır (Çalık, 2009).

Yönetim biçiminde idarenin, öğretmenin düşüncelerine değer vermesi, fikirlerini önemseyerek sürecin bir parçası olarak görmesi öğretmenlere motivasyon sağlayacaktır (Akkaş Ergün, 2021).

Okul, çevresini de eğitmelidir. Bu sayede çocukların davranışları okula başlamadan önce bile düzeltilebilir. Aksi takdirde öğrenilen olumsuz davranışlarla sınıfa giren çocuklar sınıfın düzenini bozacak, eğitim hedeflerine ulaşılmasını engelleyecek ve sınıf yönetimine engel oluşturacaktır (Başar, 2016).

Okulların fiziki yapısı çocukların kendilerini güvende hissetmelerine, bireysel ihtiyaç ve beklentilerine cevap verebilmelerine imkân sağlamalı ve tehlikelerden uzak bir konumda bulunmalıdır. Kendini güvende hisseden öğrencilerin akademik başarısında ve sosyal çevresinde artış görülür. Çocuklar ihtiyaçları dikkate alınarak oluşturulan okullarda daha doğal ve saygılı davranırlar bu da sınıf yönetimine ilişkin birçok sorunun çözülmesini sağlar (Kıldan, 2007).

2.6.2. Sınıf İçi Etmenler

Sınıf yönetimini etkileyen ve sınıf iklimini belirleyen sınıf içi faktörleri şunlardır: Sınıf yapısı ve ortamı, öğretmen özellikleri, çocuk özellikleri, eğitim programları, akran ilişkileri.

2.6.2.1 Sınıfın Yapısı ve Ortamı

Etkili öğrenmenin gerekli unsurlarından biri de sınıfın fiziki şartlarıdır (Aydın, 2008). Anaokullarında fiziksel ortam çocukların rahatlıkla ve güvenle hareket edebilecekleri genişlikte ve eğitim programlarının istenildiği gibi uygulanabilmesine fırsat verecek yeterlilikte olmalıdır (Kandır, 2001). Sınıfların rahat güvenli bir ortama sahip olmasına dikkat edilmelidir (Wells, 2004; akt. Nur, 2012).

0-6 yaş çocuklar meraklı ve yaratıcıdır. Bu nedenle derslikler çocukların hayal güçlerini geliştirebilecekleri, meraklarını giderebilecekleri ve yeni keşifler yapabilecekleri şekilde hazırlanmalıdır. Her durumda mevcut kaynaklarla eğitim programlarına göre çocuklara yönelik en uygun düzenlemelerin yapılması gerekmektedir (Aktaş Arnas, 2007).

Anaokullarında sınıflar yaşamın izlerini taşımali ve çocuğa farklı deneyimler kazanma fırsatı vermelidir. Ayrıca okuldaki malzemelerin yetersiz olması çocuklar arasında anlaşmazlıklara neden olduğundan öğrenme ortamlarının yeterli materyal ve donanıma sahip olması gerekmektedir (Nur, 2012).

2.6.2.2. Öğretmenin Özellikleri

Öğretmen sınıf yönetimin en önemli unsurlarındandır. Öğretmenin kişisel özellikleri, iş deneyimi, mesleki nitelikleri, psikolojik durumu, öğrencileri ve mesleğini sevip sevmemesi, karakteri, disiplini, öğrencilere karşı davranışları, ilgileri ve tutumları gibi pek çok etmen sınıf yönetimi becerilerini etkiler (Atıcı, 2014).

Erken çocukluk döneminde çocuklar öğretmenlerinin hareketlerinden çok etkilenir ve onu model alır. Öğretmenin başarılı, titiz ve özenli olması hem çocukların davranışlarını hem de öğrenme atmosferini etkiler (Dönmez, 2005).

Sınıf yönetiminin etkili olabilmesi için öğretmenlerin mesleğini sevmesi, çocuklara karşı olumlu tutum sergilemesi ve onlara karşı anne şefkatiyle yaklaşması gerekir. Öğrencilerini ayıran, olumsuz davranan, derse hazırlık yapmadan gelen, derse zamanında girmeyen, çocukları sevmeyen ve sürekli öğrencilerine bağırarak eğitimi sınıfı istenmeyen davranışlara sebep olabilir. Her öğrenci kendine has özellikleriyle tek ve biriciktir. Öğretmen her çocuğu tanımalı, iletişim kurmalı ve sosyalleştirmelidir (Turan, 2015).

2.6.2.3. Çocukların Özellikleri

Çocukların özellikleri sınıf içerisinde çok katmanlı bir yapı oluşturur. Gelişim durumu, yaşı, kültürel özellikleri, kişilik özellikleri, cinsiyeti, ekonomik durumu, inançları, değerleri, başarısı ve psikolojik durumu sınıf yönetimini etkilemektedir (Erdoğan, 2008). Çocukların özellikleriyle okul başarısı arasında da bağlantı bulunmaktadır (Balcı, 2007). Öğrencilerin başarılı olması için hazır bulunuşluk düzeyi, ilgi ve ihtiyaçları sınıf yönetiminde oldukça önemlidir. Ayrıca sınıf yönetimi çocukların kişisel ve psikolojik ihtiyaçlarına da dayanmaktadır. Öğretmen sınıfı çocukları öğrenmeye motive edici şekilde düzenlemelidir (Vatansever Bayraktar, 2015).

Tüm çocuklar okula aynı kapasitede gelmezler, hepsinin farklı ihtiyaçları vardır. Bazı çocuklar sosyalleşmeye, bazıları sevgi ve şefkate ya da iyi organize edilmiş, yapılandırılmış bir çevreye ihtiyaç duyabilir (Yurtal ve Yaşar, 2008). Çocuğun ihtiyaçlarına göre planlanan eğitim ortamı öğretmenin sınıfı etkili bir şekilde yönetmesine katkı sağlayacaktır. Çocukları yeteri kadar tanımayan, onların ihtiyaç ve gereksinimlerini fark etmeyen bir eğitmenin etkili sınıf yönetimi gerçekleştirmesi mümkün olmayacaktır (Çevik Karatekin, 2018).

2.6.2.4. Programın Özellikleri

Erken çocukluk döneminde eğitim programları, çocukların öğrenme düzeylerinin yüksek olması, kişilik gelişiminin başlangıç aşamasında olması ve öğrencinin ilgi ve rehberliğe ihtiyaç duyması gibi sebeplerle önemlidir (Poyraz ve Dere, 2006). Öğretmenler sınıftaki çocukların gelişimine yönelik planlarını hazırlamalıdır (Yurtal ve Yaşar, 2008). Çocukların sıkılmadan keyifle vakit geçirdikleri eğlenirken öğrendikleri çalışmalar uygulanmalıdır. Okul öncesi eğitim programı esnek ve çocuk merkezli olmalıdır (Ada, 2000). Çocuklarda sevgi, saygı, iş birliği, sorumluluk, paylaşma ve yardımlaşma duygularını geliştiren, çocukların eğitim ihtiyaçlarına göre tasarlanmış ve çocuğa özgür deneyimler edinme fırsatı veren bir anlayış geliştirmelidir. Problem çözmeye ve oyuna dayalı, etkinlik temelli, çocukların gelişim düzeylerine ve bireysel farklılıklarına duyarlı, çocukların öğrenme deneyimlerini çeşitlendiren bir yaklaşım benimsemelidir (Poyraz ve Dere, 2006).

Eğitim programları hazırlanırken öğrencilerin yaşları, ilgileri, kişilik özellikleri önemli olduğu kadar okulun çevre ve özellikleri de dikkate alınmalıdır (MEGEP, 2007).

2.6.2.5. Akran İlişkileri

Akranlar çocukların yakın çevresini oluşturur. Akran ilişkisi çocukların gelişimine büyük katkı sağlar. Çocuklar hayatlarının ilk yıllarında birçok davranışı ve bilgiyi başta ailelerinden, yaşıtlarından daha sonra diğer kişi ve kurumlardan öğrenirler (Buzelli, 1992; akt. Günaydı, 2019). Ayrıca yaşıtlarından iş birliğini ve kendilerini değerlendirme davranışlarını öğrenirler (Senemoğlu, 1994). Çocukların akranlarıyla yaptığı drama çalışmaları, serbest zaman etkinlikleri, Türkçe dil etkinlikleri ve çocukların birbirleriyle oynadıkları oyunlarla dil gelişimi de desteklenmektedir (Connor, Morrison ve Slominski, 2006; akt. Nur, 2012).

Arkadaşlık, çocuğun yaşıtlarıyla etkileşime girmesi ve sosyal-duygusal gelişimini sağlayacak şekilde iletişimini sürdürmesidir. Küçük yaşlarda kurulan arkadaşlıklar çocuğun oyununa katkıda bulunur ve davranışlarını düzenler (Çakır, 2022).

Akran ilişkileri çocuklara okulu sevme ve alışma fırsatı verir. Yaşıtları tarafından kabul edildiklerinde çocuklar okuldan keyif alır ve daha işbirlikçi olurlar. Pozitif akran ilişkileri olan çocukların okuldan kaçma olasılıklarının daha düşük olduğu görülmüştür. Yaşıtlarıyla sürekli sorun yaşayan, onlarla oyun oynamayan çocuklar okuldan sıkılırlar. Bu nedenle öğretmenler çocukların sosyal becerilerini ve birbiriyle olan iletişimlerini geliştirebileceği grup etkinliklerine daha çok yer vermelidir (Gülay, Erten, 2011).

Olumlu sosyal davranış gösteren çocuklar akranları tarafından daha çok sevilir ve gruba kabul edilmesi daha muhtemeldir. Saldırgan çocuklar ise genellikle akranları tarafından reddedilir ve yalnız kalır. Akran grupları tarafından kabul görme bireylerin hem çocukluk hem yetişkinlik dönemlerinde temel ihtiyaçlarından (Aydın, 2008).

2.7. Sınıf Yönetimi Stilleri

Eğitimcilerin kullandıkları 3 çeşit sınıf yönetimi stili vardır. Bunlar “Otokratik, Demokratik ve İlgisiz Sınıf Yönetimi” stilidir.

2.7.1. Otokratik Stil

Bu yönetim şeklinde kurallar vardır ve güç odaklıdır. Kurallar önceden öğretmen tarafından konulmuştur ve sınıfta mutlak disiplin söz konusudur. Kararları öğretmen alır ve çocuklar alınan tüm kararlara sorgusuz sualsiz uymak zorundadır, uymadıkları takdirde cezalandırılır. (Plunkett ve Raymond, 1994; akt. Ağaoğlu, 2007). Otokratik stilde çocuklara kendi yöntemleriyle öğrenme fırsatı verilmemektedir (Ekici, 2004). Öğrenciler sürekli denetlenir. Temel amaç öğrencileri disipline etmek, kurallara ve sisteme sorgusuz sualsiz uymalarını sağlamaktır (Erdoğan, 2010).

Öğrencilerle yüksek sesle konuşmak, emirler vermek, öğrencilere şiddetle baskı yapmak, öğrencileri eleştirmek ve onların hatalarını bulup cezalandırmak otokratik öğretmenlerin en belirgin özellikleridir (İpek, 1999).

Bu yönetim stilinde öğretmen eğitimi bilgiye dayandırdığı için öğrencilerin gereksinimleri ve talepleri önemsenmemektedir (Uluğ, 1999). Öğrencinin görüşlerini, düşüncelerini açıklamasına veya kişiliğini ortaya koymasına imkân tanınmaz (Dönmezer, 1999). Otokratik yönetim stilinde sınıf ortamı nedeniyle öğrenciler kendilerini ifade etme fırsatı bulamazlar. Etkinliklerde monotonluk artar, çocukların özgüvenleri azalır ve sorumluluk almak istemezler.

Araştırmalar otokratik sınıf yönetiminin uygulandığı gruplarda öğrencilerin başarı düzeyinin kısa vadede yüksek olduğunu ancak uzun vadede başarılarının düştüğünü göstermiştir (Plunkett ve Raymond, 1994; akt. Ağaoğlu, 2007). Otokratik sınıflarda çocuklar kendilerini kontrol etmek ve sonuçlarla uğraşmak yerine itaat etmeyi öğrenirler.

Tüm bu yönetim stillerinin eğitimde hem olumlu hem olumsuz tarafları vardır. Otokratik sınıf yönetiminin olumlu tarafları arasında sınıf mevcudu kalabalık okullarda kullanılabilir olması ve zaman yönetimi açısından tasarruf sağlaması sayılabilir. Olumsuz yanı ise çocukların karar alma sürecinde pasif kalmalarıdır. Ayrıca bu yöntemde öğretmen adaletsiz ve baskıcıdır. Korkutma, ceza verme, bağırma, zorlama, zarar verme ve aşırı disiplin söz konusudur.

2.7.2. Demokratik Stil

Demokratik stilde çocukların fikirlerinin önemsendiği demokratik bir ortam oluşturulur. Öğrencilerin motivasyonu yüksektir (Erdoğan, 2010). Öğretmen sınıfın tek hâkimi değildir. Bu stilde çocuğun kendine olan güveni artar, sorumluluk duygusu, iletişim ve iş birliği gelişir, öğrencinin öğrenmesi sürekli hale gelir, öğretmene karşı içten bir sevgi besler ve güveni artar (Tezcan, 1996). Demokratik stili benimseyen öğretmen, öğrencilerinin duygu ve düşüncelerini önemser ve onlara güvenir. Böyle bir sınıfta öğretmen kendisini öğrenciden üstün görmez, sınıfın bir üyesi gibi davranır, etkinlikler ve sorumluluklar paylaşıldığı için başarı veya başarısızlık da eşit olarak paylaşılır. Demokratik bir sınıfta öğrenciler kuralların tanımlanmasından uygulamaya kadar tüm sürece dahil olurken, öğretmen de öğrencilere rehberlik eder ve kuralları anlamalarına yardımcı olur (Edwards, 1997; akt. Uluğ, 1999).

Demokratik stilde öğretmen, hareket ve aşağılamalardan kaçınır, sorumluluğu tüm sınıfla paylaşarak öğrencilerin özgüvenini artırır. (Erdoğan, 2008). Demokratik sınıf yönetimi anlayışında öğretmenin öğrencilerine olan ilgi ve sevgisini açıkça göstermesi, olumsuz davranışlar yerine olumlu davranışları ön plana çıkarması ve ortak hedeflere ulaşmak için tehdit ve baskının yerine övgüyü ve teşviki kullanması gerekir.

Demokratik sınıf yönetiminin olumlu tarafı eğitimcinin çocuğu önemsemesi ve cesaretlendirmesi sebebiyle çocuğun motivasyonunun yükselmesidir. Ayrıca hem eğitici ile öğrenci hem de çocukların kendi aralarında etkileşimleri vardır. Öğrenciler etkinliklere aktif katılım sağlar. Olumsuz yönleri arasında ise doğru karar vermeyi geciktirebilmesi ve yanlış seçimler yapılabilmesi sayılabilir.

2.7.3. İlgisiz Stil

İlgisiz sınıf yönetimi stilinde eğitici sınıfta sadece zaman geçirir, eğitim öğretimi ilgilenmez. Çocuklar tamamen kendi halinde ve serbest bırakılır. Öğrenciye ödev ve projeler verilmez. Öğretmen ders için hiçbir hazırlık yapmaz ve amacı sadece sınıfta vakit geçirmektir (Sezer, vd., 2017). Eğitimci plansız ve düzensizdir. Çocukları gözlemlemez, sınıfta kaos ve kargaşa hakimdir (İpek, 1999). Öğretmen çocuğa baskı yapmayarak her konuda tepkisiz kalır bu nedenle öğrenciler her alanda özgür olduklarını düşünürler. Öğretmen çocuklara rehberlik etmez, sadece soru sorulduğunda cevap verir. Etkinliklere zaman ayırıp plan yapmadığı için öğrenciler kendi kendilerine öğrenmeye çalışırlar (Yalçın, 2020).

İlgisiz stilde öğretmenler öğrencileri motive etmek, etkilemek, cesaretlendirmek için hiçbir şey yapmaz ve yetkilerini kullanmazlar. Bu yönetim biçiminde çocuklar başarısız olur ve motivasyonları düşüktür (Moore, 1989; akt. İpek, 1999).

İlgisiz sınıf yönetiminin olumlu taraflarında çocuğun yaratıcılığının, öğrenme sorumluluğunun, liderlik becerilerinin ve problem çözme kabiliyetinin gelişmesi bulunurken olumsuz taraflarında ise başarı oranının çok düşük olması,

sınıfta disiplinsizliğin bulunması ve sınıf içerisinde kendi kendine bırakılmaktan kaynaklanan düzensizliğin, karışıklığın ve kaosu oluşmasıdır (Woolfolk ve Nicolich, 1980; akt. İpek, 1999).

2.8. Sınıf Yönetimi Boyutları

Sınıf yönetiminin boyutları, “fiziksel ortam, plan program etkinlikleri, zaman yönetimi, iletişim ve davranış yönetimi” olmak üzere beş boyut olarak ele alınmaktadır (Başar, 2016).

2.8.1. Fiziksel Ortam

Fiziksel ortam sınıfın fiziksel düzenlemeleriyle ilgilidir. Sınıfın renkleri, genişliği, ısısı, ışıklandırması, temizliği, oturma düzeni, öğrenci sayısı, etkinlikleri için ayrılan alanı, eğitsel araçları, havalandırması gibi durumları içerir (Başar, 2016). Fiziki konum sınıf yönetimini olumlu veya olumsuz etkileyen faktörlerdendir. Eğitimin yapıldığı ortamın fiziksel yapısı çocuğun aktif katılım sağlamasını destekleyecek, ilgi ve motivasyonunu arttırarak çocuğun kendisini iyi hissetmesini sağlayacak özellikte olmalıdır. Sınıfın dağınık, kirli, gürültülü olması dikkat dağıtacak uyaranları içermesi gerçekleştirilmesi planlanan eğitimi engellemektedir. Sınıfın fiziksel ortamının uygun özelliklere göre hazırlanması ise öğrencilerin daha kolay öğrenebilmesini ve öğrenilen bilgilerin hatırdan kalmasını sağlamaktadır.

Eğitim ancak uygun ortamlarda gerçekleştirilir (Başar, 2016). Sınıfın fiziksel düzenlemeleri öğrencinin okula istek ve hevesle gelmesini desteklemek, öğrencinin rahat etmesini sağlamak ve öğrenmeyi kolaylaştırmak için yapılır.

Dersliğin çok küçük olması, sıcaklığın yetersiz olması, ışığın az olması yetersiz performans oluşturarak zaman kaybına neden olacaktır ve sınıf yönetimini olumsuz etkileyecektir. Etkinliklere başlamadan önce öğretmenler sınıfı gözden geçirmeli ve sınıfta sorun varsa bunları ortadan kaldırmalıdır (Yılman, 2006).

2.8.2. Plan Program Etkinlikleri

Bu bölümde programda ele alınacak amaçların belirlenerek bu doğrultuda günlük planların hazırlanması, eğitim öğretim sürecinde gerekli olan materyallerin belirlenmesi, programda uygulanacak yöntemlerin ve çocukların özelliklerinin belirlenmesi, çocukların gelişimlerinin izlenmesi ve değerlendirilmesi etkinlikleri yapılır (Başar, 2016). Çocukların etkinliklere katılım süreci plan program boyutunda yer alır (Başar, 2016). Öğretmenin öğretimi gerçekleştirmek için yaptığı bütün hazırlıklar bu boyut kapsamındadır. Plan ve programlar bugünü analiz ederek geleceğe yönelik oluşturulan hedefler doğrultusunda öğretmen ve çocukların çalışmalarını içerir (Çalık, 2009). Öğretmenler plan ve programlarını hazırlarken öğrencilerin gelişim özelliklerini, çevrenin sosyokültürel yapısını, okulun fiziksel özelliklerini de göz önünde bulundurmalıdır. Bunlara ek olarak hazırlanacak plan programların esnek olması önemlidir çünkü toplumu veya yakın çevreyi etkileyen olay ve durumların yaşanması halinde bu konuların da müfredata veya eğitim öğretim programlarına eklenmesi gerekecektir. Bu eklemelerin yapılması için esnek ve kolay uygulanabilen bir planlama elzemdir.

2.8.3. Zaman Yönetimi

Bu bölüm zaman yönetimi ile ilgilidir. Zaman yönetimi durumları ve görevleri önceliğe göre organize etme yeteneğidir. (Demirtaş, 2005). Planlama yapma sınıfta zamanı verimli kullanmanın en önemli şartlarındanıdır.

Öğretimin etkililiği, öğrenmeye yeterli zamanın ayrılmasına ve bu zamanın etkili kullanılmasına bağlıdır. Amaç, çocukların sınıfta zamanlarını etkili bir şekilde kullanmalarını sağlamak, çeşitli etkinliklerle süreci eğlenceli hale getirmek, sınıf ile okul ortamından keyif almalarını ve okula mutlu gelmelerini teşvik etmek, okulla olan bağlarını güçlendirmektir (Başar, 2016).

Zamanı verimli ve doğru kullanabilen okul öncesi öğretmeni süreci erkenden planlayıp sınıfa hazırlıklı gelir. Bundan dolayı da süreyi etkin kullanır (Demir Aracı, 2021). Uğurlu (2016)'ya göre öğretmenlerin zamanlarını etkili yönetebilmeleri için ders giriş ve çıkış saatlerine riayet etmeli, ders içeriklerini belirlenen sürede tamamlamalı ve plana uygun öğrenme-öğretme etkinliklerini

uygulamalıdır. Okul öncesi öğretmeni, sınıfı idare edebilme konusunda ne kadar iyi olsa bile, verilen sürede kendisinden beklenen görevleri tamamlayamazsa öğrencide istenen gelişmeyi sağlayamayacaktır (Aydın, 2008).

2.8.4. İletişim

Bu bölüm iletişimle ilgilidir. Etkin sınıf yönetiminin amacı iletişimdir. Çocuklar okulda arkadaş edinmek, sevmek, saygı görmek, oyun ve sınıf içi aktivitelere katılmak isterler. Buradan hareketle sınıftaki çocuklar arasındaki ilişkileri yönetmek için bir öğretmenin rehberliğine ihtiyaç duyarlar. Okul öncesi öğretmeni öyle bir ortam yaratmalıdır ki çocuklar güven içerisinde karşılıklı etkileşim halinde olabilmelidir (Uludağ Kırçıl, 2022). Öğretmenler ve çocuklar arasındaki güçlü iletişim kanalları olumlu bir sınıf ortamı yaratılmasına yardımcı olur. Öğretmenler çocuklarla konuşurken saygılı, anlayışlı ve sevecen olmalıdır. Bu sayede çocuklar da sevdiklerini ve değerli olduklarını hissederler (Kara, 2021). Öğretmenin iyi sınıf yönetimi ve iyi bir öğrenme ortamı yaratma çabaları eğer etkili iletişim becerileri kullanılmazsa temelsiz ve çoğu zaman işlevsizdir. İletişim sürecinde kişisel gelişim, katılım ve güvenlik gibi önemli ihtiyaçlar dikkate alınmalıdır. (Jones ve Jones, 2001; akt. Kuluber, 2015).

Kısaç'a (2008) göre etkili iletişim sağlayabilmek için eğitimcide bulunması gereken 8 nitelik şu şekildedir:

- Öğretmenin içinde bulunduğu an ile meşgul olmalı. Sorunlar karşısında çözüm odaklı olmalıdır.
- Doğrudan öğrencilerle konuşmalıdır.
- Nazik ve kibar bir üslupla konuşmalıdır.
- Öğrencilerle göz kontağı kurarak sözel nitelikli olmayan mesajlarda özen göstermelidir.
- Ben dilini kullanmalıdır.
- Kişi hakkında değil durum hakkında konuşmalıdır.
- Soru sormaktan çok düz cümle kurmalıdır.

- Duygulara değil davranışlara sınır getirmelidir.

Sayılan bu nitelikler iletişim kalitesini arttırarak süreci hızlandırır ve öğrenmelerin kalıcı hale gelmesine yardımcı olur.

2.8.5. Davranış Yönetimi

Sınıf yönetiminin bu kısmında amaç istenilen sınıf davranışını sağlamak, olumlu bir sınıf ortamı yaratmak, sorunları ortaya çıkmadan öngörmek ve istenmeyen davranışları önlemek, sınıf kurallarına uygunluğu sağlamak ve suistimalleri düzeltmektir (Demirtaş, 2005). Olumlu ve etkili bir sınıf yönetimi için öğretmenlerin davranışları iyi bir şekilde yönetebilmeleri önemlidir.

Sınıf kurallarına uygunluğun sağlanması, olumlu sınıf atmosferinin yaratılması, istenmeyen davranışların öncesinde tahmin edilmesi ve önlenmesi, istenmeyen davranışların değiştirilmesi ve istenen davranışın sağlanması için olumlu sınıf ortamının yaratılması davranış düzenlemenin bileşenleridir. (Başar, 2016).

Sınıf ortamında düzen ve disiplin sağlanmadığı takdirde ortaya çıkan kaos nedeniyle çocuklar davranışsal zorluklar yaşayabilmektedir. Çocukların sınıf kurallarına uymasını sağlamak için kurallar önceden açık ve net olarak çocuklarla birlikte belirlenmeli ve davranış düzenlemesi yapılmalıdır. Böylece istenmeyen davranışların önlenmesi sağlanır (Sayın, 2001).

2.9. Okul Öncesi Dönemde İstenmeyen Davranışlar

Okul öncesi eğitimde istenmeyen davranış sınıftaki diğer çocukları rahatsız eden, derslik içerisinde kargaşa yaratan, yapılan çalışmaları bozan ve eğiticinin beklenti ve kurallarıyla uyuşmayan (Tertemiz, 2000), sınıf içerisinde düzensizlik çıkmasına neden olan davranışlardır (Korkmaz, 2003).

Sınıf içerisinde konulan kurallarla bağdaşmayan, eğitim öğretimi aksatan, sınıfta kaos yaratan her davranış olumsuz algılanır. Olumsuz davranışlar sınıfta gergin bir hava yaratır ve öğrencilerin başarısını olumsuz etkiler (Öztürk, 2011).

Öğrenmeyi olumsuz etkileyen davranışlar ise zamanın verimli kullanılmasına engel olur (Yiğit, 2005).

İstenmeyen davranışların en büyük sebepleri öğrencilerin yapılan etkinliklerden sıkılması, öğretmenin sözünü dinlemek istememesi, dikkat çekmek istemesi ve kuralları öğrenememesinden kaynaklanmaktadır (İpşir, 2002). Bu sebeple istenmeyen davranışların önlenmesinde öğretmenin mesleki tecrübesi, bilgi, becerisi ve yeteneği çok önemlidir.

Erden (2018)'e göre istenmeyen öğrenci davranışları şunlardır:

- Sınıf düzenini bozması. (Derse zamanında girmeme vb.)
- Çocuğun kendi öğrenmesini engellemesi. (Ders sırasında başka şeylerle ilgilenme, hayaller kurma vb.)
- Sınıftaki diğer arkadaşlarının öğrenmesini engellemesi. (Yüksek sesle konuşup diğer arkadaşlarını dikkatini dağıtma, dersi dinlememe ve arkadaşlarının dinlemesine de engel olma vb.)
- Diğer çocuklarda duygusal, fiziksel, sosyal ve zihinsel huzursuzluk yaratması. (İzinsiz konuşma, arkadaşlarını fiziksel ve sözlü rahatsız etme vb.)
- Öğretmende huzursuzluk ve gerginlik oluşturmaması. (Öğretmenin sözünü dinlememe, kurallara uymama, eğiticiye karşı gelme vb.)
- Öğretmenin ya da çocukların eşyalarına zarar vermesi. (Öğretmenin eşyalarını izinsiz alma ve karıştırma, sınıftaki diğer çocukların eşyalarını izinsiz alma, zarar verme vb.)

Anaokullarında istenmeyen davranışlara engel olunabilmesi için öğretmenlerin problem oluşturabilecek davranışları önceden fark etmesi ve sınıfı sürekli gözlemlemesi gerekir. Sınıf atmosferini olumlu tutabilmek için öğretmenin sakin tavırlar sergilemesi, olumsuz bir durum yaşansa bile sevecen ve kontrollü yaklaşımı çocukların öğretmeni model alarak davranışını düzeltmesine yol açacaktır. Eğitimin olumsuz durumlar karşısında yapacağı ilk şey sakinliğini koruyarak çocuğun yanına gitmek, ona dokunmak ve gözlerine şefkatle bakmak gibi temas kurmaya yönelik davranışlarda bulunmak olmalıdır (Nur, 2012). Ayrıca

sınıf kurallarını hatırlatmak da istenmeyen davranışları engellemede etkili olabilmektedir (Jones ve Jones, 2001; akt. Nur, 2012).

2.10. Okul Öncesi Dönemde Sınıf Yönetiminde İstenmeyen Davranışlara Yönelik Kullanılan Stratejiler

Okul öncesi dönemde edinilen davranışlar ilerleyen zamanlarda bireylerin kişiliklerinin oluşmasında çok etkilidir. Erken çocukluk döneminde yaşanan davranış bozuklukları ilerleyen yaşlarda olumsuz sonuçlar doğurabilir. Olumsuz davranışları önlemek için her eğitimci kendi sınıf ortamına göre çeşitli yöntem ve stratejileri benimsemelidir. Okul öncesi dönemde çocuklara olumsuz davranışlar sonucunda verilen geri bildirimler kadar istenmeyen davranışların ortaya çıkmasını engellemek için yapılan çalışmalar da önemlidir.

Anaokullarında okul öncesi öğretmenleri istenmeyen davranışları önlemek için en çok oyun yoluyla öğretim tekniğini kullanır. Bunun dışında istenmeyen davranışları önlemek için öğretmenler tarafından kullanılan birçok strateji vardır. Gangal (2013)'a göre bunlar; “etkin dinleme, görmezden gelme, uyarıda bulunma, sınıf ortamında ve dersin işleyişinde değişiklikler yapma, sorumluluk verme, çocukla konuşmak ve olumlu model olmak, ceza ve ödül vermek, ayrımlı pekiştirme, sönme ve mola tekniğidir.”

Etkin dinleme: Okul öncesi öğretmeni sınıfın düzenini bozan istenmeyen davranışın önce nedenini öğrenir daha sonra nedene göre bir tavır sergiler. Bu şekilde davranarak istenmeyen davranışı ortadan kaldıracaktır ya da davranışın sebep olabileceği olumsuz durumlara engel olabilir (Aydın, 2008).

Görmezden gelme: Eğer istenmeyen davranış sınıf düzenini bozmuyorsa, istenmeyen davranışı sergileyen çocuğun kendisini ve sınıftaki diğer öğrencilerin güvenliğini tehdit etmiyorsa, çocukları olumsuz etkilemiyorsa ya da minimum seviyede etkiliyorsa görmezden gelme davranışı uygulanabilir. Fakat istenmeyen davranış çocukları ruhsal ve fiziksel etkiliyorsa, dersin işleyişini engelliyorsa davranış görmezden gelme stratejisini kullanmak uygun olmaz (Keskin, 2002).

Uyarıda Bulunma: İstenmeyen davranış karşısında öğretmenin sözlü uyarıda bulunarak çocuğa hatalı davranışını fark ettirmesidir (Kutlu, 2006).

Sınıf Ortamında ve Dersin İşleyişinde Değişiklikler Yapma: Okul öncesi dönemde çocukların dikkatleri çok çabuk dağılabilir. Öğretmen öğrencilerin derste sıkıldığını fark ettiği an dersin işleyişinde çeşitli değişiklikler yapabilir. Farklı materyaller kullanarak dersi daha ilgi çekici hale getirebilir. Rutin uygulamalar yerine içerikleri çocukların ilgisini canlı tutacak etkinlikler planlayarak daha keyifli hale getirebilir (Kutlu, 2006).

Sorumluluk Vermek: Erken çocukluk dönemindeki çocuklar sınıfta yapacak bir şey bulamadıklarında sıkılarak olumsuz davranışlar sergileyebilir. Eğitimci bu çocuklara ilgilerine ve seviyelerine göre bir uğraş vererek sınıfın disiplinini sağlayabilir (Gökdoğan, 2007).

Çocukla Konuşmak ve Olumlu Model Olmak: Eğitimci olumsuz davranış gösteren çocukla sınıfa faydalı olacağını düşünüyorsa diğer çocukların yanında, sınıf düzenine faydası olacağını düşünmüyorsa bireysel olarak görüşebilir. Görüşmede öğrencinin anlayabileceği bir şekilde olumsuz davranış belirtilmeli ve eğitimci kararlılığını göstermelidir. Öğretmenin her zaman konuşması yeterli olmayabilir, öğrencilere olumu model olarak da istenen davranışları desteklemelidir (Kutlu, 2006).

Ceza ve Ödül Vermek: Çocukların olumsuz davranışlarına karşılık onların sevdiği ve hoşlarına giden şeylerden (oyun, sevdiği bir mekân vb.) mahrum bırakmak veya hoşlanmadıkları bir olaya maruz bırakmak ceza vermek olarak tanımlanır (Kutlu, 2006). Diğer tekniklerin fayda etmediği durumlarda eğitimcinin en son başvuracağı yöntem ceza verme stratejisidir. Çocuk cezadan korktuğu için istenmeyen davranışı tekrarlamaktan vazgeçer fakat cezalandırma bittikten sonra olumsuz davranış tekrarlanmaya devam edebilir. Ödül verme ise olumlu davranışlara karşılık çocuğun sevdiği hoşuna giden aktivitelerin yapılması ya da sevdiği bir eşyanın, oyuncağın vb. çocuğa verilmesidir (Özer, 2009).

Ayrımlı Pekiştirme: Çocuğun yapmış olduğu davranışların pekiştirilmesidir. Öğretmen bir amaç davranış belirler ve belirlenen davranış pekiştirilir. Olumsuz

davranışların görmezden gelinerek sönmesi beklenir. Bu şekilde pekiştirilen davranış artarken görmezden gelinen davranışlar azalır (Öztürk, 2019).

Sönme: Olumlu şekilde önceden pekiştirilerek öğrenilmiş istenmeyen davranışların artık pekiştirilmeyerek tekrarlanmamasına sönme denir. Çocuğun olumlu davranışları devam ettirebilmesi için pozitif geri bildirim alması önemlidir. Sönme davranışının kazanılması hem zor bir süreçtir hem de istenmeyen davranışın unutulmasını sağladığı için çocuklar üzerinde etkili bir yöntemdir. Sönme davranışının gerçekleştirilebilmesi için pekiştirecin ne sıklıkla verileceği önemlidir (Korkmaz, 2017).

Mola tekniği: Bu teknikte amaç çocuk olumsuz bir davranışı tekrar ettiğinde davranışın yinelenmesini engellemek için çocuğu bulunduğu yerden uzaklaştırıp hoşlanmadığı bir ortamda kalmasını sağlamaktır. Öğrencinin olumsuz davranışı sonucunda sevdiği aktiviteden uzaklaştırılır (Aydın, Demir, 2014). Mola tekniğinde çocuk uyarıcıların olmadığı bir ortamda ve yaşına uygun (beş yaşında bir çocuk için beş dakika) bir sürede durmalıdır (Yazgan, 2016).

2.11. İlgili Araştırmalar

Son zamanlarda okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile ilgili gerek yurt dışında gerek yurt içinde çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Ulusal Tez Merkezi verilerine göre okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile ilgili 12 adet tez çalışması bulunmuştur. Bu başlık altında okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileriyle ilgili çeşitli araştırmalar ve bu araştırmaların sonuçları kronolojik olarak sunulmuştur.

2.11.1 Yurt İçinde Yapılan Çalışmalar

Gezgin (2009) tarafından yapılan, “Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenlerinin Kullandıkları Sınıf Yönetimi Stratejileri” konulu yüksek lisans tezinin araştırma örneklemini, Bursa ilinde görev yapan 94 okul öncesi öğretmeni ve bu sınıflarda uygulama yapan Uludağ Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği dördüncü sınıfta okuyan 92 öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı

olarak “Öğretmen Stratejileri Soru Formu (Teacher Strategies Questionnaire)” ve araştırmacı tarafından hazırlanan “Bilgi Formu” kullanılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi stratejilerini kullanma sıklığı ile yararlılığına inanma seviyeleri arasında anlamlı bir fark görüldüğü fakat sınıf yönetimi stratejilerini kullanma sıklığı ile sınıf davranışı yönetimi konusunda kendilerine olan güvenleri arasında meslekte çalışma süresi, sınıftaki eğitmeni sayısı, çocuk sayısı ve mezun olduğu okul bakımından anlamlı bir fark görülmemiştir.

Nur (2012) tarafından yapılan, “*Anaokullarında Örgüt İklimi İle Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Malatya İli Örneği)*” konulu yüksek lisans tezinde tarama modeli kullanılmış ve olan durum betimlenmeye çalışılmıştır. Araştırma örneklemini 2011-2012 eğitim-öğretim yılı Malatya il merkezi anaokullarında görev yapan 102 okul öncesi öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Örgütsel İklimi Betimleme Anketi” ve “Sınıf Yönetimi Beceri Düzeyi Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonucuna göre öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin, onların algılarına göre yeterli olduğu belirlenmiş ayrıca öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile demografik özellikleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Nergiz (2014) tarafından yapılan, “*Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*” konulu yüksek lisans tezinde araştırmanın örneklemini 2013-2014 eğitim öğretim yılında Adana ili Feke ilçesinde görev yapan 63 İlkokul Öğretmeni oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak “Sınıf Yönetim Becerileri Ölçeği” ve araştırmacı tarafından oluşturulmuş “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri arasında cinsiyet, yaş, medeni durum, okulun imkanları, eğitim düzeyi, çalışma süresi, hizmet içi eğitim alıp almaması, kıdem yılı gibi değişkenleri açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Aydın (2017) tarafından yapılan, yüksek lisans tezinde, “*Okul Öncesi Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerinin Öğretmenlik Stilleri Üzerindeki Etkisi*” incelenmiştir. Çalışma 2016-2017 yıllarında İzmir ilinde görev yapan 30 okul öncesi öğretmeniyle yapılmış. Çalışmada nicel ve nitel yöntemler kullanılarak yarı

deneysel bir araştırma yapılmıştır. Çalışmada öğretmenlere eğitim programı uygulanmış, programın etkili olup olmadığını incelemek içinde ön test ve son test kontrol grubu yarı deneysel desen uygulanmıştır. Araştırma sonucunda uygulanan eğitim programını alan öğretmenlerin sınıf yönetimine yönelik becerilerinde gelişmeler olduğu saptanmıştır. Bu eğitimi alan öğretmenlerin pozitif bir sınıf ortamı yaratabildikleri, istenmeyen davranışların ortadan kaldırılmasında ya da önlenmesinde ve disiplin sağlanmasında daha aktif rol alabildikleri, sınıf ortamı ile çocukların davranışlarında olumlu yönde fark yaratabildikleri gözlenmiştir.

Sevce (2017) tarafından yapılan, *“İlkokullarda Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi”* konulu yüksek lisans tezinde betimsel tarama modeli uygulanmış ve araştırma örneklemini 2014-2015 eğitim öğretim yılında Adana ili Seyhan, Yüreğir, Sarıçam ve Çukurova ilçelerinde görev yapan 571 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen “Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği” (SYBÖ) ve “Sınıf Öğretmeni Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda kadın öğretmenlerin fiziksel düzen ve etkili iletişim konusunda erkek öğretmenlere göre anlamlı bir fark saptanmış, okuttukları sınıf seviyesi bakımından da 2. Sınıf öğretmenlerinin zaman ve öğretim yöntemleri, davranış yönetimi ve sınıf yönetimi becerileri açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Bunun yanı sıra kıdem yılı, çocuk sahibi olup olunmaması ve mezun olunan okul değişkenleri durumlarına göre ise anlamlı bir fark saptanmamıştır.

Çevik Karatekin (2018) tarafından yapılan, *“Okul Öncesi Öğretmenlerinin İletişim Becerileri İle Sınıf Yönetimi Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”* konulu yüksek lisans tezinde tarama modeli kullanılmış ve uygulama Kocaeli ili Darıca ilçesinde 2017-2018 eğitim öğretim yıllarında görev yapan 125 okul öncesi öğretmeniyle yapılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “İletişim Becerileri Ölçeği” ve Uyanık Balat, Bilgin ve Sezer (2011) tarafından geliştirilmiş olan “Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin iletişim becerileri ile sınıf yönetimi becerileri arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur. Ayrıca sınıfta yardımcı personel bulunan öğretmenlerin sınıf yönetimi ve iletişim becerilerinde anlamlı düzeyde farklılaşma saptanmıştır.

Kaplan (2018) tarafından yapılan, “Okul Öncesi Öğretmenleri Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeğinin Geliştirilmesi Ve Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi” konulu yüksek lisans tezinde araştırmanın örneklemini 2016-2017 eğitim öğretim yılında 59 ilde görev yapan 514 okul öncesi öğretmeni oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen “Sınıf Yönetimi becerileri Ölçeği” ve “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin cinsiyet, öğretmenlik durumu, mesleki tecrübe, eğitim düzeyi, sınıfta bir yardımcının olması, sınıfta yeterli alan, aile desteği, idare desteği, öğretmenin yetersizlik hissi, öğretmen tutumu, sınıf yönetimi ile ilgili hizmet içi eğitim alma değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği; öğretmenin yaşı, medeni durumu, çocuk sahibi olma durumu, çalıştığı yaş grubu, sınıf mevcudu, sınıfta kaynaştırma öğrencisi olma durumu, meslektaşla danışma, sınıf yönetimi ile ilgili ders alma, kitap okuma ve okulun sosyoekonomik düzeyi değişkenlerine göre anlamlı düzeyde fark göstermediği bulunmuştur.

Küsmüş (2018), “Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile mesleki profesyonellikleri arasındaki ilişkiyi incelediği” yüksek lisans tezinde tarama modeli kullanılmış ve araştırma İstanbul ilinde rastgele seçilen Kadıköy, Kartal ve Üsküdar, Fatih, Kâğıthane ve Şişli ilçelerinde yer alan okul öncesi eğitim kurumlarında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini, 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında görev yapan 438 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak “Okul Öncesi Öğretmenleri için Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği” ve Yılmaz ve Altınkurt (2014) tarafından geliştirilen “Öğretmenlerin Mesleki Profesyonelliği Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin ve mesleki profesyonelliklerinin yaş, eğitim durumu, mesleki kıdem, sınıfta bulunan çocuk sayısı, eğitim verilen yaş grubu değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı saptanmıştır.

Yıldız (2018), “Okul öncesi öğretmenlerinin tükenmişlik düzeylerinin sınıf yönetimi becerileri ile ilişkisini belirlemek için” yapmış olduğu yüksek lisans tezinde betimsel tarama yöntemi kullanılmış ve örneklem grubunu 2017-2018 eğitim öğretim yılı İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde görev yapan ve araştırmaya katılmak isteyen okul öncesi öğretmenleri oluşturmuştur. Veriler “Tükenmişlik

Ölçeği” ve “Sınıf Yönetimi Beceri Düzeyi Ölçeği” ile toplanmıştır. Yıldız (2018)’ın yaptığı araştırmanın sonucunda öğretmenlerin tükenmişlik düzeylerinin ve sınıf yönetimi beceri düzeylerinin yaş, kıdem ve öğrenim durumu değişkenlerine göre anlamlı ölçüde farklılaşmadığı görülmüş ayrıca okul öncesi öğretmenlerinin tükenmişlik düzeyi ve sınıf yönetimi beceri düzeyleri arasında negatif yönde ve zayıf düzeyde anlamlı ilişkiler olduğu tespit edilmiştir.

Emin Özsüer (2019) tarafından yapılan, “*Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi*” konulu yüksek lisans tezinde araştırmanın örneklemini Çanakkale merkezde görev yapan 156 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak Terzi (2001) tarafından geliştirilen “Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Anlayışları Anketi” uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda sınıf yönetimi anlayışlarının cinsiyete göre farklılık göstermediği yaşa göre ise 45 yaş ve üzeri öğretmenlerin demokratik anlayışı, yaşı daha genç olan öğretmenlerin ise otokratik anlayışı benimsedikleri saptanmıştır. Mezun olduğu okula göre ise demokratik ve ilgisiz anlayışa ilişkin görüşlerinde anlamlı farklar olduğu görülmüştür. Yapılan çalışmada kıdem yılı arttıkça daha demokratik yönetim anlayışı, kıdem yılı azaldıkça da daha otokratik anlayışı benimsedikleri ortaya çıkmış buna neden olarak da mesleğin ilk yıllarında öğretmenlerin kendilerini sınıfa kabul ettirme çabalarının olması öne sürülmüştür.

Pişkin (2019), “*Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetim becerilerini incelediği*” yüksek lisans tezine 2018-2019 eğitim öğretim yılında Kütahya il merkezinde görev yapan 149 okul öncesi öğretmeni katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Öğretmen Bilgi formu” ve “Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetim Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda sınıf yönetiminde öğretmenlerin en çok tercih ettiği yöntemin çocuklara davranışının neden yanlış olduğunu açıklamak olduğu görülmüştür. Ayrıca sınıf yönetiminde en önemli bileşenin fırsat eşitliğine önem verilmesi olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin mesleğini isteyerek seçip seçmemesinin ve sınıf yönetiminde kendini yetersiz hissedip hissetmemesinin de sınıf yönetimi becerisini etkilediği saptanmıştır.

Gangal (2020) tarafından yapılan, “*Uygulamalı Sınıf Yönetimi Eğitimi Ve Pedagogik Dokümantasyon Uygulamalarının Okul Öncesi Eğitim Öğretmenlerinin*

Sınıf Yönetimi Becerilerine Etkisi” konulu doktora tezinde nitel ve nicel yöntemlerin birlikte kullanıldığı karma araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma 2018-2019 eğitim öğretim yılında Trabzon ilinde görev yapan 6 öğretmenle ön görüşme, son görüşme, ön test, son test uygulamaları ve yarı yapılandırılmış sınıf içi gözlemler şeklinde yapılmıştır. Nicel veriler için, “Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği” kullanılmış ve sonuç olarak uygulamalı sınıf yönetimi pedagojik dokümantasyon eğitiminin birlikte alınmasının öğretmenleri sınıf yönetiminin her alanında desteklediği ortaya çıkmıştır.

Kaplan (2020) tarafından yapılan, “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Beceri Düzeylerinin Belirli Değişkenler Açısından İncelenmesi” konulu yüksek lisans tezinde uygulama Çanakkale ilinde görev yapan 122 okul öncesi öğretmeniyle yapılmış ve veri toplama aracı olarak “Öğretmen Bilgi Formu” ile “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Beceri Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri kaynaştırma öğrencisi bulunma durumu, aile desteği, sınıfta çocuk başına yeterli büyüklükte olma durumu, kursa katılım isteği ve öğretmenin kendisini yetersiz hissetme değişkenlerine ilişkin anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Öğretmenin görev yapmakta olduğu okul türü, cinsiyeti, meslektaşla danışma, idare desteği, ders ve hizmet içi eğitim alma durumu, yardımcı bulunma durumu, yaş, sınıf mevcudu ve öğrenci yaş grubu, görev durumu, öğretmen tutumu, meslekî deneyim süresi, eğitim düzeyi ve okulun sosyoekonomik durumuna ilişkin anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür.

Akkaş Ergün (2021) tarafından yapılan, “Öğretmenlerin Empati Yeterliliği İle Sınıf Yönetimi Becerileri Arasındaki İlişki” konulu yüksek lisans tezinde araştırma örneklemini 2019-2020 yılları arasında Sakarya ili Hendek ilçesindeki 301 öğretmen oluşturmuştur. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmış veri toplama aracı olarak ise Titrek (2004) tarafından geliştirilen “İş Yaşamında Duygusal Zekâ Düzeyleri Ölçeğinin Empati” alt ölçeği ile İlgar (2007) tarafından hazırlanan “Sınıf Yönetimi Becerileri” ölçeği kullanılmıştır. Yapılan çalışmada öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile cinsiyet, yaş, branş, kıdem, sınıf yönetimi ve duygusal zekâ ile ilgili eğitim alıp almadıkları değişkenleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

Yılmaz (2021) tarafından yapılan, “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerini Yordayan Değişkenlerin İncelenmesi” konulu yüksek lisans tezinde araştırmanın örneklemini İstanbul ili Başakşehir ilçesinde görev yapan ilişkisel tarama modeliyle belirlediği 304 okul öncesi öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Öğretmen Bilgi Formu ile “Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği, Öz-Yeterlik İnançları Ölçeği, Öğretmen Motivasyon Ölçeği, Mesleki Tükenmişlik Ölçeği, Okul Öncesi Öğretmenlerinin İşe Yabancılaşma Ölçeği, Epistemolojik İnanç ve Pedagojik İnanç Sistemi Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri, motivasyonları, öz-yeterlik, epistemolojik ve pedagojik inançlarının yüksek, mesleğe yabancılaşma ve tükenmişlerinin ise düşük düzeyde olduğu görülmüştür. Araştırmadaki bağımlı ve bağımsız değişkenlerin genel anlamda yaş, gelir düzeyi ve çocuk yaş grubu değişkenlerinden etkilendiği görülmüştür. Okul öncesi öğretmenlerinin öz-yeterlik inancı, öğretmen motivasyonu, mesleki tükenmişlik, mesleğe yabancılaşma, epistemolojik ve pedagojik inanç değişkenlerinin birlikte, katılımcıların sınıf yönetimi becerileriyle yüksek düzeyde ve anlamlı bir ilişkisi olduğu bulunmuştur.

Dedeler (2022) tarafından yapılan, “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Fen Öğretimine Yönelik Sınıf Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi” konulu yüksek lisans tezine 2021-2022 eğitim öğretim yılında Kahramanmaraş ilinde görev yapan 4 okul öncesi öğretmeni katılmıştır. Araştırmada nitel yöntem kullanılmış, veri toplama aracı olarak ise “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” ve “Gözlem Rubriği” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri, materyal yetersizliği, öğrenci tutumları, dış müdahaleler ve özel gereksinimli öğrenci gibi dışsal sınırlılıklardan olumsuz etkilendiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca araştırmaya katılan öğretmenlerin öğrencilerle kısmen etkileşimli bir öğretim süreci yürüttükleri ve öğretmen otoritesine dayalı bir öğretim süreci gerçekleştirdiği görülmüştür.

Yılmaz (2022) tarafından yapılan, “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi” yüksek lisans tezinde nicel yöntemlerden tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2019-2020 eğitim öğretim yılında Sivas ilinde görev yapan 130 okul öncesi

öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği” kullanılan araştırmanın sonucunda öğretmenlerin sınıf yönetim becerileri cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, öğretmenin çocuk sahibi olup olmaması, çalıştığı çocukların yaş grubu, sınıfında bulunan çocuk sayısı, sınıfta kaynaştırma öğrencisi olup olmaması ve sınıf yönetimine dair hizmet içi eğitim alıp almamasına göre anlamlı bir fark oluşturmamaktadır. Diğer taraftan öğretmenlerin sınıf yönetim becerileri öğretmenin görev durumu, meslekte çalışma süresi, okulun bulunduğu sosyoekonomik çevre, sınıfında yardımcı personel olması ve öğretmenin sınıf yönetimi dersi alıp almamasına göre anlamlı bir fark oluşturmaktadır. Ayrıca araştırmada bekârların, kadrolu öğretmenlerin, 11 yıl ve üzeri süre görev yapan öğretmenlerin, yüksek sosyoekonomik çevrede görev yapan öğretmenlerin, sınıfında yardımcısı olan öğretmenlerin ve sınıf yönetimi alan öğretmenlerinin sınıf yönetim becerilerinin diğer öğretmenlere göre daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Kılıç (2023)’ın, “Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri, mesleğe adanmışlıkları ve çocuk sevmeye düzeyleri arasındaki ilişkiyi” incelediği yüksek lisans tezinde veri toplama aracı olarak “Demografik Bilgi Formu”, “Okul Öncesi Öğretmenleri için Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği”, “Öğretmenlik Mesleğine Adanmışlık Ölçeği”, “Barnett Çocuk Sevmeye Ölçeği” kullanmıştır. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin yaşa, kıdeme ve kurum türüne göre farklılaştığı, mesleğe adanmışlığın mesleki kıdeme göre farklılaştığı, mesleğe adanmışlık, çocuk sevmeye düzeyi ve sınıf yönetimi becerilerinin görev yapılan şehre, eğitim düzeyine, sınıf yönetimi eğitimi alma durumuna, sınıf yönetimi eğitiminin nerede alındığına ve mezun olunan bölüme göre farklılaşmadığı görülmüştür. Ayrıca öğretmenlerin mesleğe adanmışlıkları ile sınıf yönetimi becerileri arasında, mesleğe adanmışlıkları ile çocuk sevmeye düzeyleri arasında, sınıf yönetimi becerileri ile çocuk sevmeye düzeyleri arasında orta düzey pozitif yönlü ilişki olduğu belirlenmiştir.

Önay (2023) tarafından yapılan, “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri İle Duygu Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişki” konulu yüksek lisans tezinde, araştırmaya 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında İstanbul

Anadolu yakasındaki resmi ve özel okullarda görev yapan 281 okul öncesi öğretmeni katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Kişisel Bilgi Formu”, Dinçer ve Akgün (2015) tarafından geliştirilen “Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Becerileri Ölçeği” Gross ve John (2003) tarafından geliştirilmiş, Eldeleklioğlu ve Eroğlu (2015) tarafından Türkçe’ye uyarlanan “Duygu Düzenleme Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda duygu düzenleme becerisi cinsiyete, medeni duruma, yaşa, öğrenim ve mezuniyet durumuna, mesleki deneyime, sınıftaki öğrenci sayısına ve sınıftaki öğretmen sayısına göre farklılık göstermezken, kurum türüne göre baskılama boyutunda özel okullarda çalışanlar lehine yüksek olduğu görülmüştür.

2.11.2. Yurt Dışında Yapılan Çalışmalar

Chen (1996)’in *“Tayvan’lı okul öncesi aday öğretmenlerinin grup etkinlikleri içinde kullandıkları çeşitli sınıf yönetim becerilerini incelediği”* araştırmasında örneklem olarak 207 kadın okul öncesi öğretmen adayı kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğretmen adayları, sınıf yönetimi becerilerinde iletişim müzik ve oyunların önemli olduğunu belirtmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının iletişim becerilerini geliştirmeleri gerektiği ortaya çıkmıştır (Pişkin, 2019).

Carlson, Tired, Bender ve Benson (2011), *“öğretmenlerin sınıf yönetimi stratejilerindeki algı değişikliklerini incelemeyi”* amaçladığı çalışmada araştırmanın örneklemi 2009 yılında Michigan eyaletinde görev yapan 24 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Bu kapsamda öğretmenleri “Incredible Years Teacher Classroom Management Program” grup eğitimine alarak, eğitimden önceki ve sonraki durumu takip edilmiştir. Araştırmada Araştırmacılar tarafından 10 hafta süresince 2 saatlik 8 oturumu barındıran bir öncesi/sonrası takip tasarımı yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin pozitif sınıf yönetimi stratejileri kullandıkları ve kullandıkları stratejiler hakkındaki algılarında iyileşmeler tespit edilmiştir (Kaplan, 2020).

Drang (2011), *“Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi noktasında bilgi, inanç ve uygulamalarını ortaya koymayı hedeflediği”* araştırmasında

örneklem olarak 6 öğretmen ile çalışılmıştır. Veri toplama aracı olarak belge tarama, görüşme ve gözlem yöntemleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda genellikle öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinde sözel uyarıları kullandıkları ve sınıf yönetimi becerilerini meslektaşlarından öğrendikleri belirtilmiştir. Öğretmenlerin mesleki tecrübeleri arttıkça sınıf yönetimi becerilerinin de arttığı saptanmıştır (Kaplan, 2020).

Dibapile, (2012) tarafından yapılan, “*öğretmen etkinliği ve sınıf yönetimi üzerine literatürün incelenmesi*” çalışmasında öğretmen etkinliği ve sınıf yönetimi ile ilgili literatürler taranıp gözden geçirilmiştir. Literatür taraması sonucunda etkili öğretim stratejilerinin performansı ve öğretmen etkinliğini arttırdığı görülmüştür (Yılmaz, 2021).

Hutchings, Forbes, Daley ve Williams (2013) “Incredible Years Teacher Classroom Management Program” (İnanılmaz Yıllar Öğretmen Sınıf Yönetimi Programı) programının etkililiğini belirlemek için yaptığı araştırmasına 12 öğretmen ve 107 okul öncesi çocuğu katılım sağlamıştır. Araştırma sonucunda programın öğretmen ve çocuk davranışları üzerinde olumlu etki oluşturduğu saptanmıştır. Programın etkisi altında çocukların herhangi bir müdahaleye gerek kalmadan istenen davranışı kendiliğinden geliştirdikleri ortaya çıkmış ve çatışmaları önlemek için öğrenme ortamının önceden düzenlenmesinin istenilen davranış kalıplarının benimsenmesini teşvik ettiği belirlenmiştir (Kaplan, 2020).

Harper (2014)’ın “*Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi ve rehberlik stratejilerini incelemeyi ve uygulanan stratejilerin uygunluğunu belirlemeyi*” amaçladığı çalışmasında öğretmenlerin sınıf yönetimi ve rehberlik stratejilerinde kendilerini yeterli gördüklerini saptanmış öte yandan sınıf yönetimi eğitim alan öğretmenlerin gelişimsel açıdan daha uygun stratejiler sergiledikleri ortaya konmuştur (Kaplan, 2020).

Ritz, Noltemeyer, Davis ve Green (2014) tarafından yapılan, “*Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi ve davranış yönetimi becerilerini incelenmesi*” konulu çalışmasında sistematik şekilde gözlem ve görüşme yöntemleri ile değerlendirme yapılmıştır. Araştırmanın örneklemi Midwest eyaletindeki 2 anaokulunda görev yapan 5 kadın öğretmen ve sınıflarında yer alan 13-16 çocuk

oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin davranış yönetiminde genellikle rehberlik etme, mevcut etkinlikten uzaklaştırma veya mola uygulamasını kullandıkları tespit edilmiştir. Toplu yapılan etkinlikler ve etkinlik geçişleri sırasında eğiticilerin genellikle övgü veya sözlü azarlama ile çocukları yönlendirdikleri, mola türü uygulamalar ile çocuğu dışlama yöntemini kullandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca sınıf organizasyonu, sınıf kurallarının düzenli olarak gözden geçirilmesi ve övgü gibi olumlu önleme stratejileri kullandıkları da ortaya çıkmıştır (Kaplan, 2020).

Sandilos vd. (2015), *“Amerika’da düşük gelirli, dilsel çeşitlilik gösteren okul öncesi kurumlarında çalışan 59 öğretmenle yürüttüğü araştırmasında”* depresif öğretmenlerin sınıf kalitesinin ve sınıf yönetiminin zayıf olduğu tespit edilmiştir (Pişkin, 2019).

Hsing Ming, Ho Tang ve Mei Ju, (2016), *“Hizmet içi okul öncesi öğretmenleri eğitim programının sınıf yönetimi dersine dâhil edilmesinin etkilerini incelediği”* araştırmasında 44 okul öncesi öğretmeni araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Araştırma sonucunda hizmet içi eğitimin öğretmenlerin olumlu duygularını, yaşam doyumlarını anlamlı düzeyde arttırdığı ve olumsuz duygularını ise anlamlı düzeyde azalttığı ortaya çıkmıştır (Yılmaz, 2021).

Perren (2017), *“Öğretmenlerin öz yeterlilik ve tutumlarının sınıf yönetimindeki etkisini incelediği”* araştırmasına İsviçre’de görev yapan 265 okul öncesi öğretmeni katılmıştır. Araştırma sonucunda öz yeterliliğin ve yeterli iş deneyiminin sınıf yönetimini olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin tutumlarının eğitim uygulamalarını etkilemediği tespit edilmiştir. Çocuk merkezli öğrenmede sınıf yönetiminin etkili bir şekilde yapılabilmesi için öğretmenlerin öz-yeterlilik inançlarının artırılması gerektiği ortaya konmuştur (Kaplan, 2020).

Kemp (2020), *“Erken çocukluk döneminde sınıf yönetimi stratejilerini incelediği”* araştırmasında ulusal ve uluslararası sınıf yönetimi araştırmalarında genel olarak okul öncesi öğretmenleri ve öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterlikleri cinsiyet, mezun olunan okul, meslek yaşı ve okul türü değişkenlerine göre incelenmiştir. Yapılan araştırma sonucunda öğretmenlerin mezun oldukları

okul ve çalıştıkları okul türünün (devlet veya özel okul), sınıflarında kullandıkları sınıf yönetimi stratejilerinde farklılıklara yol açtığını ortaya çıkarmıştır. Sınıf yönetiminde istenmeyen davranışlar üzerine yapılan çalışmalar sonucunda öğretmen ve öğrenciler arasındaki karşılıklı iletişimin ve ailelerle okullar arası iş birliğinin istenmeyen davranışlarla mücadelede etkili olduğu ve erken çocukluk eğitiminin bu davranış üzerinde olumlu etkisi olduğu ortaya çıkmıştır (Yılmaz, 2021).

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, veri toplama süreci, verilerin çözümü ve yorumlanmasına yönelik bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Bu yapılmış olan araştırma ile anaokulunda görev yapan okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Genel tarama modelleri ile tekil ya da ilişkisel taramalar yapılabilir (Adıgüzel, 2016). İki veya daha fazla değişkenin ortak değişimin mevcudiyetini ve derecesini saptamayı amaçlayan araştırmalarda ilişkisel tarama modeli kullanılır. Bu araştırma ilişkisel tarama modelindedir. Anaokulunda görev yapan okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi yeterlikleri hakkında görüşleri belirlenecek ve bağımsız değişkenlere göre farklılaşması incelenecektir.

3.2. Çalışma Grubu

Evren yapılan bir araştırmadaki problemi cevaplamak için ihtiyaç duyulan varlıklardan oluşan büyük gruba denir (Büyüköztürk, 2023). Çalışmadan elde edilecek sonuçların analizi ile çıkan verilerin sonuçlarının geçerli sayılacağı gruptur (Büyüköztürk, 2023). Hedef evren ve ulaşılabilir evren olmak üzere iki tür evrenden söz edilir (Büyüköztürk vd., 2018). Hedef evren varılması imkânsız olan evrendir. Ulaşılabilir evren ise çalışmayı yürüten kişinin seçtiği varılabilen, realist tercihleri olarak tanımlanmaktadır (Büyüköztürk, 2023).

Bu araştırmanın hedef evrenini T.C. Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi bağımsız devlet anaokulları ve özel anaokullarında görev yapan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır.

Araştırmanın ulaşılabilir evrenini ise 2022-2023 eğitim-öğretim yılı bahar dönemi ve 2023-2024 güz döneminde İstanbul ili Küçükçekmece ilçesi Milli

Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı resmi bağımsız devlet ve özel anaokullarında görev yapan 650 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır (MEB, 2023).

Çalışmanın örneklemini 2022-2023 eğitim öğretim yılı bahar dönemi ve 2023-2024 güz dönemi İstanbul ili Küçükçekmece İlçesi Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı resmi bağımsız anaokulları ve özel anaokullarında görev yapan 260 okul öncesi öğretmeni oluşturmuştur.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Demografik Özelliklerinin Frekans Dağılımı

		F	%
Cinsiyeti	a) Kadın	229	88,1
	b) Erkek	31	11,9
Yaşı	a) 29 ve daha küçük	83	31,9
	b) 30-39	112	43,1
	c) 40 ve fazla	65	25,0
Mesleki deneyimi	a) 1-3 yıl	84	32,3
	b) 4-9 yıl	56	21,5
	c) 10 yıl ve fazla	120	46,2
Eğitim düzeyi	a) Lisans	212	81,5
	b) Lisansüstü	35	13,5
	c) Ön lisans	13	5,0
Mezuniyet durumu	a) Eğitim fakültesi okul öncesi bölümünden	187	71,9
	b) Eğitim fakültesi diğer bölümlerden	44	16,9
	c) Diğer fakültelerden	29	11,2
Toplam		260	100,0

Tablo 1’de görüldüğü gibi toplam 260 olan çalışma grubunun demografik frekans dağılımında, katılımcıların %88,1’i kadın, %11,9’u erkektir. Katılımcıların %31,9’u 29 ve daha küçük yaş aralığında, %43,1’i 30-39 yaş aralığında, %25’i 40 ve üstü yaş aralığındadır. Katılımcıların %32,3’ü 1-3 yıl arası, %21,1’i 4-9 yıl arası, %46,2’si 10 yıl ve üstü mesleki deneyime sahiptir. Katılımcıların %81,5’i lisans, %13,5’i lisansüstü %5’i ön lisans mezunudur. Katılımcıların %71,9’u eğitim fakültesi okul öncesi bölümünden, %16,9’u eğitim fakültesi diğer bölümlerden, %11,2’si diğer fakültelerden mezundur (Tablo 1).

Tablo 2. Çalışma Grubunun Eğitsel Özellikleri Frekans Dağılımı

		F	%
Görev yaptığı okul türü	a) Devlet	232	89,2
	b) Özel	28	10,8
Görev yaptığı okulun sosyoekonomik düzeyi	a) Düşük	117	45,0
	b) Orta	123	47,3
	c) Yüksek	20	7,7
Öğretmenlikteki görev durumu	a) Kadrolu	196	75,4
	b) Sözleşmeli	25	9,6
	c) Ücretli	39	15,0
Çalıştığı yaş grubu	a) 3 yaş	7	2,7
	b) 4 Yaş	41	15,8
	c) 5 Yaş	212	81,5
Okulda geçirdiği günlük çalışma süresi	a) 5 Saat	151	58,1
	b) 6 Saat	78	30,0
	c) 7 Saat ve üzeri	31	11,9
Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olup olmaması	a) Evet var	116	44,6
	b) Hayır yok	144	55,4
Toplam		260	100,0

Tablo 2’de görüldüğü gibi çalışma grubunun eğitsel frekans dağılımında, katılımcıların %89,2’si devlet okulunda, %10,8’i özel okulda görev yapmaktadır. Katılımcıların %45’i düşük, %4,3’ü orta, %7,7’si yüksek sosyoekonomik düzeyi okullarda görev yapmaktadır. Katılımcıların %75,4’ü kadrolu, %9,6’sı sözleşmeli %15’i, ücretli öğretmendir. Katılımcıların %2,7’si 3 yaşla, %15,8’i 4 yaşla, %81,5’i 5 yaşla çalışmaktadır. Katılımcıların %58,1’i 5 saat, %30’u 6 saat, %11,9’u 7 saat ve üstü çalışmaktadır. Katılımcıların %44,6’sının kaynaştırma öğrencisi mevcut olup %55,4’nün kaynaştırma öğrencisi yoktur (Tablo 2).

Tablo 3. Çalışma Grubunun Sınıf Yönetimi Özellikleri Frekans Dağılımı

		F	%
Sınıf yönetimi eğitimi alma durumu	a) Aldım	232	89,2
	b) Almadım	28	10,8
Sınıf yönetimi eğitimi aldıysa nerede aldığı	a) Fakültede bağımsız ders olarak	186	71,5
	b) Kurs/seminer	46	17,7

	c) Almadım	28	10,8
Sınıf yönetimi eğitimi aldıysa hangi içerikte aldığı	a) Okul öncesi döneme özgü sınıf yönetimi	115	44,2
	b) Genel nitelikte sınıf yönetimi	117	45,0
	c) Almadım	28	10,8
Daha ileri düzey bir sınıf yönetimi eğitimi almak isteyip istememe durumu	a) Evet	216	83,1
	b) Hayır	44	16,9
Sınıf yönetim ile ilgili ders dışı herhangi bir eğitsel içerik okuma durumu	a) Evet, kitap	67	25,8
	b) Evet, dergi, makale, bildiri	90	34,6
	c) Evet, internette	74	28,5
	d) Hayır	29	11,2
Üniversitede okul öncesi eğitim müfredatına sınıf yönetimi ile ilgili daha fazla ders/uygulama konulması gerektiğini düşünüp düşünmemesi	a) Evet	238	91,5
	b) Hayır	22	8,5
Toplam		260	100,0

Tablo 3'te görüldüğü gibi çalışma grubunun sınıf yönetimi özellikleri frekans dağılımında, katılımcıların %89,2'si sınıf yönetimi eğitim almış, %10,8'i eğitim almamıştır. Katılımcıların %71,5'i fakülteden bağımsız ders olarak, %17,7'si kurs/seminer olarak eğitim almıştır. Katılımcıların %44,2'si okul öncesi döneme özgü, %45'i genel nitelikte sınıf yönetimi eğitimi almıştır. Katılımcıların %83,1'i daha ileri düzey sınıf yönetimi eğitimi almak isterken, %16,9'u almak istememektedir. Katılımcıların sınıf yönetimi ile ilgili %25,8'i kitap, %34,6'sı dergi, makale, bildiri, %28,5'i internetten ders dışı içerik okurken, %11,2'si okumamıştır. Katılımcıların %91,5'i üniversitelerin okul öncesi eğitim müfredatına sınıf yönetimi ile ilgili daha fazla ders konulması gerektiğini düşünürken, %8,5'i, düşünmemektedir (Tablo 3).

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu bölümde çalışma kapsamında kullanılacak veri toplama araçlarına yer verilecektir. Araştırmada, katılımcıların demografik özelliklerini belirlemek için “Kişisel Bilgi Formu” ve öğretmenlerinin sınıf yönetim becerilerini ölçmek amacıyla “Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Ölçeği” kullanılmıştır.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından alan yazın taranarak nicel analizler için geliştirilen kişisel bilgi formunda, öğretmenlerin yaşı, cinsiyeti, konu hakkında eğitim alma durumu vb. sorular bulunmaktadır (EK A).

3.3.2. Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Ölçeği

Araştırmada Prof. Dr. Gülden UYANIK BALAT, Öğr. Gör. Dr. Hülya BİLGİN, Dr. Öğretim Üyesi Türker SEZER tarafından geliştirilen “Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Ölçeği” kullanıldı (EK B).

Ölçekte 5’li derecelmeli Likert türü 35 madde yer almaktadır. Ölçeğin dereceleme sıfatları 1 (Kesinlikle Katılıyorum), 2 (Katılıyorum), 3 (Kısmen Katılıyorum), 4 (Katılmıyorum), ve 5 (Kesinlikle Katılmıyorum) şeklindedir. Ölçeğin boyutları Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi olarak 5 faktörden oluşmaktadır.

3.4. Verilerin Toplanması

Çalışma kapsamında ilk olarak Trakya Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurul Başkanlığı tarafından 27.04.2023 tarihli ve 443503 sayı numarasıyla etik kurul izni alınmıştır (EK-C). Ardından 05.05.2023 tarihinde Öğr. Gör. Dr. Hülya BİLGİN KÖSE’ye email yoluyla ulaşılarak “Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Ölçeği”ni kullanabilmemiz için izinler alınmıştır (EK-D). Daha sonra İstanbul ili Küçükçekmece ilçesi Milli Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı resmi bağımsız anaokullarında ve özel anaokullarında araştırma yapmak için İstanbul Valiliği Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından 02.06.2023 Tarihli ve 77421563 sayı numarasıyla olur alınmıştır (EK-E).

Çalışmada zamanı daha etkili ve verimli kullanabilmek için veri toplama süreci elektronik ortam aracılığıyla yürütülmüştür. Tüm izinler alındıktan sonra ilgili ölçekler “Google Forms” uygulaması aracılığı ile “Kişisel Bilgi Formu” “Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Ölçeği” elektronik olarak hazırlanmıştır.

Elektronik ortama yüklenen form, veri toplama araçlarının kullanımı ve araştırma konusu hakkındaki bilgiler, okul müdürlükleriyle gerek yüz yüze, gerek telefon, gerek e-mail yolu ile iletişime geçilerek öğretmenlere ulaştırmaları sağlanmış ve çalışmaya gönüllü olan öğretmenler tarafından ölçekler cevaplandırılmıştır.

Bu araştırmanın nicel verileri, 2022-2023 eğitim öğretim yılı bahar dönemi ve 2023-2024 eğitim öğretim yılı güz dönemi İstanbul ili Küçükçekmece ilçesi Milli Eğitim Müdürlüğü resmi bağımsız anaokulları ve özel anaokullarında görev yapan gönüllü 260 okul öncesi öğretmeninden toplanmıştır. Uygulanacak olan anketlerin gönüllülük esasına dayalı olduğu belirtilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin gerçekçi cevap verebilmeleri için elde edilen bilgilerin, hiç kimseyle paylaşılmayacağı, gizli kalacağı söylenmiştir. Anket ve ölçekleri isimsiz dolduracakları için rahat olmaları istenmiştir.

Araştırmada öğretmenlere ait demografik bilgileri toplamak için “Kişisel Bilgi Formu” ve öğretmenlerin sınıf yönetim becerilerini ölçmek amacıyla “Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Ölçeği” kullanılmıştır.

3.5. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması

Analizler 0.05 manidarlık düzeyinde sınılandı. Araştırma sonucu elde edilen bilgiler SPSS paket programı yardımı ile çözümlendi. Verilerin çözümlemesinde aritmetik ortalama, standart sapma, yüzde ve frekans gibi betimsel istatistikler hesaplandı. Değişkenler arası ilişkiler analiz edilirken Pearson korelasyon katsayısı istatistik tekniği, demografik özelliklere göre grupları karşılaştırırken t testi, ANOVA, LSD istatistik teknikleri kullanıldı.

Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Ölçeği ve alt boyutlarının normal dağılım gösterip göstermediğini anlamak için çarpıklık (Skewness) ve basıklık (Kurtosis) analizi yapılmış her iki ölçüte göre de tüm alt boyutlardaki verilerin normal dağılım gösterdiği saptanmıştır. Bu sonuçlara dayanarak grupların karşılaştırılmasında parametrik teknikler tercih edilmiştir (Tablo 4).

Tablo 4. Sınıf Yönetimi Ölçeği Betimsel Değerleri ve Normallik İstatistikleri

	N	Arit. Ort.	Std. Sapma	Skewness	Kurtosis
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	260	4,500	0,433	-2,298	15,215
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	260	4,079	0,649	-0,620	1,077
Sınıf Yönetimi	260	3,975	0,414	-0,897	4,631
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	260	3,952	0,595	-0,567	1,295
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	260	3,867	0,756	-0,456	-0,006
Sorun Davranışların Yönetimi	260	3,474	0,450	0,477	0,344

Katılımcıların Sınıf Yönetimi yeterliklerini değerlendirmeleri Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam ($\bar{x}$ =4,500), Öğretmenin Kişisel Yeterliliği ($\bar{x}$ =4,079) boyutlarında ölçek ortalamasının ($\bar{x}$ =3,975) üstünde, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik ($\bar{x}$ =3,952), Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi ($\bar{x}$ =3,867) ve 7. Sorun Davranışların Yönetimi ($\bar{x}$ =3,474) boyutlarında ise ölçek ortalamasının altında olmakla beraber tüm boyutlar 3,5-4,5 “iyi” düzey aralığındadır (Tablo 4).

Tablo 5. t Test İçin Varyansların Homojenliği Sınaması

	Levene	p
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	0,793	0,374
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	2,830	0,094
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	0,276	0,600
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	0,000	0,996
Sorun Davranışların Yönetimi	0,084	0,772
Sınıf Yönetimi	2,575	0,110

Grupların karşılaştırmasında 2’li grup karşılaştırmasında t testleri için (Tablo 5) 3 ve daha çok grubun karşılaştırmasında ANOVA için varyansların homojenliğini test etmek için (Tablo 6) Levene testi hesaplanmış ve her iki teknik için de varyansların eşitliği varsayımı doğrulanmıştır.

Tablo 6. ANOVA İçin Varyansların Homojenliği Sınaması

	Levene	sd1	sd2	p
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	0,761	2	257	0,468
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	0,271	2	257	0,763
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	0,911	2	257	0,403
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	0,094	2	257	0,910
Sorun Davranışların Yönetimi	0,451	2	257	0,637
Sınıf Yönetimi	0,288	2	257	0,750

4. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın örneklemini oluşturan okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesine yönelik bulgulara ve elde edilen analiz sonuçlarına yer verilmiştir.

4.1. Sınıf Yönetimi Boyutlara İlişkin Betimsel İstatistikleri

Tablo 7. Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam Boyutu Betimsel İstatistikleri

	N	Arit.Ort.	Std.Sapma
8) Çocuklara söz hakkı veririm	260	4,696	0,531
1) Çocuklar arasında fırsat eşitliğine önem veririm	260	4,692	0,613
12) Öğrencilerim duygu ve düşüncelerini anlatırken onları dinlemeye özen gösteririm	260	4,692	0,554
6) Sınıf ortamındaki düzenlemeler çocukların motivasyonu artırır	260	4,623	0,606
32) Öğrencilerimin birbirleriyle olumlu iletişim kurmalarını desteklerim	260	4,592	0,630
21) Öğrencilerimle çalışmalarında jest ve mimikleri kullanmaya dikkat ederim	260	4,554	0,597
19) Öğrencilerimle konuşurken sesimin tonlamalarına dikkat ederim	260	4,523	0,642
26) Eğitsel faaliyetlere başlarken tüm çocukların katılımına özen gösteririm	260	4,519	0,618
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	260	4,500	0,433
10) Sınıfta iş birliğini destekleyecek etkinliklere yer veririm	260	4,496	0,643
17) Öğrencilerin düşüncelerini çekinmeden ifade edebilecekleri bir ortam yarattığımı düşünüyorum	260	4,450	0,659
15) Öğrencileri etkinlik esnasında konuşmaya teşvik ederim	260	4,408	0,711
34) Etkinlikler esnasında öğrencilerimin özelliklerine göre oturma düzeni hazırlarım	260	4,381	0,774
24) Çocukların güne zamanında başlamalarını sağlarım	260	4,369	0,647
30) Etkinliklerde faaliyetleri zamanında bitirmeleri için çocukları desteklerim	260	4,358	0,651
3) Sınıfta dikkatin dağıldığını anladığım zaman etkinlik işleyişinde değişiklik yaparım	260	4,338	0,704
28) Eğitsel faaliyetlere zamanında başlayıp bitirmeye dikkat ederim	260	4,308	0,696

Tablo 7’de katılımcıların görüşlerine göre kendilerinin Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam boyutundaki beceri puanları gösterilmiştir.

- 8) Çocuklara söz hakkı veririm ($\bar{x}$ =4,696).

- 1) Çocuklar arasında fırsat eşitliğine önem veririm ($\bar{x}=4,692$).
- 12) Öğrencilerim duygu ve düşüncelerini anlatırken onları dinlemeye özen gösteririm ($\bar{x}=4,692$).

önergelerinde görece en yüksek (en olumlu)

- 30) Etkinliklerde faaliyetleri zamanında bitirmeleri için çocukları desteklerim ($\bar{x}=4,358$).
- 3) Sınıfta dikkatin dağıldığını anladığım zaman etkinlik işleyişinde değişiklik yaparım ($\bar{x}=4,338$).
- 28) Eğitsel faaliyetlere zamanında başlayıp bitirmeye dikkat ederim ($\bar{x}=4,308$).

önergelerinde ise görece en düşük düzeyde (en az olumlu) durumdadır (Tablo 7).

Öğretmenlerin Zaman Yönetim ve Demokratik Ortam boyutundaki becerilerine bakıldığında 8.sorudaki, “Çocuklara söz hakkı veririm.” ($\bar{x}=4,696$) 1.sorudaki, “Çocuklar arasında fırsat eşitliğine önem veririm.” ($\bar{x}=4,692$) 12.sorudaki, “Öğrencilerim duygu ve düşüncelerini anlatırken onları dinlemeye özen gösteririm.” ($\bar{x}=4,692$) sorularının puanlarının yüksek olduğu görülmüştür. Bu bulgular Öğretmenlerin sınıflarında demokratik bir tutum sergiledikleri göstermektedir. 30.sorudaki, “Etkinliklerde faaliyetleri zamanında bitirmeleri için çocukları desteklerim.” ($\bar{x}=4,358$) 3.sorudaki, “Sınıfta dikkatin dağıldığını anladığım zaman etkinlik işleyişinde değişiklik yaparım.” ($\bar{x}=4,338$) 28.sorudaki, “Eğitsel faaliyetlere zamanında başlayıp bitirmeye dikkat ederim.” ($\bar{x}=4,308$) sorularının puanlarının düşük olduğu görülmektedir. Bu bulgular öğretmenlerin zamanı yönetme konusunda zorlandıklarını göstermektedir.

Tablo 8. Etkinlikleri Planlamada Yeterlik Boyutu Betimsel İstatistikleri

	N	Arit. Ort.	Std. Sapma
9) Çalışmalarında gerektiğinde idari personelin desteğini isterim	260	4,246	0,782
13) Teknolojik araç gereçleri etkinliklerimde kullanırım	260	4,246	0,811
31) Sınıf faaliyetlerimi özel eğitime gereksinim duyan çocuklara göre de planlayabilirim	260	4,131	0,795
18) Etkinliklerde bahçe oyunlarına da yer veririm	260	4,085	0,967
4) Öğrencilerimin anne babalarını eğitsel faaliyetlere katmaya dikkat ederim	260	3,977	0,904
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	260	3,952	0,595

35) Müzik, spor, dans, yabancı dil, bilgisayar gibi farklı alanlarda da becerilere sahibim	260	3,850	0,949
27) Yıl boyunca çeşitli gezi ve faaliyetlere yer veririm	260	3,758	0,946
22) Laboratuvar, atölye, spor salonu vb. mekanlarda da etkinliklerimi yaparım	260	3,323	1,228

Tablo 8’de katılımcıların görüşlerine göre kendilerinin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik boyutundaki beceri puanları gösterilmiştir.

- 9) Çalışmalarında gerektiğinde idari personelin desteğini isterim ($\bar{x}=4,246$).
- 13) Teknolojik araç gereçleri etkinliklerimde kullanırım ($\bar{x}=4,246$).
- 31) Sınıf faaliyetlerimi özel eğitime gereksinim duyan çocuklara göre de planlayabilirim ($\bar{x}=4,131$).

önermelerinde görece en yüksek (en olumlu).

- 35) Müzik, spor, dans, yabancı dil, bilgisayar gibi farklı alanlarda da becerilere sahibim ($\bar{x}=3,850$).
- 27) Yıl boyunca çeşitli gezi ve faaliyetlere yer veririm ($\bar{x}=3,758$).
- 22) Laboratuvar, atölye, spor salonu v.b. mekanlarda da etkinliklerimi yaparım ($\bar{x}=3,323$).

önermelerinde ise görece en düşük düzeyde (en az olumlu) durumdadır (Tablo 8).

Öğretmenlerin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik boyutundaki becerilerine bakıldığında 9.sorudaki, “Çalışmalarında gerektiğinde idari personelin desteğini isterim.” ($\bar{x}=4,246$) 13.sorudaki, “Teknolojik araç gereçleri etkinliklerimde kullanırım.” ($\bar{x}=4,246$) 31.sorudaki, “Sınıf faaliyetlerimi özel eğitime gereksinim duyan çocuklara göre de planlayabilirim.” ($\bar{x}=4,131$) sorularının puanlarının yüksek olduğu görülmüştür. Bu bulgular öğretmenlerin etkinlikleri planlama konusunda kendilerini yeterli hissettiğini ve gerektiğinde destek istediklerini göstermiştir. 35.sorudaki, “Müzik, spor, dans, yabancı dil, bilgisayar gibi farklı alanlarda da becerilere sahibim.” ($\bar{x}=3,850$) 27.sorudaki, “Yıl boyunca çeşitli gezi ve faaliyetlere yer veririm.” ($\bar{x}=3,758$) 22.sorudaki, “Laboratuvar, atölye, spor salonu vb. mekanlarda da etkinliklerimi yaparım.” ($\bar{x}=3,323$) sorularının puanlarının düşük olduğu görülmüştür. Bu bulgular öğretmenlerin farklı alanlarda yeterli fiziksel imkanlara sahip olmadıklarını göstermektedir.

Tablo 9. Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi Boyutu Betimsel İstatistikleri

	N	Arit. Ort.	Std. Sapma
11) Sınıfımın aydınlatması yeterlidir	260	4,223	0,836
2) Sınıfımın duvarları eğitici pano asmaya uygundur	260	3,927	1,068
16) Sınıfımın ısısı yaz ve kış koşullarına uygundur	260	3,919	0,981
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	260	3,867	0,756
7) Sınıfımın büyüklüğü öğrenci sayısı ile doğru orantılıdır	260	3,400	1,289

Tablo 9’da katılımcıların görüşlerine göre kendilerinin Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi boyutundaki beceri puanları gösterilmiştir.

- 11) Sınıfımın aydınlatması yeterlidir ($\bar{x}=4,223$). önermesinde görece en yüksek (en olumlu)
- 7) Sınıfımın büyüklüğü öğrenci sayısı ile doğru orantılıdır ($\bar{x}=3,400$). önermesinde ise görece en düşük düzeyde (en az olumlu) durumdadır (Tablo 9).

Öğretmenlerin Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi boyutundaki becerilerine bakıldığında 11.sorudaki, “Sınıfımın aydınlatması yeterlidir.” ($\bar{x}=4,223$) sorusunun puanın yüksek olduğu görülmüştür. Bu bulgu öğretmenlerin çoğunun sınıflarının fiziki açıdan aydınlatmasının yeterli olduğunu göstermektedir. 7.sorudaki, “Sınıfımın büyüklüğü öğrenci sayısı ile doğru orantılıdır.” ($\bar{x}=3,400$) sorusunun puanının ise düşük olduğu görülmektedir. Bu bulgular öğretmenlerin sınıflarının fiziki olarak yeterli büyüklüğe sahip olmadığını göstermektedir.

Tablo 10. Öğretmenin Kişisel Yeterliliği Boyutu Betimsel İstatistikleri

	N	Arit. Ort.	Std. Sapma
20) Etkinliklerimde bolca materyal kullanmaya özen gösteririm	260	4,200	0,750
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	260	4,079	0,649
29) Yeniliklere uyum sağlamak için konferans, seminer ve eğitimlere katılırım.	260	4,077	0,830
25) Alanımla ilgili yayınları sürekli takip ederim	260	3,962	0,819

Tablo 10’da katılımcıların görüşlerine göre kendilerinin Öğretmenin Kişisel Yeterliliği boyutundaki beceri puanları gösterilmiştir.

- 20) Etkinliklerimde bolca materyal kullanmaya özen gösteririm

($\bar{x}=4,200$).

önermesinde görece en yüksek (en olumlu)

- 25) Alanımla ilgili yayınları sürekli takip ederim ($\bar{x}=3,962$).

önermesinde ise görece en düşük düzeyde (en az olumlu) durumdadır (Tablo 10).

Öğretmenlerin, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği boyutundaki becerilerine bakıldığında 20.sorudaki, “Etkinliklerimde bolca materyal kullanmaya özen gösteririm.” ($\bar{x}=4,200$) sorusunun puanının yüksek olduğu görülmüştür. Bu bulgu öğretmenlerin etkinliklerini yaparken materyal kullanmayı önemsediklerini göstermektedir. 25.sorudaki, “Alanımla ilgili yayınları sürekli takip ederim.”

($\bar{x}=3,962$) sorusunu puanının düşük olduğu görülmektedir. Bu bulgular öğretmenlerin, alanıyla ilgili yayınları takip etmediklerini göstermektedir.

Tablo 11. Sorun Davranışların Yönetimi Boyutu Betimsel İstatistikleri

	N	Arit. Ort.	Std. Sapma
5) Sınıfta bir sorun olduğunda öncelikle kendim çözmeye çalışırım	260	4,358	0,805
33) Etkinlikler sırasında sürekli konuşan, huzursuzluk yaratan çocuklara sınıf kurallarını hatırlatırım	260	4,292	0,735
Sorun Davranışların Yönetimi	260	3,851	0,529
14) Çocuklar tarafından daima öğretmenlerin sözü dinlenmelidir	260	3,477	0,968
23) Sınıfta olumsuz davranışları görmezden gelip söndürmeye çalışırım	260	3,277	1,087

Tablo 11’de katılımcıların görüşlerine göre kendilerinin Sorun Davranışların Yönetimi boyutundaki beceri puanları gösterilmiştir.

- 5) Sınıfta bir sorun olduğunda öncelikle kendim çözmeye çalışırım ($\bar{x}=4,358$).

önermesinde görece en yüksek (en olumlu).

- 23) Sınıfta olumsuz davranışları görmezden gelip söndürmeye çalışırım ($\bar{x}=3,277$).

önermesinde ise görece en düşük düzeyde (en az olumlu) durumdadır (Tablo 11).

Öğretmenlerin Sorun Davranışların Yönetimi boyutundaki becerilerine bakıldığında 5.sorudaki, “Sınıfta bir sorun olduğunda öncelikle kendim çözmeye

çalışırım.” ($\bar{x}=4,358$) sorusunun puanının yüksek olduğu görülmüştür. Bu bulgu öğretmenlerin sorun çözme becerileri konusunda kendilerini yeterli gördüklerini göstermektedir. 23. sorudaki, “Sınıfta olumsuz davranışları görmezden gelip söndürmeye çalışırım.” ($\bar{x}=3,277$) sorusunu puanının düşük olduğu görülmektedir. Bu bulgular öğretmenlerin sönme davranışını uygulamada zorlandıklarını ya da farklı uygulamalar tercih ettiklerini göstermiştir.

4.2. Grupların Sınıf Yönetim Beceri Düzeylerini Karşılaştırma

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 12 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin tüm alt boyutlarda (Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi) ve ölçek toplamında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, onların “Cinsiyet” değişkenine göre farklılık göstermemektedir ($p>0.05$).

Tablo 12. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları

		N	Arit. Ort.	Std. Sapma	T	Sd	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	a) Kadın	229	4,516	0,376	1,664	258	0,097
	b) Erkek	31	4,379	0,723			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	a) Kadın	229	3,947	0,576	-0,399	258	0,691
	b) Erkek	31	3,992	0,730			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	a) Kadın	229	3,856	0,740	-0,661	258	0,509
	b) Erkek	31	3,952	0,874			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	a) Kadın	229	4,087	0,613	0,529	258	0,597
	b) Erkek	31	4,022	0,886			
Sorun Davranışların Yönetimi	a) Kadın	229	3,486	0,439	1,148	258	0,252
	b) Erkek	31	3,387	0,524			
Sınıf Yönetimi	a) Kadın	229	3,978	0,388	0,405	258	0,686
	b) Erkek	31	3,946	0,578			

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Yaş Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 13 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin tüm alt boyutlarda (Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi) ve ölçek toplamında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, “Yaş” değişkenine göre farklılık göstermemektedir ($p>0.05$).

Tablo 13. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Yaş Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları

		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	Gruplar arası	0,827	2	0,413	2,230	0,110
	Gruplar içi	47,650	257	0,185		
	Toplam	48,477	259			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	Gruplar arası	0,582	2	0,291	0,822	0,441
	Gruplar içi	90,973	257	0,354		
	Toplam	91,555	259			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	Gruplar arası	0,815	2	0,408	0,712	0,492
	Gruplar içi	147,232	257	0,573		
	Toplam	148,047	259			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	Gruplar arası	1,563	2	0,782	1,866	0,157
	Gruplar içi	107,683	257	0,419		
	Toplam	109,246	259			
Sorun Davranışların Yönetimi	Gruplar arası	0,333	2	0,166	0,821	0,441
	Gruplar içi	52,055	257	0,203		
	Toplam	52,387	259			
Sınıf Yönetimi	Gruplar arası	0,438	2	0,219	1,278	0,280
	Gruplar içi	44,005	257	0,171		
	Toplam	44,443	259			

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Mesleki Deneyim Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 14 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik ($*p<.05$), Öğretmenin Kişisel Yeterliliği ($**p<.01$) ve Sorun Davranışların Yönetimi ($*p<.05$) alt boyutlarında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, “Mesleki deneyim” değişkenine göre farklılık göstermektedir. Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi alt boyutları ile Sınıf Yönetimi genelinde ise farklılık görülmemektedir (Tablo 14).

Tablo 14. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Mesleki Deneyimi Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları

		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	Gruplar arası	0,822	2	0,411	2,216	0,111
	Gruplar içi	47,655	257	0,185		
	Toplam	48,477	259			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	Gruplar arası	2,296	2	1,148	3,305	0,038
	Gruplar içi	89,259	257	0,347		
	Toplam	91,555	259			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	Gruplar arası	1,300	2	0,650	1,138	0,322
	Gruplar içi	146,748	257	0,571		
	Toplam	148,047	259			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	Gruplar arası	4,264	2	2,132	5,219	0,006
	Gruplar içi	104,982	257	0,408		
	Toplam	109,246	259			
Sorun Davranışların Yönetimi	Gruplar arası	1,577	2	0,789	3,989	0,020
	Gruplar içi	50,810	257	0,198		
	Toplam	52,387	259			
Sınıf Yönetimi	Gruplar arası	0,761	2	0,381	2,240	0,109
	Gruplar içi	43,681	257	0,170		
	Toplam	44,443	259			

Tablo 15 incelendiğinde mesleki deneyimi 4-9 yıl olan öğretmenler kendilerinin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin, mesleki deneyimi 10 yıl ve fazla olan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 15).

Mesleki deneyimi 4-9 yıl olan öğretmenler kendilerinin Öğretmenin Kişisel Yeterliliği boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin, mesleki deneyimi 10 yıl ve fazla olan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 15).

Mesleki deneyimi 4-9 yıl olan öğretmenler kendilerinin Sorun Davranışların Yönetimi boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin, mesleki deneyimi 1-3 yıl olan öğretmenler ile 10 yıl ve fazla olan öğretmenlere göre daha düşük olduğu görüşündeler (Tablo 15).

Tablo 15. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Mesleki Deneyimi Değişkenine Göre Farklılaşması İçin LSD Testi Sonuçları

	I	J	Arit. Ort. Farkı (I-J)	P
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	a) 1-3 yıl	b) 4-9 yıl	-0,113	0,267
		c) 10 yıl ve fazla	0,125	0,138
	b) 4-9 yıl	a) 1-3 yıl	0,113	0,267
		c) 10 yıl ve fazla	0,238	0,013

Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	c) 10 yıl ve fazla	a) 1-3 yıl	-0,125	0,138
		b) 4-9 yıl	-0,238	0,013
	a) 1-3 yıl	b) 4-9 yıl	-0,143	0,196
		c) 10 yıl ve fazla	0,178	0,051
	b) 4-9 yıl	a) 1-3 yıl	0,143	0,196
		c) 10 yıl ve fazla	0,321	0,002
Sorun Davranışların Yönetimi	c) 10 yıl ve fazla	a) 1-3 yıl	-0,178	0,051
		b) 4-9 yıl	-0,321	0,002
	a) 1-3 yıl	b) 4-9 yıl	0,180	0,020
		c) 10 yıl ve fazla	-0,015	0,814
	b) 4-9 yıl	a) 1-3 yıl	-0,180	0,020
		c) 10 yıl ve fazla	-0,195	0,007
	c) 10 yıl ve fazla	a) 1-3 yıl	0,015	0,814
		b) 4-9 yıl	0,195	0,007

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 16 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi (*p<.05) alt boyutu ile Sınıf Yönetimi genelinde (* p<.05) kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, “Eğitim düzeyi” değişkenine göre farklılık göstermektedir. Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında ise farklılık görülmemektedir (Tablo 16).

Tablo 16. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları

		Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	Gruplar arası	0,708	2	0,354	1,905	0,151
	Gruplar içi	47,768	257	0,186		
	Toplam	48,477	259			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	Gruplar arası	1,132	2	0,566	1,609	0,202
	Gruplar içi	90,423	257	0,352		
	Toplam	91,555	259			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	Gruplar arası	4,543	2	2,271	4,068	0,018
	Gruplar içi	143,504	257	0,558		
	Toplam	148,047	259			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	Gruplar arası	0,573	2	0,287	0,678	0,509
	Gruplar içi	108,673	257	0,423		
	Toplam	109,246	259			
Sorun Davranışların Yönetimi	Gruplar arası	0,480	2	0,240	1,188	0,306
	Gruplar içi	51,907	257	0,202		
	Toplam	52,387	259			
Sınıf Yönetimi	Gruplar arası	1,061	2	0,531	3,144	0,045
	Gruplar içi	43,381	257	0,169		
	Toplam	44,443	259			

Tablo 17 incelendiğinde eğitim düzeyi ön lisans olan öğretmenler kendilerinin Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi boyutundaki Sınıf Yönetimi Becerilerinin, eğitim düzeyi lisans ve lisansüstü olan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 17).

Eğitim düzeyi ön lisans olan öğretmenler kendilerinin ölçek genelindeki sınıf yönetimi becerilerinin, eğitim düzeyi lisans ve lisansüstü olan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 17).

Tablo 17. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Farklılaşması İçin LSD Testi Sonuçları

	I	J	Arit. Ort. Farkı (I-J)	P
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	a) Lisans	b) Lisansüstü	0,103	0,452
		c) Ön lisans	-0,570	0,008
	b) Lisansüstü	a) Lisans	-0,103	0,452
		c) Ön lisans	-0,673	0,006
	c) Ön lisans	a) Lisans	0,570	0,008
		b) Lisansüstü	0,673	0,006
Sınıf Yönetimi	a) Lisans	b) Lisansüstü	0,033	0,660
		c) Ön lisans	-0,284	0,016
	b) Lisansüstü	a) Lisans	-0,033	0,660
		c) Ön lisans	-0,317	0,018
	c) Ön lisans	a) Lisans	0,284	0,016
		b) Lisansüstü	0,317	0,018

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Mezuniyet Durumu Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 18 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin Sınıf Yönetimi genelinde ve tüm alt boyutlarda (Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi) kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, “Mezuniyet” değişkenine göre farklılık göstermemektedir ($p>0.05$).

Tablo 18. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Mezuniyet Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları

		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	Gruplar arası	0,705	2	0,353	1,897	0,152
	Gruplar içi	47,771	257	0,186		

	Toplam	48,477	259			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	Gruplar arası	1,651	2	0,826	2,360	0,096
	Gruplar içi	89,904	257	0,350		
	Toplam	91,555	259			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	Gruplar arası	2,871	2	1,436	2,542	0,081
	Gruplar içi	145,176	257	0,565		
	Toplam	148,047	259			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	Gruplar arası	1,470	2	0,735	1,753	0,175
	Gruplar içi	107,776	257	0,419		
	Toplam	109,246	259			
Sorun Davranışların Yönetimi	Gruplar arası	0,022	2	0,011	0,055	0,946
	Gruplar içi	52,365	257	0,204		
	Toplam	52,387	259			
Sınıf Yönetimi	Gruplar arası	0,774	2	0,387	2,278	0,105
	Gruplar içi	43,669	257	0,170		
	Toplam	44,443	259			

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Görev Yaptığı Okul Türü Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 19 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik (** $p < .01$), Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi (** $p < .01$), Öğretmenin Kişisel Yeterliliği (** $p < .01$) alt boyutlarında ve ölçek toplamında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri (** $p < .01$), görev yaptığı okul türüne göre farklılık göstermektedir (Tablo 19).

Özel okulda görev yapan öğretmenlerin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği alt boyutlarında ve ölçek toplamında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, devlet okulunda görev yapan öğretmenlere göre daha yüksektir (Tablo 19).

Katılımcı öğretmenlerin Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, görev yaptığı okul türüne göre farklılık göstermemektedir (Tablo 19).

Tablo 19. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Görev Yaptıkları Okul Türü Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları

		N	Arit. Ort.	Std. Sapma	T	sd	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	a) Devlet	232	4,489	0,436	-1,215	258	0,225
	b) Özel	28	4,594	0,395			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	a) Devlet	232	3,905	0,588	-3,785	258	0,000
	b) Özel	28	4,344	0,509			
	a) Devlet	232	3,813	0,734	-3,434	258	0,001

Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	b) Özel	28	4,321	0,793			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	a) Devlet	232	4,034	0,650	-3,276	258	0,001
	b) Özel	28	4,452	0,523			
Sorun Davranışların Yönetimi	a) Devlet	232	3,492	0,444	1,911	258	0,057
	b) Özel	28	3,321	0,476			
Sınıf Yönetimi	a) Devlet	232	3,947	0,411	-3,192	258	0,002
	b) Özel	28	4,207	0,369			

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Görev Yaptığı Okulun Sosyoekonomik Düzeyi Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 20 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam (** $P < .01$), Etkinlikleri Planlamada Yeterlik (** $p < .01$), Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi (** $p < .01$) alt boyutları ile Sınıf Yönetimi genelinde (** $p < .01$) kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, “Görev yaptığı okulun sosyoekonomik düzeyi” değişkenine göre farklılık göstermektedir. Öğretmenin Kişisel Yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında ise farklılık görülmemektedir (Tablo 20).

Tablo 20. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Görev Yaptıkları Okulun Sosyoekonomik Düzeyi Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları

		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	Gruplar arası	2,573	2	1,287	7,203	0,001
	Gruplar içi	45,903	257	0,179		
	Toplam	48,477	259			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	Gruplar arası	4,871	2	2,436	7,221	0,001
	Gruplar içi	86,684	257	0,337		
	Toplam	91,555	259			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	Gruplar arası	12,675	2	6,337	12,031	0,000
	Gruplar içi	135,372	257	0,527		
	Toplam	148,047	259			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	Gruplar arası	2,303	2	1,152	2,768	0,065
	Gruplar içi	106,943	257	0,416		
	Toplam	109,246	259			
Sorun Davranışların Yönetimi	Gruplar arası	0,141	2	0,070	0,346	0,708
	Gruplar içi	52,246	257	0,203		
	Toplam	52,387	259			
Sınıf Yönetimi	Gruplar arası	3,076	2	1,538	9,554	0,000
	Gruplar içi	41,367	257	0,161		
	Toplam	44,443	259			

Tablo 21 incelendiğinde yüksek sosyoekonomik düzeyli okulda görev yapan öğretmenler kendilerinin Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam alt boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin, düşük veya orta sosyoekonomik düzeyli okulda görev yapan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 21).

Yüksek sosyoekonomik düzeyli okulda görev yapan öğretmenler kendilerinin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik alt boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin, düşük veya orta sosyoekonomik düzeyli okulda görev yapan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 21).

Yüksek sosyoekonomik düzeyli okulda görev yapan öğretmenler kendilerinin Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi alt boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin, düşük veya orta sosyoekonomik düzeyli okulda görev yapan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 21).

Yüksek sosyoekonomik düzeyli okulda görev yapan öğretmenler kendilerinin ölçek genelinde sınıf yönetimi becerilerinin, düşük veya orta sosyoekonomik düzeyli okulda görev yapan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 21).

Tablo 21. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Görev Yaptıkları Okulun Sosyoekonomik Düzeyi Değişkenine Göre Farklılaşması İçin LSD Testi Sonuçları

	I	J	Arit. Ort. Farkı (I-J)	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	a) Düşük	b) Orta	0,102	0,063
		c) Yüksek	-0,273	0,008
	b) Orta	a) Düşük	-0,102	0,063
		c) Yüksek	-0,375	0,000
	c) Yüksek	a) Düşük	0,273	0,008
		b) Orta	0,375	0,000
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	a) Düşük	b) Orta	-0,113	0,134
		c) Yüksek	-0,530	0,000
	b) Orta	a) Düşük	0,113	0,134
		c) Yüksek	-0,417	0,003
	c) Yüksek	a) Düşük	0,530	0,000
		b) Orta	0,417	0,003
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	a) Düşük	b) Orta	-0,104	0,270
		c) Yüksek	-0,860	0,000
	b) Orta	a) Düşük	0,104	0,270
		c) Yüksek	-0,757	0,000
	c) Yüksek	a) Düşük	0,860	0,000
		b) Orta	-0,757	0,000

		b) Orta	0,757	0,000
	a) Düşük	b) Orta	-0,019	0,716
		c) Yüksek	-0,416	0,000
Sınıf Yönetimi	b) Orta	a) Düşük	0,019	0,716
		c) Yüksek	-0,398	0,000
	c) Yüksek	a) Düşük	0,416	0,000
		b) Orta	0,398	0,000

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Sınıf Yönetimi Eğitimi Alma Durumu Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 22 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam (** $p < .01$), Etkinlikleri Planlamada Yeterlik (** $p < .01$), Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi (* $p < .05$), Öğretmenin Kişisel Yeterliliği (** $p < .01$) alt boyutlarında ve ölçek toplamında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri (** $p < .01$), sınıf yönetimi eğitimi alıp almadığına göre farklılık göstermektedir (Tablo 22).

Sınıf yönetimi eğitimi alan öğretmenlerin Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği alt boyutlarında ve ölçek toplamında ise kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, sınıf yönetimi eğitimi almayan öğretmenlere göre daha yüksektir (Tablo 22).

Katılımcı öğretmenlerin Sorun Davranışların Yönetimi boyutunda kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, sınıf yönetimi eğitimi alıp almadığına göre farklılık göstermemektedir (Tablo 22).

Tablo 22. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Sınıf Yönetimi Eğitimi Alıp Almadıkları Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları

		N	Arit. Ort.	Std. Sapma	T	sd	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	a) Aldım	232	4,534	0,356	3,763	258	0,000
	b) Almadım	28	4,217	0,784			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	a) Aldım	232	3,989	0,559	2,911	258	0,004
	b) Almadım	28	3,647	0,780			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	a) Aldım	232	3,905	0,735	2,345	258	0,020
	b) Almadım	28	3,554	0,862			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	a) Aldım	232	4,124	0,605	3,206	258	0,002
	b) Almadım	28	3,714	0,874			

Sorun Davranışların Yönetimi	a) Aldım	232	3,462	0,449	-1,214	258	0,226
	b) Almadım	28	3,571	0,451			
Sınıf Yönetimi	a) Aldım	232	4,003	0,372	3,220	258	0,001
	b) Almadım	28	3,741	0,632			

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Sınıf Yönetimi Eğitimi Aldıysa Nerede Aldığı Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 23 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi (** $p<.01$), Sorun Davranışların Yönetimi (** $p<.01$) alt boyutlarında ve ölçek toplamında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, sınıf yönetimi eğitimi aldıysa nerede aldığına göre farklılık göstermektedir (Tablo 23).

Sınıf yönetimi eğitimini kurs, seminer olarak alan öğretmenlerin Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi alt boyutunda kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, sınıf yönetimi eğitimini fakültede bağımsız ders olarak alan öğretmenlere göre daha yüksektir (Tablo 23).

Sınıf yönetimi eğitimini fakültede bağımsız ders olarak alan öğretmenlerin Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutunda kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, sınıf yönetimi eğitimini kurs, seminer olarak alan öğretmenlere göre daha yüksektir (Tablo 23).

Katılımcı öğretmenlerin Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği alt boyutlarında ve ölçek toplamında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri ise sınıf yönetimi eğitimi aldıysa nerede aldığına göre farklılık göstermemektedir (Tablo 23).

Tablo 23. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Sınıf Yönetimi Eğitimi Aldıysa Nerede Aldıkları Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları

		N	Arit. Ort.	Std. Sapma	T	sd	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	a) Fakültede bağımsız ders olarak	186	4,540	0,357	0,466	230	0,641
	b) Kurs/seminer	46	4,512	0,355			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	a) Fakültede bağımsız ders olarak	186	3,967	0,542	-1,185	230	0,237

	b) Kurs/seminer	46	4,076	0,623			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	a) Fakültede bağımsız ders olarak	186	3,837	0,738	-2,868	230	0,005
	b) Kurs/seminer	46	4,179	0,666			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	a) Fakültede bağımsız ders olarak	186	4,099	0,602	-1,268	230	0,206
	b) Kurs/seminer	46	4,225	0,613			
Sorun Davranışların Yönetimi	a) Fakültede bağımsız ders olarak	186	3,517	0,450	3,876	230	0,000
	b) Kurs/seminer	46	3,239	0,376			
Sınıf Yönetimi	a) Fakültede bağımsız ders olarak	186	3,992	0,371	-0,886	230	0,377
	b) Kurs/seminer	46	4,046	0,375			

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Sınıf Yönetimi Eğitimi Aldıysa Hangi İçerikte Aldığı Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 24 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi (* $p<.05$) alt boyutunda ve ölçek toplamında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri (* $p<.05$), sınıf yönetimi eğitimi aldıysa hangi içerikte aldığına göre farklılık göstermektedir (Tablo 24).

Sınıf yönetimi eğitimini okul öncesi döneme özgü sınıf yönetim içeriğinde alan öğretmenlerin Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi alt boyutunda ve ölçek toplamında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, sınıf yönetimi eğitimini genel nitelikte sınıf yönetimi içeriğinde alan öğretmenlere göre daha yüksektir (Tablo 24).

Katılımcı öğretmenlerin Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında ise kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, sınıf yönetimi eğitimi aldıysa hangi içerikte aldığına göre farklılık göstermemektedir (Tablo 24).

Tablo 24. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Sınıf Yönetimi Eğitimi Aldıysa Hangi İçerikte Aldıkları Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları

		N	Arit. Ort.	Std. Sapma	T	sd	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	a) Okul öncesi döneme özgü sınıf yönetimi	115	4,572	0,350	1,619	230	0,107

	b) Genel nitelikte sınıf yönetimi	117	4,497	0,360			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	a) Okul öncesi döneme özgü sınıf yönetimi	115	4,048	0,603	1,602	230	0,110
	b) Genel nitelikte sınıf yönetimi	117	3,931	0,508			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	a) Okul öncesi döneme özgü sınıf yönetimi	115	4,011	0,689	2,188	230	0,030
	b) Genel nitelikte sınıf yönetimi	117	3,801	0,767			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	a) Okul öncesi döneme özgü sınıf yönetimi	115	4,191	0,591	1,699	230	0,091
	b) Genel nitelikte sınıf yönetimi	117	4,057	0,613			
Sorun Davranışların Yönetimi	a) Okul öncesi döneme özgü sınıf yönetimi	115	3,467	0,452	0,171	230	0,864
	b) Genel nitelikte sınıf yönetimi	117	3,457	0,448			
Sınıf Yönetimi	a) Okul öncesi döneme özgü sınıf yönetimi	115	4,058	0,382	2,260	230	0,025
	b) Genel nitelikte sınıf yönetimi	117	3,949	0,355			

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Daha İleri Düzey Bir Sınıf Yönetimi Eğitimi Almak İsteyip İstememeleri Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 25 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin tüm alt boyutlarda (Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi) ve ölçek toplamında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, “Daha ileri düzey bir sınıf yönetimi eğitimi almak isteyip istememeleri” değişkenine göre farklılık göstermemektedir ($p>0.05$).

Tablo 25. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Daha İleri Düzey Bir Sınıf Yönetimi Eğitimi Almak İsteyip İstememeleri Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları

		N	Arit. Ort.	Std. Sapma	T	sd	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	a) Evet	216	4,518	0,432	1,509	258	0,133
	b) Hayır	44	4,411	0,430			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	a) Evet	216	3,976	0,587	1,431	258	0,154
	b) Hayır	44	3,835	0,625			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	a) Evet	216	3,866	0,764	-0,074	258	0,941
	b) Hayır	44	3,875	0,726			
	a) Evet	216	4,111	0,637	1,746	258	0,082

Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	b) Hayır	44	3,924	0,696			
Sorun Davranışların Yönetimi	a) Evet	216	3,486	0,455	0,959	258	0,339
	b) Hayır	44	3,415	0,421			
Sınıf Yönetimi	a) Evet	216	3,991	0,415	1,454	258	0,147
	b) Hayır	44	3,892	0,406			

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Sınıf Yönetimi İle İlgili Ders Dışı Herhangi Bir Eğitsel İçerik Okuyup Okumamaları Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 26 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam (* $p<.05$), Etkinlikleri Planlamada Yeterlik (** $p<.01$), Öğretmenin Kişisel Yeterliliği (** $p<.01$) alt boyutları ile Sınıf Yönetimi genelinde (* $p<.05$) kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, “Sınıf yönetim ile ilgili ders dışı herhangi bir eğitsel içerik okuyup okumamaları” değişkenine göre farklılık göstermektedir. Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında ise farklılık görülmemektedir (Tablo 26).

Tablo 26. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Sınıf yönetim ile İlgili Ders Dışı Herhangi Bir Eğitsel İçerik Okuyup Okumamaları Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları

		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	Gruplar arası	1,658	3	0,553	3,021	0,030
	Gruplar içi	46,819	256	0,183		
	Toplam	48,477	259			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	Gruplar arası	4,291	3	1,430	4,196	0,006
	Gruplar içi	87,264	256	0,341		
	Toplam	91,555	259			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	Gruplar arası	0,699	3	0,233	0,405	0,750
	Gruplar içi	147,348	256	0,576		
	Toplam	148,047	259			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	Gruplar arası	9,809	3	3,270	8,418	0,000
	Gruplar içi	99,437	256	0,388		
	Toplam	109,246	259			
Sorun Davranışların Yönetimi	Gruplar arası	0,413	3	0,138	0,678	0,566
	Gruplar içi	51,974	256	0,203		
	Toplam	52,387	259			
Sınıf Yönetimi	Gruplar arası	1,787	3	0,596	3,574	0,015
	Gruplar içi	42,656	256	0,167		
	Toplam	44,443	259			

Tablo 27 incelendiğinde sınıf yönetim ile ilgili ders dışı herhangi bir eğitsel içerik okumayan öğretmenler kendilerinin Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam alt boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin, sınıf yönetim ile ilgili ders dışı dergi, makale, bildiri okuyan ve kitap okuyan öğretmenlere göre daha düşük olduğu görüşündeler (Tablo 27).

Sınıf yönetim ile ilgili ders dışı dergi, makale, bildiri okuyan öğretmenler kendilerinin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik alt boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin, sınıf yönetim ile ilgili herhangi bir eğitsel içerik okumayan öğretmenler, ders dışı kitap okuyan öğretmen ile internette okuma yapan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 27).

Sınıf yönetim ile ilgili ders dışı dergi, makale, bildiri okuyan öğretmenler kendilerinin Öğretmenin Kişisel Yeterliliği alt boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin, sınıf yönetim ile ilgili herhangi bir eğitsel içerik okumayan öğretmenler, ders dışı kitap okuyan öğretmen ile internette okuma yapan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 27).

Sınıf yönetim ile ilgili ders dışı dergi, makale, bildiri okuyan öğretmenler kendilerinin Öğretmenin Kişisel Yeterliliği alt boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin, sınıf yönetim ile ilgili herhangi bir eğitsel içerik okumayan öğretmenler ile internette ders dışı okuma yapan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 27).

Tablo 27. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Sınıf Yönetim ile İlgili Ders Dışı Herhangi Bir Eğitsel İçerik Okuyup Okumamaları Değişkenine Göre Farklılaşması İçin LSD Testi Sonuçları

	I	J	Arit. Ort. Farkı (I-J)	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	a) Evet, kitap	b) Evet, dergi, makale, bildiri	-0,067	0,329
		c) Evet, internette	0,052	0,472
		d) Hayır	0,194	0,042
	b) Evet, dergi, makale, bildiri	a) Evet, kitap	0,067	0,329
		c) Evet, internette	0,119	0,076
		d) Hayır	0,262	0,005
	c) Evet, internette	a) Evet, kitap	-0,052	0,472
		b) Evet, dergi, makale, bildiri	-0,119	0,076
		d) Hayır	0,142	0,130
	d) Hayır	a) Evet, kitap	-0,194	0,042
		b) Evet, dergi, makale, bildiri	-0,262	0,005
		c) Evet, internette	-0,142	0,130

Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	a) Evet, kitap	b) Evet, dergi, makale, bildiri	-0,196	0,038
		c) Evet, internette	0,012	0,905
		d) Hayır	0,208	0,110
	b) Evet, dergi, makale, bildiri	a) Evet, kitap	0,196	0,038
		c) Evet, internette	0,208	0,024
		d) Hayır	0,404	0,001
	c) Evet, internette	a) Evet, kitap	-0,012	0,905
		b) Evet, dergi, makale, bildiri	-0,208	0,024
		d) Hayır	0,196	0,127
	d) Hayır	a) Evet, kitap	-0,208	0,110
		b) Evet, dergi, makale, bildiri	-0,404	0,001
		c) Evet, internette	-0,196	0,127
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	a) Evet, kitap	b) Evet, dergi, makale, bildiri	-0,348	0,001
		c) Evet, internette	0,012	0,908
		d) Hayır	0,203	0,143
	b) Evet, dergi, makale, bildiri	a) Evet, kitap	0,348	0,001
		c) Evet, internette	0,360	0,000
		d) Hayır	0,552	0,000
	c) Evet, internette	a) Evet, kitap	-0,012	0,908
		b) Evet, dergi, makale, bildiri	-0,360	0,000
		d) Hayır	0,191	0,162
	d) Hayır	a) Evet, kitap	-0,203	0,143
		b) Evet, dergi, makale, bildiri	-0,552	0,000
		c) Evet, internette	-0,191	0,162
Sınıf Yönetimi	a) Evet, kitap	b) Evet, dergi, makale, bildiri	-0,120	0,069
		c) Evet, internette	0,027	0,696
		d) Hayır	0,135	0,139
	b) Evet, dergi, makale, bildiri	a) Evet, kitap	0,120	0,069
		c) Evet, internette	0,147	0,022
		d) Hayır	0,255	0,004
	c) Evet, internette	a) Evet, kitap	-0,027	0,696
		b) Evet, dergi, makale, bildiri	-0,147	0,022
		d) Hayır	0,108	0,229
	d) Hayır	a) Evet, kitap	-0,135	0,139
		b) Evet, dergi, makale, bildiri	-0,255	0,004
		c) Evet, internette	-0,108	0,229

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Üniversitede Okul Öncesi Eğitim Müfredatına Sınıf Yönetimi ile İlgili Daha Fazla Ders/Uygulama Konulması Gerektiğini Düşünüp Düşünmemeleri Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 28 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin tüm alt boyutlarda (Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi) ve ölçek toplamında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, “Üniversitede okul öncesi eğitim müfredatına sınıf yönetimi ile ilgili daha fazla

ders/uygulama konulması gerektiğini düşünüp düşünmemeleri” değişkenine göre farklılık göstermemektedir ($p>0.05$).

Tablo 28. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Üniversitede Okul Öncesi Eğitim Müfredatına Sınıf Yönetimi ile İlgili Daha Fazla Ders/Uygulama Konulması Gerektiğini Düşünüp Düşünmemeleri Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları

		N	Arit. Ort.	Std. Sapma	T	sd	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	a) Evet	238	4,500	0,436	0,000	258	1,000
	b) Hayır	22	4,500	0,399			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	a) Evet	238	3,942	0,595	-0,911	258	0,363
	b) Hayır	22	4,063	0,597			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	a) Evet	238	3,870	0,754	0,171	258	0,864
	b) Hayır	22	3,841	0,793			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	a) Evet	238	4,080	0,649	0,028	258	0,978
	b) Hayır	22	4,076	0,674			
Sorun Davranışların Yönetimi	a) Evet	238	3,472	0,451	-0,282	258	0,778
	b) Hayır	22	3,500	0,443			
Sınıf Yönetimi	a) Evet	238	3,973	0,410	-0,251	258	0,802
	b) Hayır	22	3,996	0,463			

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Medeni Durumları Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 29 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin tüm alt boyutlarda (Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi) ve ölçek toplamında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, “Medeni durumları” değişkenine göre farklılık göstermemektedir ($p>0.05$)

Tablo 29. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Medeni Durumu Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları

		N	Arit. Ort.	Std. Sapma	T	Sd	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	a) Evli	130	4,497	0,480	-0,125	258	0,900
	b) Bekar	130	4,503	0,381			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	a) Evli	130	3,959	0,619	0,182	258	0,856
	b) Bekar	130	3,945	0,571			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	a) Evli	130	3,921	0,715	1,149	258	0,252
	b) Bekar	130	3,813	0,794			
	a) Evli	130	4,044	0,667	-0,891	258	0,374

Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	b) Bekar	130	4,115	0,632			
Sorun Davranışların Yönetimi	a) Evli	130	3,475	0,414	0,034	258	0,973
	b) Bekar	130	3,473	0,484			
Sınıf Yönetimi	a) Evli	130	3,979	0,436	0,173	258	0,863
	b) Bekar	130	3,970	0,393			

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Çocuk Sahibi Olup Olmamları Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 30 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin tüm alt boyutlarda (Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi) ve ölçek toplamında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, “Çocuk sahibi olup olmamları” değişkenine göre farklılık göstermemektedir ($p>0.05$).

Tablo 30. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Çocuk Sahibi Olup Olmamları Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları

		N	Arit. Ort.	Std. Sapma	T	Sd	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	a) Evet var	102	4,465	0,513	-1,046	258	0,296
	b) Hayır yok	158	4,523	0,372			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	a) Evet var	102	3,901	0,621	-1,116	258	0,265
	b) Hayır yok	158	3,985	0,576			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	a) Evet var	102	3,926	0,705	1,014	258	0,312
	b) Hayır yok	158	3,829	0,787			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	a) Evet var	102	4,016	0,667	-1,261	258	0,208
	b) Hayır yok	158	4,120	0,636			
Sorun Davranışların Yönetimi	a) Evet var	102	3,488	0,440	0,394	258	0,694
	b) Hayır yok	158	3,465	0,457			
Sınıf Yönetimi	a) Evet var	102	3,959	0,445	-0,477	258	0,634
	b) Hayır yok	158	3,984	0,394			

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Sınıflarında Kaynaştırma Öğrencisi Olup Olmaması Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 31 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam (** $p<.01$), Öğretmenin Kişisel Yeterliliği (* $p<.05$) alt boyutlarında ve ölçek toplamında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri

(* $p<.05$), sınıfında kaynaştırma öğrencisi olup olmamasına göre farklılık göstermektedir (Tablo 31).

Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olmayan öğretmenlerin Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği alt boyutlarında ve ölçek toplamında kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan öğretmenlere göre daha yüksektir (Tablo 31).

Katılımcı öğretmenlerin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında ise kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, sınıfında kaynaştırma öğrencisi olup olmamasına göre farklılık göstermemektedir (Tablo 31).

Tablo 31. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Sınıflarında Kaynaştırma Öğrencisi Olup Olmaması Değişkenine Göre Farklılaşması İçin t Testi Sonuçları

		N	Arit. Ort.	Std. Sapma	T	Sd	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	a) Evet var	116	4,415	0,496	-2,888	258	0,004
	b) Hayır yok	144	4,569	0,362			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	a) Evet var	116	3,892	0,652	-1,456	258	0,147
	b) Hayır yok	144	4,000	0,541			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	a) Evet var	116	3,832	0,794	-0,677	258	0,499
	b) Hayır yok	144	3,896	0,726			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	a) Evet var	116	3,971	0,676	-2,434	258	0,016
	b) Hayır yok	144	4,167	0,616			
Sorun Davranışların Yönetimi	a) Evet var	116	3,483	0,464	0,280	258	0,780
	b) Hayır yok	144	3,467	0,440			
Sınıf Yönetimi	a) Evet var	116	3,919	0,471	-1,965	258	0,050
	b) Hayır yok	144	4,020	0,357			

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Öğretmenlikteki Görev Durumu Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 32 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik (* $p<.05$), Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi (* $p<.05$), Öğretmenin Kişisel Yeterliliği (** $p<.01$), Sorun Davranışların Yönetimi (* $p<.05$) alt boyutlarında ve Sınıf Yönetimi genelinde (* $p<.05$) kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, “Öğretmenlikteki görev durumu” değişkenine göre farklılık

göstermektedir. Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam alt boyutunda ise farklılık görülmemektedir (Tablo 32).

Tablo 32. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Öğretmenlikteki Görev Durumu Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları

		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	Gruplar arası	0,562	2	0,281	1,506	0,224
	Gruplar içi	47,915	257	0,186		
	Toplam	48,477	259			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	Gruplar arası	2,498	2	1,249	3,604	0,029
	Gruplar içi	89,057	257	0,347		
	Toplam	91,555	259			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	Gruplar arası	4,252	2	2,126	3,800	0,024
	Gruplar içi	143,795	257	0,560		
	Toplam	148,047	259			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	Gruplar arası	5,195	2	2,597	6,415	0,002
	Gruplar içi	104,051	257	0,405		
	Toplam	109,246	259			
Sorun Davranışların Yönetimi	Gruplar arası	1,306	2	0,653	3,285	0,039
	Gruplar içi	51,081	257	0,199		
	Toplam	52,387	259			
Sınıf Yönetimi	Gruplar arası	1,263	2	0,631	3,759	0,025
	Gruplar içi	43,180	257	0,168		
	Toplam	44,443	259			

Tablo 33 incelendiğinde ücretli statüde olan öğretmenler kendilerinin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik alt boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin kadrolu statüde olan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 33).

Sözleşmeli statüde olan öğretmenler kendilerinin Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi alt boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin kadrolu statüde olan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 33).

Sözleşmeli statüde olan öğretmenler kendilerinin Öğretmenin Kişisel Yeterliliği alt boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin kadrolu statüde olan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 33).

Sözleşmeli statüde olan öğretmenler kendilerinin Sorun Davranışların Yönetim alt boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin ücretli ve kadrolu statüde olan öğretmenlere göre daha düşük olduğu görüşündeler (Tablo 33).

Sözleşmeli statüde olan öğretmenler kendilerinin ölçek genelindeki Sınıf Yönetimi Becerilerinin kadrolu statüde olan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 33).

Tablo 33. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Öğretmenlikteki Görev Durumu Değişkenine Göre Farklılaşması İçin LSD Testi Sonuçları

	I	J	Arit. Ort. Farkı (I-J)	P
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	a) Kadrolu	b) Sözleşmeli	-0,244	0,052
		c) Ücretli	-0,216	0,037
		a) Kadrolu	0,244	0,052
	b) Sözleşmeli	c) Ücretli	0,028	0,854
		a) Kadrolu	0,216	0,037
	c) Ücretli	b) Sözleşmeli	-0,028	0,854
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	a) Kadrolu	b) Sözleşmeli	-0,416	0,009
		c) Ücretli	-0,158	0,230
		a) Kadrolu	0,416	0,009
	b) Sözleşmeli	c) Ücretli	0,258	0,179
		a) Kadrolu	0,158	0,230
	c) Ücretli	b) Sözleşmeli	-0,258	0,179
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	a) Kadrolu	b) Sözleşmeli	-0,458	0,001
		c) Ücretli	-0,180	0,109
		a) Kadrolu	0,458	0,001
	b) Sözleşmeli	c) Ücretli	0,279	0,089
		a) Kadrolu	0,180	0,109
	c) Ücretli	b) Sözleşmeli	-0,279	0,089
Sorun Davranışların Yönetimi	a) Kadrolu	b) Sözleşmeli	0,231	0,015
		c) Ücretli	-0,035	0,659
		a) Kadrolu	-0,231	0,015
	b) Sözleşmeli	c) Ücretli	-0,266	0,021
		a) Kadrolu	0,035	0,659
	c) Ücretli	b) Sözleşmeli	0,266	0,021
Sınıf Yönetimi	a) Kadrolu	b) Sözleşmeli	-0,209	0,017
		c) Ücretli	-0,118	0,102
		a) Kadrolu	0,209	0,017
	b) Sözleşmeli	c) Ücretli	0,091	0,386
		a) Kadrolu	0,118	0,102
	c) Ücretli	b) Sözleşmeli	-0,091	0,386

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Çalıştıkları Yaş Grubu Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 34 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik (* $p < .05$), Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi (* $p < .05$) alt boyutlarında ve Sınıf Yönetimi genelinde (* $p < .05$) kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri, “Çalıştığı yaş grubu” değişkenine göre farklılık göstermektedir. Zaman

Yönetimi ve Demokratik Ortam, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği ve Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında ise farklılık görülmemektedir (Tablo 34).

Tablo 34. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Çalıştığı Yaş Grubu Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları

		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	Gruplar arası	0,631	2	0,316	1,695	0,186
	Gruplar içi	47,845	257	0,186		
	Toplam	48,477	259			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	Gruplar arası	2,600	2	1,300	3,756	0,025
	Gruplar içi	88,955	257	0,346		
	Toplam	91,555	259			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	Gruplar arası	4,318	2	2,159	3,861	0,022
	Gruplar içi	143,729	257	0,559		
	Toplam	148,047	259			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	Gruplar arası	1,204	2	0,602	1,431	0,241
	Gruplar içi	108,043	257	0,420		
	Toplam	109,246	259			
Sorun Davranışların Yönetimi	Gruplar arası	0,205	2	0,103	0,506	0,604
	Gruplar içi	52,182	257	0,203		
	Toplam	52,387	259			
Sınıf Yönetimi	Gruplar arası	1,269	2	0,634	3,775	0,024
	Gruplar içi	43,174	257	0,168		
	Toplam	44,443	259			

Tablo 35 incelendiğinde 4 yaş grubu ile çalışan öğretmenler kendilerinin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik alt boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin, 5 yaş grubu ile çalışan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 35).

4 yaş grubu ile çalışan öğretmenler kendilerinin ölçek genelindeki sınıf yönetimi becerilerinin, 5 yaş grubu ile çalışan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 35).

Tablo 35. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Çalıştığı Yaş Grubu Değişkenine Göre Farklılaşması İçin LSD Testi Sonuçları

	I	J	Arit. Ort. Farkı (I-J)	P
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	a) 3 yaş	b) 4 Yaş	-0,254	0,291
		c) 5 Yaş	0,021	0,928
	b) 4 Yaş	a) 3 yaş	0,254	0,291
		c) 5 Yaş	0,275	0,007
	c) 5 Yaş	a) 3 yaş	-0,021	0,928
		b) 4 Yaş	-0,275	0,007
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	a) 3 yaş	b) 4 Yaş	-0,307	0,316
		c) 5 Yaş	0,047	0,870
	b) 4 Yaş	a) 3 yaş	0,307	0,316

Sınıf Yönetimi	c) 5 Yaş	c) 5 Yaş	0,354	0,006
		a) 3 yaş	-0,047	0,870
		b) 4 Yaş	-0,354	0,006
	a) 3 yaş	b) 4 Yaş	-0,161	0,337
		c) 5 Yaş	0,031	0,844
	b) 4 Yaş	a) 3 yaş	0,161	0,337
		c) 5 Yaş	0,192	0,006
	c) 5 Yaş	a) 3 yaş	-0,031	0,844
		b) 4 Yaş	-0,192	0,006

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Görüşlerinin Okulda Geçirdikleri Günlük Çalışma Süresi Değişkenine Göre İncelenmesi

Tablo 36 incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik (* $p < .05$) alt boyutunda kendilerinin algıladıkları sınıf yönetimi becerileri “Okulda geçirdikleri günlük çalışma süresi” değişkenine göre farklılaşmaktadır. Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında ve Sınıf Yönetimi genelinde ise farklılık görülmemektedir (Tablo 36).

Tablo 36. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Okulda Geçirdikleri Günlük Çalışma Süresi Değişkenine Göre Farklılaşması İçin ANOVA Testi Sonuçları

		Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	P
Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam	Gruplar arası	0,687	2	0,343	1,846	0,160
	Gruplar içi	47,790	257	0,186		
	Toplam	48,477	259			
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	Gruplar arası	3,192	2	1,596	4,642	0,010
	Gruplar içi	88,363	257	0,344		
	Toplam	91,555	259			
Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi	Gruplar arası	1,117	2	0,558	0,977	0,378
	Gruplar içi	146,930	257	0,572		
	Toplam	148,047	259			
Öğretmenin Kişisel Yeterliliği	Gruplar arası	2,010	2	1,005	2,408	0,092
	Gruplar içi	107,237	257	0,417		
	Toplam	109,246	259			
Sorun Davranışların Yönetimi	Gruplar arası	0,891	2	0,445	2,223	0,110
	Gruplar içi	51,496	257	0,200		
	Toplam	52,387	259			
Sınıf Yönetimi	Gruplar arası	0,520	2	0,260	1,521	0,220
	Gruplar içi	43,923	257	0,171		
	Toplam	44,443	259			

Tablo 37 incelendiğinde okulda geçirdiği günlük çalışma süresi 6 saat olan öğretmenler kendilerinin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik alt boyutundaki sınıf

yönetimi becerilerinin, okulda geçirdiği günlük çalışma süresi 5 saat olan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşündeler (Tablo 37).

Tablo 37. Katılımcıların Sınıf Yönetimi Becerilerinin Okulda Geçirdikleri Günlük Çalışma Süresi Değişkenine Göre Farklılaşması İçin LSD Testi Sonuçları

	I	J	Arit. Ort. Farkı (I-J)	P
Etkinlikleri Planlamada Yeterlik	a) 5 Saat	b) 6 Saat	-0,240	0,004
		c) 7 Saat ve üzeri	-0,173	0,136
	b) 6 Saat	a) 5 Saat	0,240	0,004
		c) 7 Saat ve üzeri	0,067	0,590
	c) 7 Saat ve üzeri	a) 5 Saat	0,173	0,136
		b) 6 Saat	-0,067	0,590

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin incelenmesine yönelik sonuçlar değerlendirilerek tartışılmış ve bu sonuçlara ilişkin önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuç

Gerçekleştirilen bu çalışma anaokulunda görev yapan okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin incelenmesini, İstanbul ili Küçükçekmece ilçesi örneklemini dahilinde ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırma İstanbul ili Küçükçekmece ilçesi Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı resmi bağımsız devlet ve özel anaokullarında görev yapan 260 okul öncesi öğretmeniyle 2022-2023 eğitim öğretim yılı bahar dönemi ve 2023-2024 güz döneminde gerçekleştirilmiştir. Veri toplama araçları olarak “Kişisel Bilgi Formu” ve “Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Ölçeği” kullanılmış ve veriler bu şekilde elde edilmiştir. Elde edilen sonuçlar şu şekildedir:

Araştırma bulgularına göre anaokulunda görev yapan okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri (t testi) cinsiyet, daha ileri düzey bir sınıf yönetimi eğitimi almak isteyip istememeleri, üniversitede okul öncesi eğitim müfredatına sınıf yönetimi ile ilgili daha fazla ders/uygulama konulması gerektiğini düşünüp düşünmemeleri, medeni durumları, çocuk sahibi olup olmamaları değişkenlerine göre farklılık göstermemektedir.

Araştırma bulgularına göre anaokulunda görev yapan okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri (ANOVA) yaş, mezuniyet değişkenlerine göre farklılık göstermemektedir.

Araştırma bulgularına göre anaokulunda görev yapan okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri aşağıdaki değişkenlere göre farklılık (ANOVA) göstermektedir.

“Mesleki deneyimi” değişkenine göre Etkinlikleri Planlamada Yeterlik (* $p < .05$), Öğretmenin Kişisel Yeterliliği (** $p < .01$), Sorun Davranışların Yönetimi (* $p < .05$) alt boyutlarında farklılık göstermiştir. Zaman Yönetimi ve Demokratik

Ortam, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi alt boyutlarında ve Sınıf Yönetimi genelinde ise farklılık göstermemiştir.

“Eğitim düzeyi” değişkenine göre Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi (* $p < .05$) alt boyutunda ve Sınıf Yönetimi genelinde (* $p < .05$) farklılık göstermiştir. Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Öğretmenin Kişisel yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında ise farklılık göstermemiştir.

“Görev yaptıkları okulun sosyoekonomik düzeyi” değişkenine göre Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam (** $p < .01$), Etkinlikleri Planlamada Yeterlik (** $p < .01$), Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi (** $p < .01$) alt boyutlarında ve Sınıf Yönetimi genelinde (** $p < .01$) farklılık göstermiştir. Öğretmenin Kişisel Yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında ise farklılık göstermemiştir.

“Sınıf yönetimi ile ilgili ders dışı herhangi bir eğitsel içerik okuyup okumamaları” değişkenine göre Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam (* $p < .05$), Etkinlikleri Planlamada Yeterlik (** $p < .01$), Öğretmenin Kişisel Yeterliliği (** $p < .01$) alt boyutlarında ve Sınıf Yönetimi genelinde (* $p < .05$) farklılık göstermiştir. Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında ise farklılık göstermemiştir.

“Öğretmenlikteki görev durumları” değişkenine göre Etkinlikleri Planlamada Yeterlik (* $p < .05$), Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi (* $p < .05$), Öğretmenin Kişisel Yeterliliği (** $p < .01$), Sorun Davranışların Yönetimi (* $p < .05$) alt boyutlarında ve Sınıf Yönetimi genelinde (* $p < .05$) farklılık göstermiştir. Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam alt boyutlarında ise farklılık göstermemiştir.

“Çalıştıkları yaş grubu” değişkenine göre Etkinlikleri Planlamada Yeterlik (* $p < .05$), Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi (* $p < .5$) alt boyutlarında ve Sınıf Yönetimi genelinde (* $p < .05$) farklılık göstermiştir. Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında ise farklılık göstermemiştir.

“Okulda geçirdikleri günlük çalışma süresi” değişkenine göre Etkinlikleri Planlamada Yeterlik (* $p < .05$) alt boyutunda farklılık göstermiştir. Zaman

Yönetimi ve Demokratik Ortam, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında ve Sınıf Yönetimi genelinde ise farklılık göstermemiştir.

Araştırma bulgularına göre anaokulunda görev yapan okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri aşağıdaki değişkenlere göre farklılık (t testi) göstermektedir.

“Görev yaptıkları okul türü” değişkenine göre Etkinlikleri Planlamada Yeterlik (** $p < .01$), Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi (** $p < .01$), Öğretmenin Kişisel Yeterliliği (** $p < .01$) alt boyutlarında ve Sınıf Yönetimi genelinde (** $p < .01$) farklılık göstermiştir. Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında ise farklılık göstermemiştir.

“Sınıf yönetimi eğitimi alıp almamaları” değişkenine göre Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam (** $p < .01$), Etkinlikleri Planlamada Yeterlik (** $p < .01$), Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi (* $p < .05$), Öğretmenin Kişisel Yeterliliği (** $p < .01$) alt boyutlarında ve Sınıf Yönetimi genelinde (** $p < .01$) farklılık göstermiştir. Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında ise farklılık göstermemiştir.

“Sınıf yönetimi eğitimi aldılarsa nerede aldıkları” değişkenine göre Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi (** $p < .01$), Sorun Davranışların Yönetimi (** $p < .01$) alt boyutlarında farklılık göstermiştir. Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği alt boyutlarında ve Sınıf Yönetimi genelinde ise farklılık göstermemiştir.

“Sınıf yönetimi eğitimi aldılarsa hangi içerikte aldıkları” değişkenine göre Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi (* $p < .05$) alt boyutunda ve Sınıf Yönetimi genelinde (* $p < .05$) farklılık göstermiştir. Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği, Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında ise farklılık göstermemiştir.

“Sınıflarında kaynaştırma öğrencisi olup olmaması” değişkenine göre Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam (** $p < .01$), Öğretmenin Kişisel Yeterliliği (* $p < .05$) alt boyutlarında ve Sınıf Yönetimi genelinde (* $p < .5$) farklılık

göstermiştir. Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Sorun Davranışların Yönetimi alt boyutlarında ise farklılık göstermemiştir.

5.2. Tartışma

Bu bölümde İstanbul ili Küçükçekmece ilçesi Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı resmi bağımsız devlet ve özel anaokullarında görev yapan, 260 okul öncesi öğretmenine uygulanan “Okul Öncesi Öğretmenleri İçin Sınıf Yönetimi Ölçeği” ve “Kişisel Bilgi Formu” sonucunda ortaya çıkan bulguların tartışması ve alan yazınla karşılaştırılması yer almaktadır.

Yapılan araştırmada okul öncesi öğretmenlerin cinsiyetleri ile sınıf yönetimi becerisi arasındaki ilişkiye bakılmış elde edilen sonuçlara göre öğretmenlerin cinsiyeti ile sınıf yönetimi becerileri arasında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %81,1'i kadın 11,9'u erkektir. MEB 2022-2023 istatistiklerine göre, resmi ve özel anaokullarında 82.255 kadın, 5.068 erkek okul öncesi öğretmeni çalışmaktadır (MEB, 2023). Ülkemizde okul öncesi öğretmeni olarak çalışanların büyük bir oranın kadın olduğu görülmektedir. Buna istinaden katılımcıların cinsiyet oranları ülke genelindeki oranla yakınlık göstermektedir Nur (2012), İlhan (2011), Aktaş (2019), Yaman (2019), Özçelik (2019) yaptığı araştırmalarda, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile cinsiyet değişkeni arasında bir farklılık bulamamıştır. Ancak bu araştırma sonuçlarının tersine bulguların bulunduğu çalışmalar da mevcuttur. Güler (2021), Çakıcı (2023), Sevce (2017) yaptığı çalışmalarda öğretmenlerin sınıf yönetimi becerisi ile cinsiyet değişkeni arasında kadınlar lehine anlamlı bir farklılık saptamıştır. Ayrıca Akkaya Çelik (2006), Ilgar (2007), Yüksel (2013), Yıldırım (2016) yaptığı çalışmalarda öğretmenlerin cinsiyet durumları ile sınıf yönetimi becerisi arasında anlamlı farklılıklar bulmuştur. Alan yazında farklı sonuçlar çıkmasına rağmen bu araştırmada erkek öğretmen sayısının az olması cinsiyet değişkenine ilişkin anlamlı sayısal bir bulguya ulaşılmamasına neden olabilir.

Yapılan araştırmada okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile yaşları arasındaki ilişkiye bakılmış fakat öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile yaşları arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Yapılan literatür taramasında

da bu çalışmayı destekleyen bulgulara ulaşılmıştır. Çevik Karatekin (2018) yaptığı çalışmada, okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediğini bulmuştur. Bu bulgu araştırmacıya çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin yaş dağılımının çeşitlilik göstermemesinden kaynaklı olabileceğini düşündürmektedir. Ayrıca Yaşar Ekici vd. (2017), Pişkin (2019), Nur (2012), Yıldız (2018), Yaman (2019) ve Özçelik (2019) yaptıkları çalışmalarda okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerisi ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulamamıştır. Bu açıdan diğer araştırma sonuçları ile yapılan bu çalışmanın sonuçları benzerlik göstermektedir. Yaşla birlikte mesleki tecrübenin artacağı düşünüldüğünden araştırma öncesi yaş değişkeniyle sınıf yönetimi becerileri arasında anlamlı bir farklılık bulunacağı düşünülmekteydi fakat yapılan bu araştırma ve ulaşılan diğer bulgular öğretmenlerin yaşının sınıf yönetimi becerilerine etki etmediğini, kaç yaşında olurlarsa olsunlar kendilerini sınıf yönetimi becerisinde etkin gördükleri sonucunu ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmada elde edilen sonuçlarla paralellik göstermeyen çalışmaların da mevcut olduğu görülmüştür. Uyanık Balat (2018), Semerci (2015) yaptıkları çalışmada 25 yaş ve altındakilerin, Dinçer ve Akgün (2015) ise 25 yaş ve üzerindeki öğretmenlerin daha yüksek sınıf yönetimi becerileri puanlarına sahip olduğunu saptamıştır. İlgar (2007) ise ilköğretim öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri üzerine yaptığı araştırmasında, sınıf yönetimi becerilerinin yaş değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiğini, 41 ve üzeri yaşta olan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri puanının daha yüksek olduğunu tespit etmiştir.

Yapılan çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin mesleki deneyimleri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Ortaya çıkan sonuca göre okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile mesleki deneyim değişkeni arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Ulaşılan bulgulara göre mesleki deneyimi 4-9 yıl arası olan öğretmenlerin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik ve Öğretmenin Kişisel Yeterliliği boyutunda sınıf yönetimi becerileri puanlarının kıdem yılı 10 yıl ve üzeri olan öğretmenlere göre daha fazla olduğu, Sorun Davranışların Yönetimi boyutunda ise mesleğe yeni başlayan öğretmenlere ve kıdem yılı 10 yıl ve üzeri olan öğretmenlere göre daha düşük olduğu görülmüştür. Mesleğinin ilk yıllarında zorlanan öğretmenin tecrübe kazandıkça sınıf yönetimi

becerilerinde ustalaştığı fakat uzun yıllar mesleğe devam eden öğretmenin ise edindiği bilgilerin üzerine ekleme yapmadan yıllarca aynı bilgileri kullandığı, ilk yıllardaki idealistliğini kaybettiği veya yeni jenerasyona uyum sağlayamama gibi nedenlerle sınıf yönetimi becerilerinde yetersiz kaldığı düşünülebilir. Yeni başlayan öğretmenlerin Sorun Davranışların Yönetimi boyutunda kıdem yılı 4-9 yıl arası olan öğretmenlere göre puanının yüksek çıkması henüz tecrübe kazanmamış ve sorun davranışı tanımıyor olmaları ile kıdem yılı 10 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin ise mesleki tecrübelerinin görece fazla olması ve daha çeşitli öğrenci profiliyle karşılaşmış olmalarıyla açıklanabilir. Yapılan literatür taramasında bu araştırmayla paralellik gösteren birçok çalışmaya ulaşılmıştır. Ekici, Günhan ve Anılan (2017) yaptıkları araştırmada mesleki deneyimi 10 ve üzeri yıl olan öğretmenlerin sınıf yönetim beceri puanlarını meslek deneyimi 0-11 ay arasındaki okul öncesi öğretmenlerine göre daha yüksek bulmuşlardır. Dinçer ve Akgün (2015) yaptıkları araştırmada mesleki deneyimi 6 yıl ve üzeri olan öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri puanlarının, mesleki deneyimi 0-5 yıl arasındaki öğretmenlerin aldığı puanlara göre, Aydın (2019) yaptığı çalışmaya göre ise kıdem yılı 26 yıl ve üzeri öğretmenlerin alt kıdem yılındaki öğretmenlere göre sınıf yönetimi becerileri puanlarının daha yüksek çıktığı görülmüştür. O'Brien ve Goddard (2006) yaptıkları çalışmada mesleklerinin ilk yılında öğretmenlerin sınıf yönetimi konularında yetersiz olduklarını bulmuştur (Dinçer Akgün 2015). Martin, Yin ve Mayall (2006) yaptıkları çalışmalarda da öğretmenlerin deneyimi arttıkça sınıfı yönetiminde daha iyi oldukları bulgusuna ulaşmıştır (Pişkin 2019). Bu çalışmaların aksine Toran ve Gençgel Akkuş (2015) mesleki deneyim arttıkça sınıf yönetiminin olumsuz etkilendiği sonucuna ulaşmıştır. Bu bağlamda incelendiğinde yapılan araştırmanın daha önceki yıllarda yapılan araştırmalarda pek çok açıdan paralellik gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra yapılan araştırmada ulaşılan bulgulara benzerlik göstermeyen çalışmalar da mevcuttur. Adıgüzel (2016), İpek (2015), Yaman (2019), Keleş (2013), Yüksel (2013), Uyanık Balat (2018), Çevik Karatekin (2018) ve Pişkin (2019)'in çalışmalarında ise öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile mesleki deneyimleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Elde edilen bu sonuçlar ise ulaştığımız bulgularla benzerlik göstermemektedir.

Yapılan araştırmada okul öncesi öğretmenlerin eğitim düzeyi değişkenine bakılmış ve anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Araştırma öncesi eğitim düzeyi arttıkça sınıf yönetim becerileri puanlarının artacağı düşünülmüş fakat elde edilen sonuç aksini göstermiş; eğitim düzeyi arttıkça sınıf yönetim becerileri puanlarında düşüş görülmüştür. Eğitim düzeyi ön lisans olan öğretmenlerin fiziksel çevrenin düzenlenmesi ve sınıf yönetimi becerilerinde lisans ve lisansüstü öğretmenlere göre daha yetkin hissettikleri saptanmıştır. Bu durumun sebepleri ön lisans mezunu öğretmenlerin okul idarecilerine ve öğrencilerine karşı sorumluluklarını yerine getirerek kendilerini kabul ettirmek, bir sonraki yıl alıştıkları kurumda devamlılık sağlamak ve lisans mezunu öğretmenler kadar başarılı olduklarını ispat etmek istemeleri olabilir. Yeşilyurt ve Çankaya (2008), Yıldırım (2016), Çakıcı (2023) ve Kaplan (2018) tarafından yapılan araştırmalara göre de ön lisans mezunu öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri puanlarının lisans ve yüksek lisans mezunu öğretmenlere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Kaplan (2018) bu durumun nedenini öğretmenin aldığı eğitimi pratiğe dönüştürememesi olarak açıklamıştır. Toran ve Gençgel Akkuş (2015) yaptıkları araştırmada lisans mezunu öğretmenlerin yüksek lisans mezunu öğretmenlere göre daha yüksek puan aldıklarını tespit etmiştir. Ayrıca Semerci (2015) ve Uyanık Balat (2018) yaptığı çalışmalarda da okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetim becerileri ile eğitim düzeyi arasında anlamlı farklılıklar bulmuştur. Bu bulgular, yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermiştir. Buna karşın Nur (2012) yaptığı çalışmada katılımcı öğretmenlerin büyük çoğunluğunun lisans mezunu olduğunu öne sürerek sınıf yönetimi becerileri ve öğrenim düzeyi arasında anlamlı bir fark bulamamıştır. Ayrıca Çevik Karatekin (2018), Yaşar Ekici vd. (2017), Pişkin (2019), Özçelik (2019), Yaman (2019) ve Güler (2021) yaptıkları çalışmalarda, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerisi ile öğrenim düzeyi arasında anlamlı bir farklılığa rastlamamıştır.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin mezuniyet durumu değişkenine bakılmış ve anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Turla, Şahin ve Avcı (2001)'nin, Sucuoğlu, Ünsal ve Özokçu (2004)'nin yaptığı araştırmaların öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin mezun olunan okul türüne göre farklılaşmadığı bulguları da bu çalışmanın sonuçlarını desteklemektedir. Elde edilen verilere bakıldığında öğretmenlerin sınıf yönetimi

becerilerine okuduğu fakültenin değil meslekte edindiği tecrübenin ve eğitim düzeyinin etki ettiği öne sürülebilir. Dinçer, Akgün (2015) yaptığı araştırmanın sonuçlarına göre ise öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri mezuniyet durumuna göre anlamlı fark göstermektedir. Yine Sivri Gülünay (2012) yaptığı çalışmasında mezuniyet değişkenine göre sınıf yönetimi becerilerinde Eğitim Enstitüsü mezunu öğretmenlerin lehine Eğitim Fakültesi ve diğer eğitim kurumları arasında anlamlı fark saptanmıştır. Bu bulguları ise çalışmanın sonuçlarını desteklememektedir.

Yapılan araştırmada öğretmenlerin görev yaptığı okul türüne bakıldığında öğretmenlerin özel okul veya devlet okulda çalışma durumlarına göre anlamlı bir farklılık görülmüştür. Özel okulda görev yapan öğretmenlerin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi, Öğretmenin Kişisel Yeterliliği boyutlarında sınıf yönetimi becerileri puanı daha yüksek çıkmıştır. Yıldırım (2016) yaptığı çalışmada özel okulda çalışan öğretmenlerin Etkinlikleri Planlamada Yetkinlik alt boyutuna ilişkin puanlarının daha yüksek olduğu saptanmış ve yapılan bu çalışmayla paralellik göstermiştir. Semerci (2015) ve Yaman (2019) yaptıkları araştırmalarda da sınıf yönetimi becerilerinin okul türü değişkenine göre özel okullarda çalışan öğretmenlerin lehine olduğunu saptamışlardır. Kemp (2020) ise erken çocukluk döneminde sınıf yönetimi stratejilerini incelediği araştırmasında okul öncesi öğretmenleri ve öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterliklerinin okul türü değişkenine göre (devlet veya özel okul), sınıflarında kullandıkları sınıf yönetimi stratejilerinde farklılıklara yol açtığını ortaya çıkarmıştır (Yılmaz 2021). Özel okulların kendi bütçelerinin olması, harcama kaygısının yaşanmaması, öğrenci sayısının az, materyal ve sosyal imkanların fazla olması, sınıf ortamındaki fiziksel şartların ve kaynakların yeterli olması etkinlikleri cazip ve dikkat çekici hale getirmekte ayrıca daha etkili bir sınıf iklimi oluşturmada önemli bir avantaj sağlamaktadır. Bunun yanı sıra devlet okulunda çalışan öğretmenlerin lehine bulguların olduğu çalışmalar da mevcuttur. Çevik Karatekin (2018) yaptığı çalışmaya göre ise bağımsız anaokulu ile devlet okulu anasınıfında görev yapan öğretmenler arasında devlet okulu anasınıfında görev yapan öğretmenler lehine anlamlı farklılaşmanın olduğu görülmüştür. Bağımsız anaokullarında proje yoğunluğundan dolayı öğretmenlerin tükenmişlik düzeylerinin artmasının sınıf yönetimi becerilerini olumsuz etkilediği

düşünülmüştür. Yılmaz (2018), yaptığı çalışmada öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini okul türü değişkenine göre incelediğinde yine devlet anaokullarında çalışan öğretmenlerin puanlarını yüksek bulmuştur. Bunun sebebini devlet okullarında görev yapan öğretmen ve öğrenci niteliklerinin daha iyi olması olarak açıklamıştır. Ekici, Günhan ve Anılan (2017), Kaplan (2018), Güler (2021) ve Aydın (2019) yapmış oldukları araştırmalarda ise okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerisinin görev yaptığı kurum türü değişkeni açısından anlamlı bir farklılık oluşturmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Yapılan araştırmada okul öncesi öğretmenlerin görev yaptığı okulun sosyoekonomik düzeyine bakıldığında öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinde anlamlı bir farklılık görülmüştür. Yüksek sosyoekonomik düzeyli okulda görev yapan öğretmenlerin, Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam, Etkinlikleri Planlamada Yeterlik, Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin, düşük veya orta sosyoekonomik düzeyli okulda görev yapan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşünde oldukları belirlenmiştir. Yüksek sosyoekonomik düzeyli okullarda görev yapan öğretmenlerin fiziksel şartlarının daha iyi olması, kaynak sıkıntısı yaşamamaları gibi etkenlerin sınıf yönetimi becerileri puanlarının yüksek çıkmasını etkilemiş olabileceği ayrıca yüksek beklentiye sahip veli profilinin olması öğretmenin kendini geliştirme ve yenileme çabasını arttıracakı düşünülebilir. Yapılan bu çalışma bulgularını destekleyen çeşitli çalışmalar da mevcuttur. Semerci (2015) yaptığı çalışmada öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile öğretmenlerin görev yaptığı okulların sosyoekonomik düzeyi değişkeni arasında üst sosyoekonomik düzeydeki öğrencilere eğitim veren öğretmenler lehine anlamlı bir farklılık bulmuştur. Yılmaz (2022) yaptığı araştırmaya göre ise sadece Sınıf İçi Fiziki Düzenlemeler boyutunda anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Yapılan bu çalışmalarda sosyoekonomik çevre değişkeninin yüksek olması sınıf yönetimini olumlu etkilediği saptanmıştır fakat bu çalışmalarla örtüşmeyen araştırmalar da mevcuttur. Denizel Güven ve Cevher (2005), Kaplan (2018), Pişkin (2019) ve Kaplan (2020) çalışmalarında öğretmenlerin görev yaptıkları okulun sosyoekonomik durumu ile sınıf yönetimi becerileri arasında anlamlı bir fark bulamamışlardır. Bu sonuçlar ise araştırma sonuçlarını desteklememektedir.

Yapılan araştırmada öğretmenlerin sınıf yönetimi eğitimi alıp almama durumları incelenmiş ve sınıf yönetimi becerilerinde anlamlı bir farklılık görülmüştür. Sınıf yönetimi eğitimi alan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri sınıf yönetimi eğitimi almayan öğretmenlere göre daha yüksek bulunmuştur. Literatür tarandığında yapılan bu araştırma bulgularıyla paralellik gösteren çalışmalar bulunmuştur. Çevik Karatekin (2018) yaptığı çalışmada sınıf yönetimi becerileri hakkında eğitim alan öğretmenlerin sınıf yönetimi puanlarını daha yüksek bulmuştur. Harper (2014) ise yaptığı araştırmasında sınıf yönetimi eğitim alan öğretmenlerin gelişimsel açıdan daha uygun stratejiler sergilediklerini ortaya koymuştur (Kaplan, 2020). Beaudoin, Mihic ve Loncaric (2018) yaptıkları çalışmalarda sınıf yönetiminde daha fazla eğitim alan öğretmenlerin zorlayıcı davranışlarla baş etmede kendilerini daha yetkin bulduklarını ve bunun sonucunda etkili bir kurs eğitimi almanın sınıf yönetimine olumlu katkılar sağladığını ortaya koymuşlardır (Pişkin 2019). İlgar (2007), Yeşilay Daşiran (2013) ve Yaşar Ekici vd. (2017) yaptıkları çalışmalarında ise öğretmenlerin sınıf yönetimi ile ilgili hizmet içi eğitim, kurs, seminer almalarının sınıf yönetimi becerisine olumlu etkilerinin olduğunu saptamışlardır. Carter ve Van Norman (2010), Carlson, Tired, Bender ve Benson (2011), Driscoll, Wang, Mashburn ve Pianta (2011), Wenz-Gross ve Upshur (2012) yaptıkları araştırmalarda da alınan eğitimlerin öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerine yönelik algılarını olumlu yönde değiştirdiğini, öğrendikleri becerileri uyguladıklarını ve izleme çalışmalarında bu uygulamaların devam ettiği bulgusuna ulaşmışlardır. Öğretmenlerin mesleki açıdan kendini geliştirecek bu tür eğitimler almaları onların lehine fayda sağlamış, bilgilerini taze tutarak sahaya yansıttıkları görülmüştür. Böylece bu gibi hizmet içi eğitimlere daha fazla ağırlık verilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Yapılan literatür taramasında farklı bulgulara ulaşılan çalışmalara da rastlanmıştır. Denizel Güven ve Cevher (2005), Toran ve Gençgel (2015), Yaman (2019) ve Kılıç (2023) çalışmalarında sınıf yönetimi eğitimi alıp almama durumlarının öğretmenlerdeki sınıf yönetim becerisi puanlarına etki etmediği sonucuna ulaşmışlardır. Bunun nedeni olarak öğretmenlerin lisans eğitimlerinde aldıkları eğitimi yeterli görmeleri veya kendi eksikliklerini kabul etmemeleri olabileceğini belirtmişlerdir. Ayrıca Yılmaz (2022) yaptığı çalışmada bu değişkene yönelik anlamlı bir farklılık

saptamamasının nedenini hizmet içi eğitimlere gerekli önemin verilmemesi olarak öne sürmüştür.

Yapılan araştırmada öğretmenlerin sınıf yönetimi eğitimi aldıysa nerede aldığı değişkenine göre sınıf yönetimi becerilerine bakıldığında farklılık görülmüştür. Sınıf yönetimi eğitimini kurs, seminer olarak alan öğretmenlerin Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi boyutunda aldıkları puanlar sınıf yönetimi eğitimini fakültede bağımsız ders olarak alan öğretmenlere göre daha yüksektir. Sınıf yönetimi eğitimini fakültede bağımsız ders olarak alan öğretmenlerin Sorun Davranışların Yönetimi boyutunda sınıf yönetimi becerileri puanları, sınıf yönetimi eğitimini kurs, seminer olarak alan öğretmenlere göre daha yüksektir. Bu duruma sebep olarak fiziksel çevrenin düzenlenmesi alanının daha az teorik bilgiye ihtiyaç duyması ayrıca bu becerinin kısa bir kurs, seminer vb. etkinliklerle kazanılabilir olması, sorun davranışı çözme becerisinin ise daha komplike ve disiplinler arası bir yaklaşım gerektirmesi ve bu yaklaşımın da ancak ayrı alınan dersler sayesinde kazanılabilmesi gösterilebilir. Literatür çalışması yapıldığında alan yazında bu değişkenle ilgili çok fazla araştırmaya rastlanmamıştır. Sadece Kılıç (2023) ise yaptığı araştırmasında okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri puanlarının sınıf yönetimi eğitimini nerede aldıklarına göre farklılaşmadığını tespit etmiştir.

Yapılan araştırmada sınıf yönetimi eğitimi aldıysa hangi içerikte aldığı değişkenine bakılmış ve farklılık görülmüştür. Sınıf yönetimi eğitimini okul öncesi döneme özgü sınıf yönetim içeriğinde alan öğretmenlerin Fiziksel Çevrenin Düzenlenmesi boyutunda sınıf yönetimi eğitimini genel nitelikte sınıf yönetimi içeriğinde alan öğretmenlere göre daha yüksektir. Bu durumun sebebi olarak okul öncesi eğitimin diğer kademelerden farklı yaklaşımlara ihtiyaç duyması gösterilebilir. Carlson, Tired, Bender ve Benson (2011), yaptıkları “Incredible Years Teacher Classroom Management” çalışmasında grup eğitimini alan okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi stratejileri algılarındaki değişiklikleri incelemişlerdir. Çalışmada öğretmenlerin eğitim içeriğinde belirtilen stratejiler hakkında bilgi sahibi oldukları ancak uygulama aşamasında emin olmadıkları belirtilmiştir. Okul öncesi öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini geliştirmeyi amaçlayarak hazırlanan bu eğitim sonunda da öğretmenler benzer şeyler

söylemişlerdir. Öğretmenler anlatılan stratejileri aslında bildiklerini ancak uygulama aşamasında zorlandıklarını ifade etmişlerdir. Bu çalışma sonucunda eğitim içeriğinde uygulamaya yönelik verilen detayların, gözle görülür bir fark çıkmasına neden olduğu söylenebilir (Yeşilay Daşiran 2013).

Yapılan araştırmada öğretmenlerin daha ileri düzey bir sınıf yönetimi eğitimi almak isteyip istememelerine bakılmış ve sınıf yönetimi becerilerinde farklılık görülmemiştir. Katılımcıların %83,1'i bu soruya evet, %16,9'u ise hayır cevabı vermiştir. Bu bulgular araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerin mesleklerinde kendilerini geliştirmek, çağın gerisinde kalmamak, yenilikleri takip etmek istediklerini düşündürmektedir. Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun daha ileri düzey bir sınıf yönetimi eğitimi almak istemeleri bu değişken açısından herhangi bir farklılık bulunmamasına neden olmuş olabilir. Pişkin (2019) ve Kaplan (2018)'da çalışmalarında araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun sınıf yönetimiyle ilgili kursa katılmak istediği bulgusuna ulaşmış fakat sınıf yönetimi becerileri arasında bir farklılık saptamamıştır. Yapılan araştırmanın incelenen diğer çalışmalarla paralellik gösterdiği görülmüştür. Kaplan (2020)'nın yaptığı çalışmada ise öğretmenlerin sınıf yönetimi ile ilgili kursa katılmaya yönelik tutumları incelenmiş, inceleme sonucunda, kursa katılmaya yönelik tutumun, sınıf yönetimi becerileri üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturduğu saptanmıştır.

Yapılan araştırmada sınıf yönetimi ile ilgili ders dışı herhangi bir eğitsel içerik okuyup okumadıkları değişkenine bakılmış ve araştırmaya katılan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinde farklılık görülmüştür. Sınıf yönetimi ile ilgili ders dışı herhangi bir eğitsel içerik okumayan öğretmenlerin Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin sınıf yönetimi ile ilgili dergi, makale, bildiri ve kitap okuyan öğretmenlere göre daha az yeterli oldukları yönünde görüş bildirdikleri saptanmıştır.

Sınıf yönetimi ile ilgili dergi, makale, bildiri okuyan öğretmenlerin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin, sınıf yönetim ile ilgili herhangi bir eğitsel içerik okumayan öğretmenler, kitap okuyan

öğretmenler ile internette okuma yapan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu yönünde görüş bildirdikleri saptanmıştır.

Sınıf yönetim ile ilgili dergi, makale, bildiri okuyan öğretmenlerin Öğretmenin Kişisel Yeterliliği boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin, sınıf yönetim ile ilgili herhangi bir eğitsel içerik okumayan öğretmenler, kitap okuyan öğretmenler ile internette okuma yapan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu yönünde görüş bildirdikleri saptanmıştır.

Sınıf yönetim ile ilgili dergi, makale, bildiri okuyan öğretmenlerin Öğretmenin Kişisel Yeterliliği boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin sınıf yönetim ile ilgili herhangi bir eğitsel içerik okumayan öğretmenler ile internette okuma yapan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu yönünde görüş bildirdikleri saptanmıştır. Bu duruma sebep olarak dergi, makale, bildiri gibi yayınların bilimsel ve güncel olması sebebiyle daha işlevsel ve sahada daha çok işe yaraması gösterilebilir. Yapılan literatür taramasında bu değişkenle ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Yapılan araştırmada öğretmenlerin üniversitede okul öncesi eğitim müfredatına sınıf yönetimi ile ilgili daha fazla ders/uygulama konulması gerektiğini düşünüp düşünmemeleri değişkenine bakılmış ve sınıf yönetimi becerilerinde farklılık görülmemiştir. Bu soruya katılımcıların %91,5'i evet cevabını vermiş, %8,5' ise hayır cevabını vermiştir. Öğretmenlerin büyük bir oranı sınıf yönetimi ile ilgili müfredata daha çok ders konulmasını istemektedir. Bu durum öğretmenlerin mesleki alanda kendilerini daha mesleğe atılmadan önce geliştirmek istediklerini akla getirmektedir. Üniversitelerin müfredatlarına sınıf yönetimi ile ilgili daha fazla ders veya uygulama eğitimleri konulmasının faydalı olabileceği düşünülmektedir. Literatür tarandığında bu değişkenle ilgili herhangi bir araştırmaya ulaşılamamıştır.

Yapılan araştırmada okul öncesi öğretmenlerin, sınıf yönetimi becerileri ile medeni durumları arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. İpek (2015), Adıgüzel (2016) Yaşar Ekici vd. (2017), Kaplan (2018), Pişkin (2019), Yaman (2019) ve Nergiz (2014) yaptıkları araştırmalarda öğretmenlerinin sınıf yönetim becerileri ile medeni durumu değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermediğini saptamıştır. Bu açıdan araştırma sonuçları ile diğer yapılan çalışmalardaki sonuçlar

benzerlik göstermiştir. Çıkan bu sonuçlar öğretmenlerin medeni durumları ne olursa olsun bu durumu okul ortamına yansıtmadıklarını göstermektedir. İlgar (2007)'in yaptığı araştırmada ise öğretmenlerin medeni durumu değişkeni ile sınıf yönetimi becerileri arasında anlamlı bir farklılık bulmuş, evli olan öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri puanları daha yüksek çıkmıştır. İpek (2015), Uç (2013), Zengin (2010) ve Komitoğlu (2009) yaptıkları araştırmalarda da benzer sonuçlara ulaşmışlardır. Semerci (2015) ve Çakıcı (2023) yaptıkları araştırmalarında ise diğer araştırmalardan farklı bir sonuca ulaşarak okul öncesi öğretmenlerinin medeni durumları ile sınıf yönetimi becerileri arasında bekar öğretmenler lehine farklar bulmuştur.

Yapılan çalışmada okul öncesi öğretmenlerin çocuk sahibi olup olmamalarına göre sınıf yönetim becerileri arasında farklılık görülmemiştir. Çalışma öncesi çocuk sahibi olup olmama durumuna göre anlamlı bir farka ulaşılabileceği düşünülmüş fakat sonuçlar aksini göstermiştir. Çocuk sahibi olan öğretmenlerin kendi çocukları ile empati kurarak daha şefkatli yaklaşarak, sınıf yönetimi konusunda daha duygusal bir tutum sergileyebilecekleri ya da çocuk sahibi olmayan öğretmenlerin daha katı bir sınıf yönetimi uygulayabilecekleri varsayılarak sınıf yönetimi becerilerinde de anlamlı bir fark bulunacağı düşünülmüştür. Fakat sonuçlar çocuk sahibi olup olmama durumunun öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerini etkilemediğini ortaya koymuştur. Semerci (2015) yaptığı çalışmasında okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile çocuk sahibi olup olmama değişkeni arasında anlamlı bir ilişki bulamamıştır. Yine Yılmaz (2022) yaptığı araştırmasında okulda sınıf yönetiminin, öğretmenin kendi evinde kendi çocuklarını yönetmeyle benzer olmadığını ve bu nedenle de etkilemediği düşüncesini savunarak benzer sonuçları bulmuştur. Kaplan (2018)'in araştırması da bulduğumuz bulgularla paralellik göstermektedir. Bunun dışında araştırmamızla paralellik göstermeyen bulgulara da ulaşılmıştır. Cebeci ve Şirin (2017)'in yaptığı araştırmasında öğretmenin çocuk sahibi olup olmama durumuna göre anlamlı bir fark olduğunu saptamıştır. Yaptıkları araştırmaya göre çocuğu olan öğretmenlerin istenmeyen davranışlara karşı tutumlarının çocuğu olmayanlara göre daha olumlu olduğunu saptamıştır.

Yapılan çalışmada okul öncesi öğretmenlerin sınıfında kaynaştırma öğrencisi olup olmamasına göre sınıf yönetimi becerilerine bakılmış ve anlamlı bir farklılık görülmüştür. Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olmayan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin Zaman Yönetimi ve Demokratik Ortam Sağlama, Öğretmenin Kişisel Yeterlilik boyutlarında puanlarının daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Sınıfında kaynaştırma öğrencisinin olması öğretmenin dikkat etmesi gereken faktörlerin artmasına ve buna bağlı olarak da sınıf yönetiminde, eksiklikler olabileceğini düşündürmektedir. Kaynaştırma öğrencilerinin diğer öğrencilere nazaran daha fazla bireysel ilgiye ihtiyacı vardır. Özellikle kalabalık sınıflarda hem diğer öğrencilerle hem de kaynaştırma öğrencisi ile ilgilenmek öğretmenlerin sınıf yönetiminde zorlanmalarına sebep olabilir. Kaplan (2020) tarafından yapılan çalışmada kaynaştırma öğrencisi bulunmayan öğretmenlerin sınıf yönetim becerileri puanlarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hero (2022)'nin yaptığı çalışmada ise sınıfında kaynaştırma öğrencisi olmayan öğretmenlerin, Sınıf İçi Fiziksel Düzenleme alt boyutunda puan ortalamalarının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Ayrıca bu çalışmaların dışında tam tersi bulguların elde edildiği araştırmalar da mevcuttur. Kaplan (2018), Pişkin (2019) ve Yılmaz (2022) yaptıkları çalışmalarda sınıfta kaynaştırma öğrencisi olup olmaması ile sınıf yönetimi becerisi arasında anlamlı bir fark bulmamıştır. Bunun sebebi olarak, bu öğretmenlerin sınıflarında yardımcı personel (gölge öğretmen, stajyer, vb.) bulunması veya öğrencinin ebeveynleriyle birlikte zaman geçirmesi olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca bir diğer etkenin de okul öncesi eğitimdeki kaynaştırma öğrencilerinin genelde eğitilebilir ve hafif düzey zihinsel engelli çocukların olması olduğunu öne sürmüşlerdir.

Yapılan araştırmada okul öncesi öğretmenlerin öğretmenlikteki görev durumu değişkenine bakılmış ve sınıf yönetimi becerilerinde farklılık görülmüştür. Ücretli ve sözleşmeli öğretmenlerin kadrolu öğretmenlere göre sınıf yönetimi beceri puanlarının daha yüksek çıktığı görülmüştür. Kaplan (2018)'da araştırmasında sözleşmeli/ücretli öğretmenlerin sınıf yönetim beceri puanlarının daha yüksek çıktığı sonucuna ulaşmıştır. Bu yüksekliğe sebep olarak ücretli ve sözleşmeli öğretmenlerin yeni başlama hevesiyle işini daha motive bir şekilde yapmaya çalışmaları ve daha sonraki seneler için devamlılık sağlamak istemeleri

gösterilebilir. Dinçer, Akgün (2015) tarafından yapılan çalışmada ise kadrolu öğretmenlerin lehine anlamlı bir fark görülmüştür. Yaman (2019)'ın yaptığı çalışmada ise sözleşmeli öğretmenlerin kadrolu ve ücretli öğretmenlere göre sınıf yönetimi beceri puanları daha yüksek çıkmıştır. Adıgüzel (2016), Yaşar Ekici vd. (2017) ve Pişkin (2019) tarafından yapılan çalışmalarda ise öğretmenlerin görev durumunun sınıf yönetimini etkilemediği sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan çalışmada okul öncesi öğretmenlerin sınıflarındaki çocukların yaş gruplarına bakılmış ve yaş gruplarıyla sınıf yönetimi becerileri arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür. 4 yaş grubu ile çalışan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri, 5 yaş grubu ile çalışan öğretmenler göre daha yüksek bulunmuştur. Semerci (2015)'nin yaptığı çalışma da yapılan bu araştırmayla paralellik göstermektedir. Semerci (2015) 3 yaş ve altındaki çocuklara eğitim veren öğretmenler lehine anlamlı bir farklılık saptamıştır. Yapılan bu çalışmada küçük yaş grubuyla çalışan öğretmen puanlarının yüksek çıkması sınıflarında yardımcı personel olabileceğini akla getirmektedir. Ayrıca anaokullarında küçük yaş grubu öğrenci mevcudunun daha az olmasının da sınıf yönetimini kolaylaştırdığı düşünülmektedir. Dinçer, Akgün (2015) ve Yılmaz (2021) yaptıkları araştırmalarda ise büyük yaş gruplarıyla çalışan öğretmenlerin aldıkları puanların 3- 4 yaş grubu çocuklarla çalışan öğretmenlere göre daha yüksek olduğunu saptamışlardır. Küsmüş (2018) ve Uyanık Balat (2018) da yaptıkları çalışmalarda sınıf yönetim becerisi ile çocukların yaş grubu arasında anlamlı bir ilişki saptamışlardır. Yapılan bu çalışma ve diğer çalışmalar arasında yaş değişkenlerine göre farklılıklar olması, imkân ve yaş gruplarına göre okullaşma oranı farklılıklarından kaynaklı olabileceğini düşündürmektedir. Yaptığımız araştırmayla örtüşmeyen çalışmalar da mevcuttur. Nur (2012), Toran ve Gençgel Akkuş (2015), Kaplan (2018), Çevik Karatekin (2018), Pişkin (2019) ve Çakıcı (2023) yaptıkları çalışmalarında öğrencilerin yaş grubu ile sınıf yönetim becerisi arasında anlamlı bir ilişki saptamamıştır. Bunun sebebinin öğretmenlerin grupları iyi yönetebilmesi, sınıfta yardımcı personelin olması, öğretmenlerin yaş etkenini tolere etmesi gibi etkenlerden kaynaklanabileceğini öne sürmüşlerdir.

Yapılan çalışmada okul öncesi öğretmenlerin okulda geçirdikleri günlük çalışma sürelerine bakılmış ve bu değişkenine göre öğretmenlerin sınıf yönetimi

becerilerinde farklılık görülmüştür. Okulda geçirdiği günlük çalışma süresi 6 saat olan öğretmenlerin Etkinlikleri Planlamada Yeterlik boyutundaki sınıf yönetimi becerilerinin okulda geçirdiği günlük çalışma süresi 5 saat olan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu görüşünde oldukları görülmüştür. 6 saat çalışan öğretmenlerin beceri puanlarının yüksek bulunmasına sebep olarak etkinlikleri tamamlamak için yeterli zamana sahip olmaları gösterilebilir. Nur (2012)'un yaptığı çalışmaya göre ise sınıf yönetim beceri algıları ile okulda geçirdikleri günlük çalışma süreleri arasında anlamlı bir sonuç bulunamamıştır.

5.3. Öneriler

Bu bölümde, araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre ileride yapılabilecek araştırmalara ve politikalara yönelik önerilere yer verilmiştir.

5.3.1. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

- Yapılan literatür taramasında öğretmenlerin üniversitede okul öncesi eğitim müfredatına sınıf yönetimi ile ilgili daha fazla ders konulması gerektiğini düşünüp düşünmedikleri, sınıf yönetimi eğitimini nerede aldığı, sınıf yönetimi ile ilgili ders dışı eğitsel içerik okuyup okumadığı ile ilgili sorularına ilişkin çalışmalar bulunamamıştır. Daha sonraki çalışmalarda bu sorulara da cevap aranabilir.
- Öğretmenlerin gün içerisinde okulda geçirdikleri çalışma süresi değişkeninin, sınıf yönetimi becerilerini etkileyip etkilemediği ile ilgili daha fazla çalışma yapılabilir.
- Okul öncesi erkek öğretmen sayısının az olması cinsiyet faktörüyle ilgili yeterli bulgu elde edilememesine sebep olmaktadır. Bu sebeple sadece erkek öğretmenlerle ya da erkek öğretmenlerin daha fazla katılım sağlayacağı başka çalışmalar yapılabilir.
- Öğretmenleri sınıf yönetimi becerisi yönünden değerlendirmek için veli ve idarecilerin görüşlerine de başvurulabilir.

- Bu araştırma İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde yapılmış olup daha geniş örneklemeler ile de gerçekleştirilebilir.
- Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anket kullanımının yanında mülakat, görüşme formu gibi veri toplama araçlarının kullanılması çalışma sonuçlarını zenginleştirebilir.
- Okul öncesi öğretmenlerine yönelik yapılan bu araştırma diğer branş öğretmenlerine de uygulanarak aradaki fark incelenebilir.

5.3.2. Politikalara Yönelik öneriler

- Üniversitelerde, öğretmen yetiştiren fakültelerin müfredatına sınıf yönetimi ile ilgili daha fazla ders içerikleri konulabilir. Teorik bilginin yanında özellikle uygulama eğitimlerine ağırlık verilebilir.
- Yapılan araştırmada 10 yıl ve üzeri öğretmenlerin sınıf yönetiminde kendilerini yeterli bulmadıkları görülmüştür. Çocuklarla vakit geçirmek, fiziksel olarak sürekli aktif olmak zamanla okul öncesi öğretmeninde zorlanmalara ve yorgunluklara sebep olabilir. Bu nedenle belli bir dönemden sonra öğretmenlerin motivasyonunu arttıracak onu meslekte daha aktif olmasını sağlayacak çeşitli projeler, öğretmenlerin motivasyonunu canlı tutacak eğitimler düzenlenebilir.
- Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olmayan öğretmenlerin sınıf yönetimi puanları daha yüksek çıkmıştır. Sınıfında kaynaştırma öğrencisi olan sınıflara yardımcı personel veya stajyer öğrenci verilerek destek sağlanabilir. Ya da kaynaştırma öğrencisi yerleştirilecek sınıfların öğrenci sayısı daha az tutulabilir.
- Araştırma bulgularına göre öğretmenlerin mesleki açıdan kendilerini geliştirmeye yönelik eğitimlere katılmak istedikleri görülmüştür. MEB tarafından veya özel eğitim kurumları iş birliğiyle öğretmenlere yeniliklere ayak uydurabilmeleri için sık sık hizmet içi eğitimler, kurs ve seminerler düzenlenebilir. Ancak eğitimler öğretmenlerin ilgisini çekecek onları katılmaya teşvik edecek içerikte olmalıdır. Özellikle uygulama ağırlıklı eğitimlere yer verilebilir.

- Özel okullarda çalışan öğretmenlerin sınıf yönetimi puanlarının yüksek çıkmasının daha elverişli ve iyi şartlara sahip olmalarından kaynakladığı görülmüştür. Buradan hareketle Devlet okullarında özellikle fiziki şartlar iyileştirilebilir.
- Yeni atanan öğretmenlere daha kapsamlı bir stajyer eğitim programı düzenlenebilir.

KAYNAKLAR

- AÇEV, (2007). *Ekonomik ve toplumsal kalkınma için erken çocukluk eğitimi, önemi, yararları ve yaygınlaşma önerileri*. İstanbul: AÇEV.
- Ada, S. (2000). Sınıf yönetimini etkileyen faktörler. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12, 1-8.
- Adıgüzel, İ. (2016). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişki* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize.
- Ağaoğlu, E. (2007). *Sınıf yönetimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Akgün, E., Yazar, M. ve Dincer, Ç. (2011). Okul öncesi öğretmenlerin sınıf içi etkinliklerde kullandıkları sınıf yönetimi stratejilerinin incelenmesi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 1(3), 1-9.
- Akkaş Ergün, T. (2021). *Öğretmenlerin empati yeterlikleri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişki (Hendek örneği)* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Akkaya Çelik, N. (2006). *İlköğretim okullarında görevli öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerine ilişkin algıları (Denizli ili örneği)* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Aktaş Arnas, Y. (2007). *Okulöncesi dönemde matematik eğitimi*. Adana: Nobel Kitabevi
- Aktaş, A. (2019). *Sınıf yönetiminde sınıf içi disiplin sorunları ve çözüm yöntemleri konusunda yönetici ve öğretmen görüşleri* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Arı, M. (2005). Türkiye’de erken çocukluk eğitimi ve kalitenin önemi. M. Sevinç (Ed.), *Erken çocuklukta gelişim ve eğitimde yeni yaklaşımlar içinde* (s. 31-35). İstanbul: Morpa Yayınları.

- Atıcı, R. (2014). Sınıf içerisinde öğrenci davranışlarına etki eden etmenler, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 28,413-427.
- Aydın, A. (2008). *Sınıf yönetimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Aydın, A. (2020). *Aile-öğretmen iş birliğinin okul öncesi öğretmenin sınıf yönetimine olan etkisinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Aydın, D. (2017). *Okulöncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin öğretmenlik stilleri üzerindeki etkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Aydın, F. (2005). Öğretmenlerin alternatif ölçme değerlendirme konusundaki düşünceleri ve uyguladıkları. *XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, 1, 775-779.
- Aydın, M. (2010). *Eğitim yönetimi* (9. Basım). Ankara: Hatipoğlu.
- Aydın, S. ve Demir, T. (2014). *Öz-düzenlemeli öğrenme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Aydın, T. (2019). *Okul öncesi öğretmenlerinin yaratıcı düşünme eğilimleri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Balat, G. U. (2011). Sınıf yönetimi kavramı ve sınıf yönetimi modelleri. Balat, G. U. (Ed.), *Okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi*. (s.9), Ankara: Eğiten Kitap.
- Balay, R. (2012). Öğrenen örgüt algısının örgütsel bağlılığa etkisi özel ve devlet üniversiteleri arasında bir karşılaştırma. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(4) 2461-2486.
- Balcı, A. (2007). *Etkili okul ve okul geliştirme*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Başar, H. (2016). *Sınıf yönetimi* (20. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.

- Beaudoin, K. Mihic, S. ve Loncaric, D. (2018). *Croatian preschool teachers' self-perceived competence in managing the challenging behaviour of children*. (ERIC Document Reproduction Service No 1183821). 20.06.2019 tarihinde <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1183821.pdf> adresinden elde edilmiştir.
- Bekman, S. ve Gürlesel, C. F. (2005). *Doğru başlangıç: Türkiye'de okul öncesi eğitim*. İstanbul: TÜSİAD.
- Bilir, A. (2011). The historical evolution of teacher training and employment policies in Turkey. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences*, 44(2), 223-246.
- Buzelli, C. A. (1992). Young children's moral understanding: learning about right and wrong. *Young Children*, 47, 47-53.
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri (24. Baskı)*. Ankara: Pegem.
- Büyükoztürk, Ş. (2023). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı istatistik, araştırma deseni SPSS uygulamaları ve yorum (30. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Carter, K. ve Doyle, W. (2006). Classroom management in early childhood and elementary classrooms. In C. M. Evertson, and C. S. Weinstein, (Eds.), *Handbook of Classroom Management: Research, Practice, and Contemporary Issues*, pp. 373-406. New Jersey: Lawrence Erlbaum.
- Carlson, J. S., Tired, H. B., Bender, S. L. ve Benson, L. (2011). The influence of group training in the Incredible years teacher classroom management program on preschool teachers' classroom management strategies. *Journal of Applied School Psychology*, 27(2), 134-154.
- Celep, C. (2004). *Sınıf yönetimi ve disiplini*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Chen, Y. M. (1996). *A Study of order-managing skills used in group activities by early childhood student teachers in Taiwan*. New York: American Educational Research Association.

- Connor, C. M., Morrison, F. J. ve Slominski, L. (2006). Preschool instruction and children's emergent literacy growth. *Journal of Educational Psychology*, 98, 665–689.
- Çağlar, A. ve Kurtuluş, E. (2005). Okul öncesi eğitiminde sınıf yönetimi. Sevinç M. (Ed), *Erken çocuklukta gelişim ve eğitimde yeni yaklaşımlar* (417-418). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Çakıcı, B. (2023). *Okul öncesi öğretmenlerinin prososyal davranış düzeyleri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çakır, S. (2022). *Annelerin bilinçli farkındalık (Mindfulness) düzeyi ile okul öncesi dönem çocuklarının kaygı düzeyi ve arkadaşlık becerileri arasındaki ilişki* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çalık, T. (2009). Sınıf yönetimi ile ilgili temel kavramlar. L. Küçükahmet (Ed.), *Sınıf yönetimi içinde* (s. 1-16). Ankara: Pegem.
- Çevik Karatekin, K. N. (2018). *Okul öncesi öğretmenlerinin iletişim becerileri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çiftçi, A. S. (2015). *İlkokul öğretmenlerinin sınıf yönetim tarzları ile demokratik değerlere ilişkin görüşleri arasındaki ilişki* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Dal, M. (2016) *Okul öncesi öğretmenlerinin öğrencelerin istenmeyen davranışlarıyla baş etmede kullandıkları sınıf yönetimi stratejileri* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

- Dedeler, S. (2022). *Okul öncesi öğretmenlerinin fen öğretimine yönelik sınıf yönetimi becerilerinin incelenmesi: Bir durum çalışması* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Denizel Güven, E. ve Cevher, F. N. (2005). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(18), 1-22.
- Demir Aracı, D. (2021). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile programdaki etkinliklere yönelik öz yeterlik inançlarının incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Demirtaş, H. (2005). Yönetim kuram ve yaklaşımları eğitiminin ilköğretim okulu öğretmenlerinin sınıf yönetimi paradigmalarına etkileri. *Eğitimde Politika Analizleri ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 1-34.
- Demirtaş, H. (2009). Sınıf yönetiminin temelleri. Kıran, H. (Ed.), *Etkili sınıf yönetimi içinde* (s.1-34). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Dibapile, W. T. S. (2012). A review of literature on teacher efficacy and classroom management. Educational Psychology & Counseling Publications and Other Works. *University of Tennessee, Journal of College Teaching & Learning*Knoxville, 9(2).
- Dinçer, Ç. ve Akgün, E. (2015). Okul öncesi öğretmenleri için sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin geliştirilmesi ve öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenlerle ilişkisi. *Eğitim ve Bilim*, 40(177).
- Doğdaş, M. (2021). *Okul öncesi öğretmenlerinin çocuk haklarına yönelik tutumları ile sınıf yönetimi profilleri ve mesleki benlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi: Yozgat örneği* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Dönmez, B. (2005). Sosyal bir sistem olarak sınıf ve sınıfın iklimi. M. Şişman ve S. Turan (Eds.), *Sınıf yönetimi* 3(53-76). Ankara: Öğreti Yayınları
- Dönmezer, İ. (1999). *Ailede iletişim ve etkileşim*. İstanbul: Sistem.

- Drang, D. M. (2011). *Preschool teachers beliefs, knowledge, and practices related to classroom management*. (Doctoral Candidate) University of Maryland Department of Special Education.
- Driscoll, K. C., Wang, L., Mashburn, A. J. ve Pianta, R. C. (2011) Fostering supportive teacher–child relationships: Intervention implementation in a state-funded preschool program. *Early Education & Development*, 22(4), 593-619.
- Edwards, C. H. (1997). *Classroom discipline and management*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Ekici, G. (2004). İlköğretim I. kademe öğretmenlerinin sınıf yönetimi profillerinin değerlendirilmesi, *Eğitim ve Bilim*, 29(131), 50–60.
- Ekici, F.Y., Günhan, G. ve Anılan, Ş. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 48-58.
- Eldeleklioğlu, J. ve Eroğlu, Y. (2015). A Turkish adaptation of the emotion regulation questionnaire. *International Journal of Human Sciences*. 12(1), 1157-1168.
- Emin Özsüer, H. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi (Çanakkale ili örneği)* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Erden, M. (2018). *Sınıf yönetimi* (2. Baskı). Ankara: Arkadaş.
- Erdoğan, E. (2010). *Sınıf yönetimi* (13. Baskı). İstanbul: Alfa Yayınları.
- Erdoğan, İ. (2008). *Sınıf yönetimi*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Ertürk, S. (1998). *Eğitimde program geliştirme*, 10. Baskı, Ankara: Meteksan Yayınları.

- Gangal, M. (2013). *Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin sınıfta istenmeyen davranışlarla başa çıkmaya yönelik uygulamaları ve sınıf yönetimi stratejileri hakkındaki inançlarının incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Gangal, M. (2020). *Uygulamalı sınıf yönetimi eğitimi ve pedagojik dokümantasyon uygulamalarının okul öncesi eğitim öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerine etkisi* (Doktora Tezi) Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gezgin, N. (2009). *Okulöncesi eğitimi öğretmenlerinin kullandıkları sınıf yönetimi stratejileri* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Gökdoğan, G. (2007). *Sınıf yönetiminde istenmeyen öğrenci davranışlarının resmi ilköğretim okulları ve özel ilköğretim okullarında mukayeseli incelenmesi (Kayseri ili örneği)*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Gross, J. J. ve John, O. P. (2003). Individual differences in two emotion regulation processes: Implications for affect, relationships, and well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85(2), 348.
- Gülal, H. ve Erten, H. (2011). Okul öncesi dönem çocuklarının akran kabullerinin okula uyum değişkenleri üzerindeki yordayıcı etkisi. *E-uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 81-92.
- Güler, Ş. Y. (2021). *Okul öncesi öğretmenlerinin program okuryazarlıkları öz yeterlik inançları ve sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişki* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Günaydı, M. (2019). *Çocuk oyunlarında yer alan değer unsurlarının okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimine etkisinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kırklareli.

- Harper, M. D. (2014). *Guidance/Classroom management strategies of choice and teachers's preceptions of effectiveness in early childhood classrooms* (Doktora Tezi). Texas Woman's University Department of Family Sciences College of Professional Education, Texas.
- Hero, D. (2022). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile öz-yeterlik inançlarının incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Hsing Ming, L., Ho Tang, W. ve Mei Ju, C. (2016). Emotion, psychological resilience and work stress: A study among preschool teachers. *European Journal of Psychological Research*, 3(1).
- Hutchings, J., Forbes P. M. Daley, D. ve Williams, M. E. (2013). A randomized controlled trial of the impact of a teacher classroom management program on the classroom behavior of children with and without behavior problems. *Journal of School Psychology*, 51, 571–585.
- İlgar, L. (2007). *İlköğretim öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri üzerine bir araştırma* (Doktora tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- İlhan, S. (2011). *Sınıf öğretmenlerinin uygulamaya dayalı öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme becerileri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişki* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- İpek, C. (1999). *Resmi liseler ve özel liselerde örgütsel kültür ve öğretmen-öğrenci ilişkisi* (Yayınlanmış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- İpek, S. (2015). *Temel eğitimde görev yapan öğretmenlerin sınıf yönetimi öz-yeterlik inançları ve mesleki tutumları (Rize ili örneği)*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Avrasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.

- İpşir, D. (2002). Sınıf yönetiminde öğrencilerle sağlıklı iletişim kurabilmenin ve olumlu sınıf ortamı yaratmanın rolleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 153(154), 86-97.
- Jones V. F. ve Jones, L. S. (2001). *Comprehensive classroom management* (6th ed.). Boston MA: Allyn ve Bacon.
- Kağıtçıbaşı, Ç., Sunar, D., Bekman, S. ve Cemalcılar, Z. (2005). *Erken müdahalenin erişkinlikte süren etkileri-erken destek projesinin ikinci takip araştırmasının son bulguları*. İstanbul: AÇEV.
- Kandır, A. (2001). Çocuk gelişiminde okul öncesi eğitim kurumlarının yeri ve önemi. *Milli Eğitim Dergisi*, 151(1), 102-104.
- Kaplan. A. (2020). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri düzeylerinin belirli değişkenler açısından incelenmesi (Çanakkale ili örneği)* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Kaplan, Z. (2018). *Okul öncesi öğretmenleri sınıf yönetimi becerileri ölçeğinin geliştirilmesi ve öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kapusuzoğlu, Ş. (2004). İlköğretim düzeyinde sınıf yönetimi uygulamalarının öğrenci-öğretmen görüşleri ve sınıf yönetimi profilleri açısından değerlendirilmesi. *Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Malatya.
- Karaca, M. A. (2018). *Kaynaştırma eğitimi programının öğretmenlerin kaynaştırma uygulamalarındaki mesleki yeterliliklerine etkisi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

- Kara, İ. (2021). *Okul öncesi dönem çocuklarının duygu düzenleme becerileri ve problem davranışları ile öğretmen ve ebeveynlerin duygu düzenleme becerileri ve öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Kayserili, T. (2009). *Okul öncesi öğretmenleri ve öğretmen adaylarının duygusal zekâları ile okul öncesi öğretmenliğine ilişkin tutumların incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Keleş, O. (2013). *Okul öncesi öğretmen adaylarının ve okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimine ilişkin tutum ve inançlarının incelenmesi* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Kemp, J. (2020). *Using consultation with performance feedback to align classroom management strategies with a social emotional learning curriculum in early childhood.* (Doctor of Philosophy). University of Massachusetts Amherst.
- Keskin, M. A. (2002). *Sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları istenmeyen öğrenci davranışları ve kullandıkları baş etme yolları* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Kıldan, A. O. (2007). Okul öncesi eğitim ortamları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(2), 501-510.
- Kılıç, H. (2023). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri, mesleğe adanmışlıkları ve çocuk sevmeye düzeyleri arasındaki ilişki* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kısaç, İ. (2008). Öğretmen öğrenci iletişimi: *sınıf yönetimi*, (E. Karip, Çev.). Ankara: Pegem Akademi.

- Komitoğlu, D. (2009). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (İstanbul ili Kadıköy ilçesi örneği)* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Korkmaz, İ. 2003. İstenmeyen davranışların önlenmesi. Z. Kaya (Ed.), *Sınıf yönetimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Korkmaz, Ö. (2017). Etkili pekiştireçlerin değerlendirilmesinde kullanılan sistematik yöntemler. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*.
- Kulaber, M. (2015). *İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (İstanbul ili örneği)* (Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kuru Turaşlı, N. (2007). Okul öncesi eğitimin tanımı kapsamı ve önemi. G. Haktanır (ed.), *Okulöncesi eğitime giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kutlu, E. (2006). *Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf yönetiminde davranış düzenleme sürecinin değerlendirilmesi (Kayseri ili örneği)* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Küsmüş, G. İ. (2018). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile mesleki profesyonellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Martin, N. K., Yin, Z. ve Mayall, H. (2006). *Classroom management training, teaching experience and gender: do these variables impact teachers' attitudes and beliefs toward classroom management style?*. (ERIC Document Reproduction Service No 494050). 21.06.2019 tarihinde <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED494050.pdf> adresinden elde edilmiştir

- MEB, (2004). *Okul öncesi eğitim kurumları yönetmeliği*.
<https://www.mevzuat.gov.tr/File/GeneratePdf?mevzuatNo=19942&mevzuatTur=KurumVeKurulusYonetmeli&mevzuatTertip=5>.
- MEB, (2013). *Okul öncesi eğitim programı*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü.
- MEB, (2023). *Milli eğitim istatistikleri örgün eğitim 2022-2023*. 12 Aralık 2023 tarihinde https://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2023_09/29151106_meb_iyatistikleri_organ_egitim_2022_2023.pdf adresinden erişilmiştir.
- MEGEP, (2007). *Erken çocukluk eğitiminde plan hazırlama*. Ankara: MEB.
- Mercan Uzun, E. (2017). Sınıf yönetimi nedir? S. Yoleri (Ed.), *Okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi* (s.1-15), Ankara: Eğiten Kitap.
- Moore, K. D. (1989). *Classroom teaching skills: A primer*: First Edition. England: Random House.
- Nergiz, V. (2014). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetim becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (Adana ili Feke ilçesi örneği)* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Zirve Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Nur, İ. (2012). *Anaokullarında örgüt iklimi ile öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Malatya ili örneği)* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- O'Brien, P. ve Goddard, R. (2006). Beginning teachers: Easing the transition to the classroom. *The Australian Educational Leader*, 28(1), 28-31.
- Oktay, A. (2005). 21. Yüzyıla girerken dünyada yaşanan değişimler ve erken çocukluk eğitimi. M. Sevinç (Ed.), *Erken çocuklukta gelişim ve eğitimde yeni yaklaşımlar* (s. 31-35), İstanbul: Morpa Yayınları.
- Önay, D. (2023). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile duygu düzenleme becerileri arasındaki ilişki* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Maltepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

- Özçelik, F. (2019). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öz yeterlikleri arasındaki ilişki* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- Özer, G. (2009). *Öğretmen adaylarının sınıf içinde gözlemledikleri istenmeyen öğrenci davranışları ve bu davranışlarla baş etmede kullanılabilecek stratejilere ilişkin görüşleri* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Öztürk, B. (2011). Sınıfta istenmeyen davranışların önlenmesi ve giderilmesi. E. Karip (Ed.), *Sınıf yönetimi* (s. 149-191). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Öztürk, H. (2019). *Okulöncesi öğretmenlerinin sınıf yönetim becerileri ile istenmeyen davranışlara karşı kullandıkları stratejilerin karşılaştırılması* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Perren, S., Herrmann, S., Juschin, I., Freib, D., Körner, C. ve Sticca, F. (2017). Child-centered educational practice in different early education settings: Associations with 95 professionals' attitudes, self-efficacy and preprofessional background. *Early Childhood Research Quarterly*, 38, 137-148.
- Pişkin, N. B. (2019). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetim becerilerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kırklareli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kırklareli.
- Plunkett, R. W. ve Raymond, F. A. (1994). *Introduction to management (5. Baskı)* California: Wadsworth Publishing.
- Poyraz, H. ve Dere, H. (2006). *Okul öncesi eğitiminin ilke ve yönetimleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Ritz, M., Noltemeyer, A., Davis, D. ve Green, J. (2014). Behavior Management In Preschool Classrooms: Insights Revealed Through Systematic Observation And Interview. *Psychology in the Schools (2. Baskı)* (s.181-197).

- Sadık, F. (2002). Okul öncesi sınıflarda gözlenen problem davranışlar ve bu davranışlarla baş etmede öğretmenlerin kullandıkları yöntemler. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 13, 89-97.
- Sadık, F. (2018). Sınıf yönetiminde temel kavramlar. Y. Aktaş Arnas ve F. Sadık, (Eds.), *Okul öncesinde sınıf yönetimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Sandilos, L. E., Lauren, M., Scheffner Çevik, C., Sawyer, B. E., Lopez, L. ve Blair, C. (2015). Depression, control and climate: An examination of factors impacting teaching quality in preschool classrooms. *Early Education and Development*, 26(8), 1111-1127.
- Sayın, N. (2001). *Sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları istenmeyen öğrenci davranışları ve bu davranışların nedenlerine ilişkin görüşleri ile istenmeyen davranışları önleme yöntemleri* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Semerci, Ç. (2004). İlköğretim Türkçe ve matematik ders kitaplarını genel değerlendirme ölçeği. *CÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 28(1), 49-54.
- Semerci, D. (2015). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri, öz yeterlik algıları ve mesleki motivasyonları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Senemoğlu, N. (1994). Okulöncesi eğitim programı hangi yeterlilikleri kazandırmalıdır. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10, 21-30.
- Sevce, S. S. (2017). *İlkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Sezer, F., Aktan, S., Tezci, E. ve Erdener, M. A. (2017). Öğretmenlerin yaşam stilleri ve sınıf yönetim profillerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi, *Turkish Studies*, 12 (33), 167-184.

- Sivri Gülünay, D. (2012). *İlköğretim öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin belirlenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Snyder, D. W. (1998). Classroom management for student teachers. *Music Educators Journal*, 84 (4), 37–40.
- Sucuoğlu, B., Ünsal, P. ve Özokçu, O. (2004). Kaynaştırma sınıfı öğretmenlerinin önleyici sınıf yönetimi becerilerinin incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 5(2), 51-64.
- Süral, S. (2013). *İlköğretimde görev yapan öğretmenlerin öğretme stilleri, sınıf yönetimi yaklaşımları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Şengül, T. (2005). Geleneksel ve çağdaş eğitim anlayışında ilgi ve disiplin. *Milli Eğitim Üç Aylık Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 166,131-137.
- Şirin, T. ve Cebeci, B. (2017). İlköğretim kurumlarında öğrencilerin istenmeyen davranışlarına dair öğretmen tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 13-33.
- Şişman, M. (2014). Sınıf yönetiminin temelleri. M. Şişman ve S. Turan (Eds.), *Sınıf yönetimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Tertemiz, N. (2000). *Sınıf yönetiminde yeni yaklaşımlar*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Terzi, A. R. (2002). Sınıf yönetimi açısından etkili öğretmen davranışları. *Milli Eğitim Dergisi*, 155–156.
- Terzi, Ç. (2001). *Öğretmenlerin sınıf yönetimi anlayışlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Tezcan, M. (1996). *Eğitim sosyolojisi kuram ve sorunlar*. Ankara: Çağ Yayınları.

- Titrek, O. (2004). *Eğitim fakültesi öğretim üyelerinin duygusal zekâ yeterliklerini iş yaşamında kullanma ve akademik başarı düzeylerine ilişkin karşılaştırmalı bir araştırma* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Toran, M. ve Gençgel Akkuş, H. (2015). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin değerlendirilmesi: KKTC örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(4), 2041-2056.
- Turan, S. (2015). Sınıf yönetiminin temelleri. M. Şişman ve S. Turan (Eds.), *Sınıf yönetimi* (s.2-17). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Turla, A., Tezel Şahin, F. ve Avcı, N. (2001). Okulöncesi öğretmenlerinin fiziksel şartlar, program, yöntem, teknik, sınıf ve davranış yöntemi sorunlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 151.
- Uç, H. (2013). *İlkokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile örgüt kültürü arasındaki ilişki (Maltepe ilçesi örneği)* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Uğurlu, C. T. (2016) *Sınıf yönetimi*. Anı Yayıncılık.
- Uludağ Kırçıl, R. (2022). *Yaratıcı okuma etkinliklerinin sınıf yönetimine etkisinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Amasya.
- Uluğ, F. (1999). *Eğitimde grup süreçleri: Yönetişel psiko-sosyal ve teknik bakış*. Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü.
- Uyanık Balat, G. (2010). Sınıf yönetimi kavramı ve sınıf yönetimi modelleri., G. Uyanık Balat ve H. Bilgin (Eds.), *Okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi* (s. 1-11). Ankara: Eğiten Kitap.
- Uyanık Balat, G. U., Bilgin, H. ve Sezer, T. (2011). Okul öncesi öğretmenlerine yönelik sınıf yönetimi ölçeği'nin geliştirilmesi ve psikometrik özellikleri. *Ulusal okul öncesi eğitim kongresi* (s. 101-109). İstanbul: Marmara Üniversitesi.

- Uyanık Balat, G., Bilgin, H. ve Ünsal, F. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin öğretmenlik tutumları ile sınıf yönetim becerileri arasında ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 114-126.
- Uyanık Balat, G. (2018). Okul öncesi eğitimde sınıf yönetiminin kritik rolü, tanımı ve önemi. G. Uyanık Balat ve H. Bilgin (Eds.), *Erken çocukluk eğitiminde sınıf yönetimi* (s.1-14). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Ünal, S. ve Ada, S. (2003). *Sınıf yönetimi*. İstanbul: Nadir Kitap.
- Vatansever Bayraktar, H. (2015). Sınıf yönetiminde öğrenci motivasyonu ve motivasyonu etkileyen etmenler. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10 (3): 1079-1100.
- Warner, L. ve Lynch, S. (2004). *Preschool classroom management: 150 teacher tested techniques*. Lewisville: Gryphon House Inc.
- Weels, D. (2004). *A review of environmental enrichment for kennelled dogs*.
- Wenz-Gross, M. ve Upshur, C. (2012). Implementing a primary prevention social skills intervention in urban preschools: *Factors Associated with Quality and Fidelity*. *Early Education & Development*, 23(4), 427-450
- Woolfolk, A. ve Nicolich, L, MC. (1980). *Educational psychology for teachers*. USA: Prentice-Hall.
- Yalçın, B. Y. (2020). *Sınıf öğretmenlerinin benimsedikleri sınıf yönetimi stilleri ile olumlu sınıf iklimi oluşturma yeterlikleri arasındaki ilişki* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul.
- Yalçınkaya, M. ve Tonbul, Y. (2002). İlköğretim okulu sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerine ilişkin algı ve gözlemler. *Ege Eğitim Dergisi*, 1(2).1-10.

- Yaman, Z. B. (2019). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi beceri düzeyleri ile iş yaşam kalitesi arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Yaşar Ekici, F., Günhan, G. ve Anılan, Ş. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD)*, 2(1), 48- 58.
- Yazgan, Y. (2016). *Hiperaktif çocuk ve ergen okulda*. İstanbul: Doğan Kitap.
- Yeşilay Daşiran, T. (2013). *Okul öncesi eğitimde etkili sınıf yönetimi becerilerini geliştirmeye yönelik hazırlanan hizmet içi eğitim programının etkisinin değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yeşilyurt, E. ve Çankaya, İ. (2008). Sınıf yönetimi açısından öğretmen niteliklerinin belirlenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(23), 274-295.
- Yıldırım, Ö. (2016). *Okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumları ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişki: Başakşehir ve Küçükçekmece örneği* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldız, M. (2018). *Okul öncesi öğretmenlerinin tükenmişlik düzeylerinin sınıf yönetimi becerileri ile ilişkisi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yılman, M. (2006). *Sınıf yönetimi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Yılmaz, H. B. (2021). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerini yordayan değişkenlerin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

- Yılmaz, K. ve Altınkurt, Y. (2014) Öğretmenlerin mesleki profesyonelliği ile iş doyumları arasındaki ilişki. *Sakarya University Journal of Education*, 4(2),57-71).
- Yılmaz, N. (2022). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Yiğit, B. (2005). Sınıfta disiplin ve öğrenci davranışının yönetimi. M. Şişman ve S. Turan (Eds.), *Sınıf yönetimi* (s. 43-71). Ankara: Öğreti Yayınları.
- Yurtal, F. ve Yaşar, M. (2008). Sınıf yönetimini etkileyen faktörler. Y. Aktaş Arnas ve F. Sadık (Eds.), *Okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi (1. Baskı)* (s. 62-86). Ankara: Kök Yayıncılık.
- Yüksel, A. (2013). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin değerlendirilmesi (Afyonkarahisar ili örneği)* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Zengin, B. P. (2010). *İlköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ve başa çıkma davranışları arasındaki ilişki (İstanbul ili Kartal ilçesi örneği)* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

EKLER

EK A. KİŞİSEL BİLGİ FORMU

EK B. OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİ İÇİN SINIF YÖNETİMİ ÖLÇEĞİ

EK C. ETİK KURUL ONAYI

EK D. ÖLÇEK KULLANIM İZNİ

EK E. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI ARAŞTIRMA İZNİ

EK A. KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Sayın öğretmen

Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans programındaki “*Anaokulunda Görev Yapan Okul Öncesi Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi (Küçükçekmece İlçe Örneği)*” başlıklı tez çalışmamın zorunlu bir aşaması olan bu araştırma için sizin görüşlerinize ihtiyaç duyulmuştur. Bu anket formu bireyleri veya kurumları tek tek değil genel bir değerlendirme yapmak için hazırlanmıştır. Vereceğiniz cevaplar yalnızca bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Elde edilen cevaplar gizli tutulacak ve bilimsel amaçlar için kullanılacağından tüm soruları içtenlikle cevaplamanız beklenmektedir. Bu soruları cevaplarken sizin durumunuz için en uygun olan seçeneğin karşısındaki ☐ içine + işareti koyunuz. Göstereceğiniz ilgi ve tüm yardımlarınız için teşekkür ederim. Saygılarımla.

Hümeysra BİLMEÇ

Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Okul Öncesi Eğitim Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

- 1) Cinsiyetiniz?
☐ a) Kadın
☐ a) Erkek
- 2) Yaşınız?
☐ a) 20-29
☐ b) 30-39
☐ c) 40 ve fazla
- 3) Mesleki deneyiminiz?
☐ a) 1-3 yıl
☐ b) 4-9 yıl
☐ c) 10 yıl ve fazla
- 4) Eğitim düzeyiniz?
☐ a) Lisans
☐ b) Lisansüstü
☐ c) Ön Lisans
- 5) Mezuniyetiniz?
☐ a) Eğitim fakültesi okul öncesi bölümünden
☐ b) Eğitim fakültesi diğer bölümlerden
☐ c) Diğer fakültelerden
- 6) Görev yaptığınız okul türü?
☐ a) Devlet
☐ a) Özel
- 7) Görev yaptığınız okulun sosyoekonomik düzeyi?
☐ a) Düşük
☐ b) Orta
☐ c) Yüksek
- 8) Sınıf yönetimi eğitimi aldınız mı?
☐ a) Evet
☐ b) Hayır
- 9) Sınıf yönetimi eğitimi aldıysanız nerede aldınız?
☐ a) Fakültede bağımsız ders olarak
☐ b) Kurs/seminer
- 10) Sınıf yönetimi eğitimi aldıysanız hangi içerikte aldınız?
☐ a) Okul öncesi döneme özgü sınıf yönetimi
☐ b) Genel nitelikte sınıf yönetimi
- 11) Daha ileri düzey bir Sınıf yönetimi eğitimi almak ister misiniz?
☐ a) Evet
☐ b) Hayır
- 12) Sınıf yönetim ile ilgili ders dışı herhangi bir eğitimsel içerik okudunuz mu?
☐ a) Evet, kitap
☐ b) Evet, dergi, makale, bildiri
☐ c) Evet, internette
☐ d) Hayır
- 13) Üniversitede okul öncesi eğitim müfredatına sınıf yönetimi ile ilgili daha fazla ders/uygulama konulması gerektiğini düşünüyor musunuz?
☐ a) Evet
☐ b) Hayır
- 14) Medeni durumunuz?
☐ a) Evli
☐ b) Bekar
- 15) Çocuğunuz var mı?
☐ a) Evet
☐ b) Hayır
- 16) Çocuğunuz varsa kaç tane?
.....
- 17) Sınıftaki öğrenci sayınız?
.....
- 18) Sınıfınızda kaynaştırma öğrencisi var mı?
☐ a) Evet
☐ b) Hayır
- 19) Öğretmenlikteki görev durumunuz?
a) Kadrolu
b) Sözleşmeli
c) Ücretli
- 20) Çalıştığınız yaş grubu?
a) 3 yaş
b) 4 yaş
c) 5 yaş
- 21) Okulunuzda geçirdiğiniz günlük çalışma süresi?
a) 5 saat
b) 6 Saat
c) 7 saat ve üstü

EK B. OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİ İÇİN SINIF YÖNETİMİ ÖLÇEĞİ

Sayın Katılımcı;

Ölçekte yer alan her bir soruda, size en uygun olan puanı işaretleyerek eksiksiz doldurmanız önerilir. Cevaplarınız araştırmacılar dışında hiç kimse ile paylaşılmayacaktır. Ölçeği içtenlikle ve eksiksiz olarak doldurmanız, araştırmaya büyük katkı sunacaktır. Ayırdığınız zaman ve gösterdiğiniz ilgi ve samimiyetiniz için çok teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Gülden UYANIK BALAT
Öğr. Gör. Dr. Hülya BİLGİN
Dr. Öğretim Üyesi Türker SEZER

		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1)	Çocuklar arasında fırsat eşitliğine önem veririm	☐	☐	☐	☐	☐
2)	Sınıfımın duvarları eğitici pano asmaya uygundur	☐	☐	☐	☐	☐
3)	Sınıfta dikkatin dağıldığını anladığım zaman etkinlik işleyişinde değişiklik yaparım	☐	☐	☐	☐	☐
4)	Öğrencilerimin anne babalarını eğitsel faaliyetlere katmaya dikkat ederim	☐	☐	☐	☐	☐
5)	Sınıfta bir sorun olduğunda öncelikle kendim çözmeye çalışırım	☐	☐	☐	☐	☐
6)	Sınıf ortamındaki düzenlemeler çocukların motivasyonu artırır	☐	☐	☐	☐	☐
7)	Sınıfımın büyüklüğü öğrenci sayısı ile doğru orantılıdır	☐	☐	☐	☐	☐
8)	Çocuklara söz hakkı veririm	☐	☐	☐	☐	☐
9)	Çalışmalarında gerektiğinde idari personelin desteğini isterim	☐	☐	☐	☐	☐
10)	Sınıfta iş birliğini destekleyecek etkinliklere yer veririm	☐	☐	☐	☐	☐
11)	Sınıfımın aydınlatması yeterlidir	☐	☐	☐	☐	☐
12)	Öğrencilerim duygu ve düşüncelerini anlatırken onları dinlemeye özen gösteririm	☐	☐	☐	☐	☐
13)	Teknolojik araç gereçleri etkinliklerimde kullanırım	☐	☐	☐	☐	☐
14)	Çocuklar tarafından daima öğretmenlerin sözü dinlenmelidir	☐	☐	☐	☐	☐
15)	Öğrencileri etkinlik esnasında konuşmaya teşvik ederim	☐	☐	☐	☐	☐
16)	Sınıfımın ısısı yaz ve kış koşullarına uygundur	☐	☐	☐	☐	☐
17)	Öğrencilerin düşüncelerini çekinmeden ifade edebilecekleri bir ortam yarattığımı düşünüyorum	☐	☐	☐	☐	☐
18)	Etkinliklerde bahçe oyunlarına da yer veririm	☐	☐	☐	☐	☐
19)	Öğrencilerimle konuşurken sesimin tonlamalarına dikkat ederim	☐	☐	☐	☐	☐
20)	Etkinliklerimde bolca materyal kullanmaya özen gösteririm	☐	☐	☐	☐	☐
21)	Öğrencilerimle çalışmalarında jest ve mimikleri kullanmaya dikkat ederim	☐	☐	☐	☐	☐
22)	Laboratuvar, atölye, spor salonu vb. mekanlarda da etkinliklerimi yaparım	☐	☐	☐	☐	☐
23)	Sınıfta olumsuz davranışları görmezden gelip söndürmeye çalışırım	☐	☐	☐	☐	☐
24)	Çocukların güne zamanında başlamalarını sağlarım	☐	☐	☐	☐	☐
25)	Alanımla ilgili yayınları sürekli takip ederim	☐	☐	☐	☐	☐

26)	Eğitsel faaliyetlere başlarken tüm çocukların katılımına özen gösteririm	☐	☐	☐	☐	☐
27)	Yıl boyunca çeşitli gezi ve faaliyetlere yer veririm	☐	☐	☐	☐	☐
28)	Eğitsel faaliyetlere zamanında başlayıp bitirmeye dikkat ederim	☐	☐	☐	☐	☐
29)	Yeniliklere uyum sağlamak için konferans, seminer ve eğitimlere katılırım	☐	☐	☐	☐	☐
30)	Etkinliklerde faaliyetleri zamanında bitirmeleri için çocukları desteklerim	☐	☐	☐	☐	☐
31)	Sınıf faaliyetlerimi özel eğitime gereksinim duyan çocuklara göre de planlayabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
32)	Öğrencilerimin birbirleriyle olumlu iletişim kurmalarını desteklerim	☐	☐	☐	☐	☐
33)	Etkinlikler sırasında sürekli konuşan, huzursuzluk yaratan çocuklara sınıf kurallarını hatırlatırım	☐	☐	☐	☐	☐
34)	Etkinlikler esnasında öğrencilerimin özelliklerine göre oturma düzeni hazırlarım	☐	☐	☐	☐	☐
35)	Müzik, spor, dans, yabancı dil, bilgisayar gibi farklı alanlarda da becerilere sahibim	☐	☐	☐	☐	☐

